

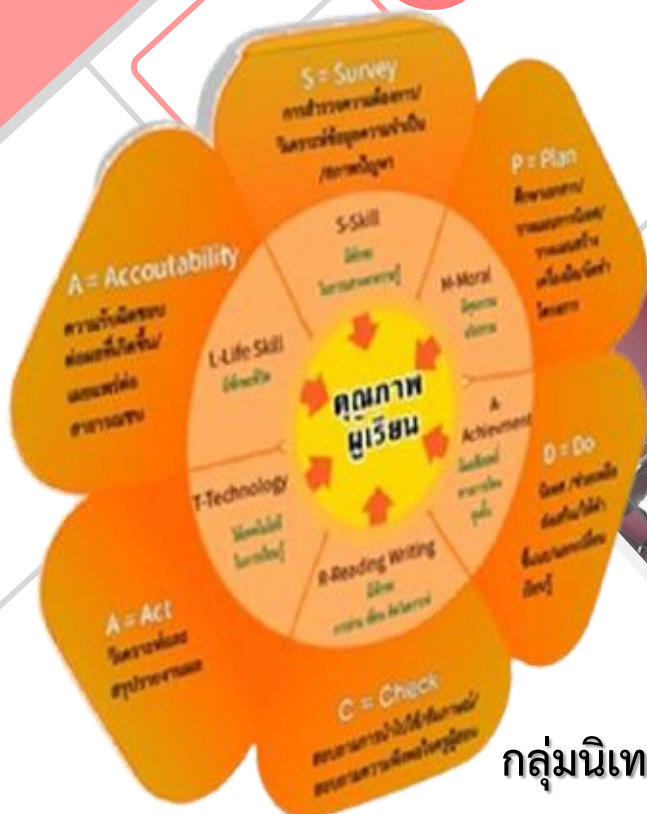
รายงาน

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอน
กรณีเปิดสอน On-Siteภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564

เอกสารที่ ศน 1/2565

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำนำ

การติดตาม และนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) และเป็นการนิเทศร่วมกับกลุ่มงานอื่นๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจกับสถานศึกษาในแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่แก่นักเรียนผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปในการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนก่อนการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 และระหว่างที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการกำหนดทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีกรอบการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ได้แก่ 1) On-Site, 2) On-Air, 3) On-Line, 4) On-Demand, และ 5) On- Hand เพื่อให้โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมของบริบทในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาได้จัดทำรายงานผลการติดตาม และนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นรายงานในเชิงปริมาณและคุณภาพ บรรยายผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาต่อไป

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
บทสรุปผู้บริหาร	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตการติดตามและนิเทศ.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34).....	5
แนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียนและแนวทางปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน...	17
- แนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน.....	17
- แนวทางปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน.....	18
แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	21
บทบาทของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	27
แนวคิดการชี้แนะ (Coaching)	33
แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA)	40
กระบวนการนิเทศแบบ SPDCA ⁺	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ.....	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	68
ตอนที่ 2 การดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	70
ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19).....	73
ตอนที่ 4 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ.....	78
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม	93

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	95
ก แผนการนิเทศ.....	96
ข เครื่องมือการนิเทศ.....	99
ค บันทึกการนิเทศ.....	105
ง ภาพถ่ายกิจกรรม.....	122
คณะทำงาน	135

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	มาตรการ Sandbox: Safety Zone in School จำแนกตามเขตพื้นที่แพร่ระบาด...	6
2.2	แผนเผชิญเหตุตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของสถานศึกษา	14
3.1	การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เขตปฏิบัติการที่ 1 อำเภอยะยา ทำชนะ.....	59
3.2	ปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เขตปฏิบัติราชการที่ 2 อำเภอพุนพิน ทำฉาง วิภาวดี.....	62
3.3	ปฏิทินการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เขตปฏิบัติราชการที่ 3 อำเภอคีรีรัฐนิคม,บ้านตาขุน,พนม.....	65
4.1	ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของบุคลากร.....	68
4.2	ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป.....	69
4.3	ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของผู้ปกครองนักเรียน.....	69
4.4	ข้อมูลพื้นฐานด้านนักเรียนออกกลางคัน.....	69
4.5	ข้อมูลพื้นฐานด้านการดำเนินการ.....	70
4.6	รูปแบบการจัดการเรียนสอนแบบชั้นเรียน On-Site.....	73
4.7	รูปแบบการดำเนินการกรณีการเรียนการสอนทางไกล.....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แนวปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน.....	20
2.2	แสดงแผนภาพวงจรของเดมมิง (Circle Demming Cycle)	45
2.3	วงจรคุณภาพ Demings's circle.....	48
2.4	พลวัตรวงจรคุณภาพ Deming cycle.....	48
2.5	แผนภาพความสัมพันธ์องค์ความรู้ กระบวนการนิเทศสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียน.....	50
2.6	กระบวนการนิเทศ SPDCA ⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน.....	51
3.1	กระบวนการนิเทศ SPDCA ⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน.....	57
3.2	กรอบแนวคิดการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอน กรณีเปิด Onsite ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้ กระบวนการนิเทศ SPDCA ⁺	67

บทสรุปผู้บริหาร

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้กระบวนการนิเทศ SPDCa+ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) กลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาที่เปิดเรียนแบบ On Site จำนวน 121 โรงเรียน

สรุปผลการนิเทศ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับวัคซีนคิดเป็นร้อยละ 98.32 นักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป ได้รับวัคซีนคิดเป็นร้อยละ 86.44 ผู้ปกครองได้รับวัคซีนคิด 79.94 การออกกลางคัน คิดเป็นร้อยละ 0.03 การดำเนินการ มีประกาศเปิดเรียน มีการอนุมัติให้เปิดเรียน มีแผนบริหารจัดการเป็นร้อยละ 100 และการคัดกรอง Antigen Test Kit (ATK) คิดเป็นร้อยละ 83.47 โดยมีข้อสรุปดังนี้

1. สภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยโรงเรียนปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก โรงเรียนปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และโรงเรียนปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด อย่างเคร่งครัด โดยการ ประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น แจ้งนักเรียนหน้าเสาธง ผ่านเสียงตามสาย ในชั้นเรียน ป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ รวมถึงการปฏิบัติจัดเตรียมสถานที่ตามมาตรการ มีข้อสังเกตจากการนิเทศมีดังนี้

(1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ทำให้โรงเรียนเข้าใจการเตรียมการเป็นอย่างดี (2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้มีการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียน ผ่านระบบการประชุม และมีหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติ ทำให้ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเข้าใจและเตรียมการเป็นอย่างดี (3) ผู้บริหารมีความตระหนักและประสพการณ์ในการบริหารภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) และมีแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์สามารถบริหารตามแผนเผชิญเหตุได้ทันที (4) ข้าราชการครูและบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องรู้ เข้าใจและตระหนักใน บทบาทของตนเอง (5) สำนักงานเขตพื้นที่ มีการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน โดยกระบวนการนิเทศแบบ SPDCa+ (6) การติดตามนิเทศได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการกลุ่มงานทุกกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่ฯ เกิดการประสานความร่วมมือในการนิเทศ และโรงเรียนได้รับกำลังใจและได้ความรู้ในฝ่ายงานต่างๆ จากผู้อำนวยการกลุ่มงานที่ร่วมไปนิเทศ

2. การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดย (1) รูปแบบการเรียนแบบ On-site เป็นการเดินทางมาเรียนที่โรงเรียนซึ่งเหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีปริมาณนักเรียนน้อยสามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการด้านสาธารณสุข โดยรูปแบบการมาเรียนทุกวันปกติ คิดเป็นร้อยละ 46.28 เนื่องจาก โรงเรียนมีมาตรการป้องกันอย่างเคร่งครัด การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองจากการได้รับวัคซีนของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และการได้รับการคัดกรอง ATK ก่อนเข้าสถานศึกษา ซึ่งรูปแบบนี้โดยส่วนมากจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกินห้องเรียนละ 25 คน (2) การเรียนแบบ On-Air ผ่านระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5.79 เนื่องจาก การเรียนการสอนทางไกลที่บ้าน นักเรียนยังไม่มีความพร้อมในเรื่องของวัสดุ อุปกรณ์ จานดาวเทียม ทำให้รูปแบบนี้ยังใช้เป็นส่วนน้อยที่บ้าน (3) การเรียนแบบ On-Line ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 46.28 นักเรียนที่มีความพร้อมเรื่องอุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งบางโรงเรียนคุณครูสอน Onsite

ควบคู่กับการสอน On-line ให้นักเรียนได้เรียนไปพร้อมกัน (4) การเรียนแบบ On-demand ผ่านระบบแอปพลิเคชัน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 25.62 นักเรียนที่มีความพร้อมเรื่องอุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ นักเรียนสามารถย้อนหลังมาดูสื่อต่างๆ ได้ (9) การเรียนแบบ On- hand ครูผู้สอนแจกเอกสารใบงานให้กับนักเรียนที่บ้าน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 64.46 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสภาพความพร้อมของนักเรียนที่เรียนที่บ้าน ไม่สามารถใช้การสอนรูปแบบอื่นๆ ได้ และอีกทั้ง คุณครูมีความกระตือรือร้นสร้างนวัตกรรม ชุดแบบฝึก หรือ ใบงานจาก DLTV หรือจากสำนักพิมพ์ต่างๆ ให้นักเรียนได้ทำที่บ้าน

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอน มีข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ ได้แก่ จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการคือโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในช่วงก่อนเปิดเรียน และปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด มีแผนเผชิญเหตุการณ โรงเรียนสามารถใช้แผนเผชิญเหตุมาบริหารจัดการภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี มีมาตรการในการคัดกรอง ส่งต่อและแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยส่วนมากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในช่วงการทดลองเปิดสอน หรือเปิดเฉพาะโรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งมีการขอสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านบุคลากรในการดำเนินการ ตามมาตรการ 6-6-7 จากหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น อบต.,เทศบาล และ รพ.สต. ในแต่ละอำเภอ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีรูปแบบในการบริหารจัดการ การบริหารลงสู่การปฏิบัติการในแผนปฏิบัติการและมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบภายใต้กระบวนการบริหารของโรงเรียน ครูเรียนรู้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ รูปแบบผสมผสาน นำไปสู่การทำนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของครู และเปลี่ยนรูปแบบการสอน Onsite ควบคู่กับการสอนรูปแบบ Online ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนงบประมาณในการเตรียมการต่างๆ เช่น ขาดงบประมาณในจัดซื้ออุปกรณ์ในการตรวจ ATK ของนักเรียน นักเรียนขาดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ควบคู่กับการสอน On site เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีน้อยในการมาช่วยในการตรวจคัดกรองนักเรียน ผู้ปกครองยังไม่มั่นใจให้นักเรียนอายุเกิน 12 ปีรับวัคซีน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนงบประมาณ จัดสรรเงินอุดหนุนหรือเงินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบริหารได้ตามสถานการณ์ หรือ ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ ให้นักเรียนที่ขาดความพร้อมให้เรียน Online ใช้รูปแบบ On hand ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้อบรมให้ความรู้ให้กับครู เพื่อเป็นผู้ช่วยในการตรวจคัดกรอง ATK ประชุมผู้ปกครองสร้างความตระหนัก และความเข้าใจในการรับวัคซีนของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ ควรเน้นให้นักเรียนได้รู้จักสัญลักษณ์ต่างๆ ติดตามข้อมูลข่าวสารให้เป็นปัจจุบัน มีแผนเผชิญเหตุให้ชัดเจน สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และยึดหลักมาตรการ 6-6-7 อย่างเคร่งครัด ให้นักเรียนเขียน Time Line ในช่วงปิดปีใหม่ เพื่อวางแผนตัดสินใจในการเปิดเรียน Onsite ประชุมผู้ปกครองสร้างความตระหนัก และความเข้าใจในการรับวัคซีนของนักเรียน โรงเรียนสามารถดำเนินการปรับแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ในงบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เงินรายได้ของสถานศึกษา ที่มีงบประมาณเหลือเพียงพอ มาใช้บริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์การ การขอความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ครูศึกษาลงความรู้อันสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ยึดตัวชี้วัดต้องรู้เป็นหลัก ควรจัดการความรู้/หรือถอดบทเรียนกระบวนการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยมีแนวโน้มของสถานการณ์คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ด้วยมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ในระดับคงที่ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่งในขณะที่จำนวนผู้ได้รับการรักษาจนหายเป็นปกติมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลดังกล่าวมาจากการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการและประสานความร่วมมือของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานทุกภาคส่วนเพื่อการระดมสรรพกำลังในการควบคุมและป้องกันโรค ทั้งการบริการฉีดวัคซีนให้เป็นไปตามแผน การตรวจค้นหาผู้ติดเชื้อเชิงรุก การกระจายชุดตรวจเพื่อการตรวจหาเชื้อด้วยตนเองและการดำเนินการและกำกับดูแลเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคในระยะยาวตามที่ได้ประกาศไว้แล้ว เช่น มาตรการควบคุมโรคโควิด - 19 แนวใหม่เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างปลอดภัย มาตรการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล หรือมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร ซึ่งฝ่ายสาธารณสุข และหน่วยงานที่รับผิดชอบได้รายงานผลการประเมินสถานการณ์ว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนค่อนข้างมีประสบการณ์และความพร้อม ประกอบกับหน่วยงานและบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขของไทยมีศักยภาพ ความชำนาญ และมีประสิทธิภาพครอบคลุมการตรวจคัดกรองและการดูแลรักษาพยาบาลผู้ติดเชื้อในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย และมีความพร้อมรับมือกับสถานการณ์หากมีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นในอนาคต จึงสามารถปรับมาตรการโดยผ่อนคลายความเข้มงวดบางกรณีให้มีความเหมาะสม โดยกำหนดมาตรการควบคุมเท่าที่จำเป็นตามระดับพื้นที่ของสถานการณ์เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ยังจำเป็นต้องติดตามกำกับดูแลทั้งบุคคล สถานที่ การดำเนินกิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคในระยะยาว เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การฟื้นฟูและพัฒนาประเทศในระยะยาว ควบคู่กับการป้องกันและควบคุมโรคอย่างสมดุลและยั่งยืน (พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548, 2564: หน้า 1-24)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศเรื่องหลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34) ลงวันที่ 28 กันยายน 2564 กำหนดให้ส่วนราชการถือปฏิบัติโดยในส่วนหนึ่งของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมและกระทรวงสาธารณสุขกำหนดประกอบกับเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียนในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 อาศัยอำนาจตามความ ในข้อ 4 (1) ของข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34) จึงยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องหลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 32) ลงวันที่ 20 กันยายน 2564 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564: หน้า 1) ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักเรียนผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวทางการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนก่อนการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 และระหว่างที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการกำหนดทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีกรอบการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ได้แก่ 1) On-Site (เรียนที่โรงเรียน School) 2) On-Air เรียนโดย DLTV (KU-Band) 3) On-Line (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต Internet ด้วยระบบ Video Conference/ Platform/ Meet/Class start) 4) On-Demand (เรียนผ่าน Application ด้วยระบบ DLTV ผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th/ Application/ You Tube) และ 5) On- Hand เรียนที่บ้านโดยหนังสือเรียนแบบฝึกหัด เพื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ได้เลือกรูปแบบการสอนที่เหมาะสมที่สุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้รับนโยบายการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาได้จัดทำแผนติดตามและนิเทศเกี่ยวกับการเตรียมการเปิดกรณี On site ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 แนวทางการปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อสร้างความตระหนักให้ครูคำนึงถึงการปฏิบัติตามมาตรการ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด และเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียน On Site ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีการกิจในการติดตาม นิเทศ การติดตาม และนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยได้รับมอบหมายให้คณะศึกษานิเทศก์ วางแผนนิเทศและติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในช่วงวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564 โดยใช้กระบวนการนิเทศนิเทศ SPDCa+ ของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

กระบวนการนิเทศนิเทศ SPDCa+ สังกะระหองค์ความรู้สู่การกำหนดเป็นกระบวนการนิเทศ เพื่อใช้ในการนิเทศการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2564 โดยเฉพาะ การนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ได้ใช้รูปแบบ

กระบวนการและวิธีการในการนิเทศเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาในหลายรูปแบบโดยการบูรณาการตามบริบทและสภาพการณ์ กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการนำวงจรควบคุมคุณภาพเป็นตัวขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานนิเทศ รวมทั้งการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในครั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา ได้จัดทำแผนติดตามและนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับบริบท และร่วมกันวิเคราะห์และดำเนินการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพื่อจะได้หาแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเพื่อคือเป้าหมายสูงสุดตามแนวคิด “การเรียนรู้ นำการศึกษา” โดยจัดการเรียนการสอนคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคน

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

3. ขอบเขตการติดตามและนิเทศ

3.1 ด้านเนื้อหา ได้แก่

3.1.1 การจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ Onsite

3.1.2 การดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปี

การศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1) ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก

2) ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม

3) ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด

3.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร/ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กรณีเปิดสอนแบบ Onsite ประกอบด้วย

3.3 ระยะเวลาในการติดตามนิเทศ ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564

4.ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มีข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

4.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มีรายงานผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โควิด 19 เพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในรายงานผลการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน กรณีเปิดการสอนแบบ Onsite ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา-19 (COVID-2019) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้พัฒนากระบวนการนิเทศแบบ SPDCa+ โดยคณะทำงานได้ศึกษาแนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โดยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34)

2. แนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียนและแนวทางปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน

2.1 แนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน

2.2 แนวทางปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4. บทบาทของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. แนวคิดการชี้แนะ (Coaching)

5.1 ความเป็นมาของการชี้แนะ

5.2 แนวคิดการชี้แนะ

5.3 ความหมายของการนิเทศแบบชี้แนะ

5.4 ลักษณะสำคัญของการนิเทศแบบชี้แนะ

5.5 กระบวนการนิเทศแบบการชี้แนะ

6. แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

6.1 ความเป็นมาของวงจรคุณภาพ PDCA

6.2 แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

6.3 ความหมายของการนิเทศแบบวงจรคุณภาพ PDCA

6.4 โครงสร้างของวงจรคุณภาพ PDCA

6.5 ประโยชน์ของวงจรคุณภาพ PDCA

7. กระบวนการนิเทศ SPDCa⁺

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 32) ลงวันที่ 20 กันยายน 2564 ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยมีแนวโน้มของ สถานการณ์คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ประกอบกับนายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของศูนย์บริหารสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-14) (ศบค.) ได้ออกข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 34) กำหนดให้ส่วนราชการ ถือปฏิบัติ โดยในส่วนโรงเรียนและสถาบันการศึกษาให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวง ศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงสาธารณสุขกำหนด ประกอบ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียนในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 อาศัยอำนาจตามความในข้อ 4 (1) ของข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 34) จึงยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 32) ลงวันที่ 20 กันยายน 2564 และออกหลักเกณฑ์ ไว้ดังนี้

ส่วนที่ 1 เงื่อนไขหลักของมาตรการ Sandbox: Safety Zone in School รองรับเปิดภาคการศึกษาที่ 2/2564 โดยจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาแบบ on site จำแนกตามเขตพื้นที่การแพร่ระบาดของ โรคโควิด-19

ตารางที่ 2.1 มาตรการ Sandbox: Safety Zone in School จำแนกตามเขตพื้นที่แพร่ระบาด

เขตพื้นที่การแพร่ระบาด	มาตรการ	ตรวจคัดกรองหาเชื้อ	การเข้าถึงวัคซีน	การประเมินความเสี่ยง (TST)
พื้นที่เฝ้าระวัง (สีเขียว)	1.เข้ม 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) 2.แนวทาง 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษาแบบไป-กลับ		ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับวัคซีนเข็มที่ 1 แล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85%	1 วัน ต่อสัปดาห์
พื้นที่เฝ้าระวังสูง (สีเหลือง)	1.เข้ม 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ) 2.แนวทาง 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษาแบบไป-กลับ	มีการสุ่มตรวจเป็นระยะๆ*	ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับวัคซีนเข็มที่ 1 แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 %	3 วัน ต่อสัปดาห์

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

เขตพื้นที่การ แพร่ระบาด	มาตรการ	ตรวจคัด กรองหา เชื้อ	การเข้าถึงวัคซีน	การประเมิน ความเสี่ยง (TST)
พื้นที่ควบคุม (สีส้ม)	1.เข้ม 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ) 2.แนวทาง 7 มาตรการเข้ม สำหรับสถานศึกษาแบบไป- กลับ	มีการสุ่ม ตรวจเป็น ระยะๆ*	ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาได้รับวัคซีนเข็มที่ 1 แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 %	2 วันต่อ สัปดาห์
พื้นที่ควบคุม สูงสุด (สีแดง)	1.เข้ม 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ) 2. แนวทาง 7 มาตรการเข้ม สำหรับสถานศึกษาแบบไป- กลับเน้น School Pass และ Small Bubble 3.สถานประกอบกิจการ กิจกรรมที่อยู่รอบรั้ว สถานศึกษา ผ่านการประเมิน TSC + COVID free setting	มีการสุ่ม ตรวจเป็น ระยะๆ*	ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาได้รับวัคซีน ครบโดส (2 เข็ม) ไม่น้อยกว่า 85%	3 วัน ต่อสัปดาห์
พื้นที่ควบคุม สูงสุดและ เข้มงวด (สีแดงเข้ม)	1.เข้ม 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ) 2. แนวทาง 7 มาตรการเข้ม สำหรับสถานศึกษาแบบไป- กลับเน้น School Pass และ Small Bubble 3.สถานประกอบกิจการ กิจกรรมที่อยู่รอบรั้ว สถานศึกษา ผ่านการประเมิน TSC + COVID free setting	มีการสุ่ม ตรวจเป็น ระยะๆ*	ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาได้รับวัคซีน ครบโดส (2 เข็ม) ไม่น้อยกว่า 85%	ทุกวัน

ส่วนที่ 2 เจาะลึกข้อกำหนดของ 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC), 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ) และแนวทาง 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษา

2.1 ข้อกำหนด 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC)

(1) Distancing เว้นระยะห่าง (2) Mask wearing สวมหน้ากาก (3) Hand washing ล้างมือ (4) Testing คัดกรองวัดไข้ (5) Reducing ลดการแออัด (6) Cleaning ทำความสะอาด

2.2 ข้อกำหนด 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ)

(1) Self-care ดูแลตนเอง (2) Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว (3) Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่ (4) Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน (4) Check สำรวจตรวจสอบ (6) Quarantine กักกันตัวเอง

2.3 ข้อกำหนดแนวทาง 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษา

(1) สถานศึกษาประเมินความพร้อมเปิดเรียนผ่าน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผล ผ่าน MOECOVID (2) ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble จัดนักเรียนเว้นระยะห่างในห้องเรียน หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่มกัน (3) จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ (4) จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศภายใน อาคาร การทำความสะอาด คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และการจัดการขยะ (4) จัดให้มี School Isolation แผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด (6) ควบคุมดูแลการเดินทางเข้าและออกจากสถานศึกษา (Seal Route) ทั้งกรณีรับ-ส่ง นักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ (7) จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์การพิจารณาสำหรับการใช้อาคารหรือสถานที่เพื่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (สีแดงเข้ม)

ประเภทที่ 1 โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาประเภทพักนอน

ประเภทที่ 2 โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาประเภทไป-กลับ

3.1 มาตรการ Sandbox: Safety zone in School สำหรับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาประเภทพักนอน

3.1.1 ด้านกายภาพ : ลักษณะอาคารและพื้นที่โดยรอบอาคารของสถาบันการศึกษา

ประเภทพักนอน หรือ โรงเรียนประจำ ประกอบด้วย

- (1) หอพักนักเรียนชาย และ/หรือ หอพักนักเรียนหญิง
- (2) พื้นที่/อาคารสนับสนุนการบริการ
- (3) พื้นที่/อาคารเพื่อจัดการเรียนการสอน
- (4) สถานที่พักครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดอาคารและพื้นที่โดยรอบให้เป็นไปตามมาตรการ

3.1.2 ด้านการมีส่วนร่วม : ต้องเน้นไปตามความสมัครใจของทุกฝ่าย โดยโรงเรียนที่ประสงค์จะดำเนินการ ในรูปแบบ Sandbox: Safety Zone in School ต้องจัดให้มีการประชุมหารือ

ร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษา ชี้แจงพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และมีมติให้ความเห็นชอบร่วมกันในการจัดพื้นที่การเรียนการสอนในรูปแบบ Sandbox: Safety Zone in School ตลอดภาคการศึกษา ก่อนนำเสนอโครงการผ่านต้นสังกัดในพื้นที่ (ตามแบบ ประเมิน: ภาคผนวก)แล้วขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการ โรคติดต่อกรุงเทพมหานคร

3.1.3 ด้านการประเมินความพร้อมสู่การปฏิบัติ: โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องเตรียมการประเมิน ความพร้อมดังนี้

3.1.3.1 โรงเรียน หรือ สถานศึกษา

1) ต้องผ่านการประเมินความพร้อมผ่าน Thai Stop Covid Plus (TSC+) และรายงานการ ติดตามการประเมินผลผ่าน MOECOVID

2) ต้องจัดให้มีสถานที่แยกกักตัวในโรงเรียน (School isolation) สำหรับรองรับการดูแลรักษา เบื้องต้นกรณีนักเรียน ครู หรือบุคลากรในสถานศึกษามีการติดเชื้อโควิด-19 หรือผลตรวจคัดกรองหาเชื้อเนิ่นบวก รวมถึงมีแผนเผชิญเหตุและมีความร่วมมือกับสถานพยาบาล เครือข่ายในพื้นที่ที่ดูแลอย่างใกล้ชิด

3) ต้องจัดอาคารและพื้นที่โดยรอบให้เป็นอาณาเขตบริเวณในรูปแบบ Sandbox ในโรงเรียนดังนี้

(1) Screening Zone จัดพื้นที่หรือบริเวณให้เป็นจุดคัดกรอง (Screening Zone) ที่เหมาะสม จัดจุดรับส่งสิ่งของ จุดรับส่งอาหาร หรือจุดเสี่ยงอื่น เน้นการจำแนกนักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และ ผู้มาติดต่อที่เข้ามาในโรงเรียนไม่ให้ใกล้ชิดกับบุคคลในโซนอื่น รวมถึงจัดให้มีพื้นที่ปฏิบัติงานเฉพาะบุคลากรที่ไม่ สามารถเข้าปฏิบัติงานในโซนอื่นได้

(2) Quarantine Zone จัดพื้นที่หรือบริเวณให้เป็นจุดกักกันและสังเกตอาการ สำหรับ นักเรียน ครู และบุคลากรที่ยังต้องสังเกตอาการ เน้นการจัดกิจกรรมแบบ Small Bubble

(3) Safety Zone จัดเนิ่นพื้นที่ปลอดภัย ปลอดภัย สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากร ที่ปฏิบัติงานกิจ กิจกรรมแบบปลอดภัย

4) ต้องมีระบบแผนงานรับการติดตามประเมินความพร้อม โดยคณะกรรมการบูรณาการ ร่วมระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงสาธารณสุข 3.1.3.2 นักเรียน ครู และบุคลากร

(1) ครู และบุคลากร ต้องได้รับการฉีดวัคซีนครบโดส (2 เข็ม) ตั้งแต่ ร้อยละ 85 ขึ้นไป

(2) นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ทุกคนต้องตรวจคัดกรองหาเชื้อด้วยวิธีการที่ เหมาะสม ก่อนเข้า Quarantine Zone

(3) นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีการแยกกักตัว สังเกตอาการให้ครบกำหนด 14 วันก่อนเข้าสู่ Safety Zone (กรณีย้ายมาจาก State Quarantine ให้พิจารณาลดจำนวนวันกักตัวลงตามความ เหมาะสม 7-10 วันหรือขึ้นอยู่กับคณะกรรมการโรคติดต่อระดับพื้นที่) รวมถึงการทำกิจกรรมในแบบ Small Bubble และหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่มกัน

(4) ถ้านักเรียน ครู และบุคลากรมีอาการเข้าได้ (Inclusion Criteria) กับการติดเชื้อโควิด หรือสัมผัสกลุ่มเสี่ยงสูงให้ดำเนินการตรวจคัดกรองหาเชื้อด้วยวิธีที่เหมาะสม โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ทันทีและปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุกรณีมีผลตรวจ เป็นบวก

3.1.4 การดำเนินการของโรงเรียน หรือ สถานศึกษา : ระหว่างภาคการศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

1) สามารถจัดการเรียนการสอน ได้ทั้งรูปแบบ On Site หรือ Online หรือแบบผสมผสาน(Hybrid)

2) นักเรียน ครู และบุคลากร ทุกคนต้องประเมิน Thai Save Thai (TST) ตามเกณฑ์จำแนกตาม เขตพื้นที่การแพร่ระบาด (ดังตารางที่ 1)

3) ให้มีการสุ่มตรวจคัดกรองหาเชื้อด้วยวิธีการที่เหมาะสม ทั้งนักเรียน ครู และบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อเฝ้าระวังตามเกณฑ์จำแนกตามเขตพื้นที่การแพร่ระบาด

3.1.5 ปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยส่วนบุคคลอย่างเข้มข้น ได้แก่ 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) และ 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ)

3.1.6 ปฏิบัติตามแนวทางมาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด

1) สถานศึกษาประเมินความพร้อมเปิดเรียน ผ่าน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผล ผ่าน MOECOVID โดยถือปฏิบัติอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง

2) ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเสี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่มกัน และจัด นักเรียนในห้องเรียนขนาดปกติ (8 X 8 เมตร) ไม่เกิน 25: คน หรือ จัดให้เว้นระยะห่างระหว่างนักเรียนในห้องเรียนไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร พิจารณาตามความเหมาะสมโดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด

3) จัดระบบการให้บริการอาหารสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาตามหลัก มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ อาทิเช่น การจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งอาหาร การปรุง ประกอบอาหาร หรือการสั่งซื้ออาหารตามระบบสั่งอาหาร (Delivery) ที่ถูกสุขลักษณะและต้องมีระบบ ตรวจสอบทางโภชนาการก่อนนำมาบริโภค

4) จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามแนวปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในการป้องกัน โรคโควิด-19 ในสถานศึกษาได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาดคุณภาพน้ำ อุปโภคบริโภค และ การจัดการขยะ

5) จัดให้มีสถานที่แยกกักตัวในโรงเรียน (School Isolation) หรือพื้นที่แยกกักชั่วคราว รวมไปถึง แผนเผชิญเหตุสำหรับรองรับการดูแลรักษาเบื้องต้นกรณีนักเรียน ครู หรือบุคลากรในสถานศึกษากรณีมีการติดเชื้อโควิด-19 หรือผลตรวจคัดกรองหาเชื้อเป็นบวก โดยมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด

6) ควบคุมดูแลการเดินทางกรณีมีการเข้าและออกจากสถานศึกษา (Seal Route) อย่างเข้มข้น โดยหลีกเสี่ยงการเข้าไปสัมผัสในพื้นที่ต่างๆ ตลอดเส้นทางการเดินทาง (หมายเหตุ : มาตรการและแนวทางปรับตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ขึ้นกับคณะกรรมการ โรคติดต่อจังหวัด หรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครกำหนด) ทั้งนี้โรงเรียน

หรือ สถาบันการศึกษาที่,ประสงค์จะขอเปิดการเรียนการสอนโดยดำเนินการตามรูปแบบ Sandbox: Safety Zone in School ต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการเสนอต่อผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่ พิจารณา และเสนอต่อคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือ คณะกรรมการโรคติดต่อ กรุงเทพมหานคร โดยต้องจัดทำแผนงานและแสดงความพร้อมการ ดำเนินการตามข้อ 3.1 ให้ครบถ้วน เพื่อส่ง ต้นสังกัดพิจารณาตามแบบประเมินในภาคผนวก

3.2 มาตรการ Sandbox: Safety zone in School สำหรับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ประเภทไป-กลับ ที่มีความพร้อมและผ่านเกณฑ์การประเมิน

3.2.1 ด้านกายภาพ ลักษณะอาคารและพื้นที่โดยรอบอาคารของโรงเรียนหรือ สถาบันการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) พื้นที่/อาคารสนับสนุนการบริการ
- 2) พื้นที่/อาคารเพื่อจัดการเรียนการสอน โดยจัดอาคารและพื้นที่โดยรอบให้เป็น พื้นที่ปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และมีพื้นที่ที่เป็น COVID free zone

3.2.2 ด้านการมีส่วนร่วม ต้องเป็นไปตามความสมัครใจของทุกฝ่าย โดยโรงเรียนที่ ประสงค์จะ ดำเนินการในรูปแบบ Sandbox: Safety Zone in School ต้องจัดให้มีการประชุมหารือ ร่วมกันของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และมีมติให้ความเห็น ขอบรร่วมกันในการจัดพื้นที่การเรียนการสอนในรูปแบบ Sandbox: Safety Zone in School ตลอด ภาคการศึกษา ก่อนนำเสนอโครงการผ่านต้นสังกัดใน พื้นที่ แล้วขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ โรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร

3.2.3 ด้านการประเมินความพร้อมสู่การปฏิบัติ โรงเรียนหรือสถานศึกษา ต้องเตรียมการ ประเมิน ความพร้อมดังนี้

3.2.3.1 โรงเรียน หรือ สถานศึกษา

- (1) ต้องผ่านการประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และรายงานการติดตามการ ประเมินผลผ่าน MOECOVID
- (2) จัดให้มีสถานที่แยกกักตัวในโรงเรียน (School Isolation) หรือพื้นที่แยกกัก ชั่วคราว รวมไปถึงแผนเผชิญเหตุสำหรับรองรับการดูแลรักษาเบื้องต้นกรณีนักเรียน ครู หรือบุคลากร ในสถานศึกษากรณีมีการ ติดเชื้อโคโรนา-19 หรือผลตรวจคัดกรองหาเชื้อเป็นบวก โดยมีการซักซ้อม อย่างเคร่งครัด โดยมีความร่วมมือกับ สถานพยาบาลเครือข่ายในพื้นที่ที่ดูแลอย่างใกล้ชิด
- (3) ต้องควบคุมดูแลการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างเข้มข้น โดย หลีกเลี่ยงการเข้าไป สัมผัสในพื้นที่ต่างๆ ตลอดเส้นทางการเดินทาง
- (4) ต้องจัดพื้นที่หรือบริเวณให้เป็นจุดคัดกรอง (Screening Zone) ที่เหมาะสม จัดจุดรับส่ง สิ่งของ จุดรับส่งอาหาร หรือจุดเสี่ยงอื่น เป็นการจำแนกนักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อที่เข้ามาใน โรงเรียน
- (5) ต้องมีระบบและแผนรับการติดตามประเมิน ความพร้อม โดยทีมตรวจ ราชการบูรณาการ ร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ทั้งช่วงก่อนและ ระหว่างดำเนินการ

3.2.3.2 นักเรียน ครู และบุคลากร

(1) ครู และบุคลากร ต้องได้รับการฉีดวัคซีนครบโดส (2 เข็ม) ตั้งแต่ร้อยละ 84 ขึ้นไป

(2) นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีการทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble และหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่มกัน

(3) ถ้านักเรียน ครู และบุคลากรมีอาการเข้าได้ (Inclusion Criteria) กับการติดเชื้อโควิด หรือ สัมผัสกลุ่มเสี่ยงสูงให้ดำเนินการตรวจคัดกรองหาเชื้อด้วยวิธีที่เหมาะสมโดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ทันที และปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุกรณีมีผลตรวจ เป็นบวก

3.2.4 การดำเนินการของโรงเรียน หรือ สถานศึกษา ระหว่างภาคการศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

(1) สามารถจัดการเรียนการสอน ได้ทั้งรูปแบบ On Site หรือ Online หรือแบบผสมผสาน(Hybrid)

(2) นักเรียน ครู และบุคลากรที่อยู่ในพื้นที่ต้องประเมิน Thai Save Thai (TST) อย่างต่อเนื่องตาม เกณฑ์จำแนกตามเขตพื้นที่การแพร่ระบาด (ดังตารางที่ 1)

(3) นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีการสุ่มตรวจคัดกรองหาเชื้อเป็นระยะ ตามแนวทาง คณะกรรมการโรคติดต่อระดับจังหวัดกำหนด

(4) ปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยส่วนบุคคลอย่างเข้มข้น ได้แก่ 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) และ 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ)

(5) นักเรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เขียนบันทึก Timeline กิจกรรมประจำวัน และการเดินทางเข้าไปในสถานที่ต่าง ๆ แต่ละวันอย่างสม่ำเสมอ

(6) ปฏิบัติตามแนวทาง 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษา (ไป-กลับ) อย่างเคร่งครัด

1) สถานศึกษาประเมินความพร้อมเปิดเรียน ผ่าน TSC+ และรายงานการติดตามการ ประเมินผล ผ่าน MOECOVID โดยถือปฏิบัติอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง

2) ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่มกัน และ จัดนักเรียนในห้องเรียนขนาดปกติ (8 X 8 เมตร) ไม่เกิน 29 คน หรือ จัดให้เว้นระยะห่างระหว่างนักเรียนในห้องเรียนไม่น้อยกว่า 1.9 เมตร พิจารณาตามความเหมาะสมโดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด

3) จัดระบบการให้บริการอาหารสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ตามหลัก มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ อาทิเช่น การจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งอาหาร การปรุงประกอบอาหาร หรือการสั่งซื้ออาหารตามระบบนำส่งอาหาร (Delivery) ที่ถูกสุขลักษณะและต้องมีระบบ ตรวจสอบทางโภชนาการก่อนนำมาบริโภค

4) จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามแนวปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในการป้องกัน โรคโควิด-19 ในสถานศึกษา ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาดคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และ การจัดการขยะ

5) จัดให้มีสถานที่แยกกักตัวในโรงเรียน (School Isolation) หรือพื้นที่แยก กักชั่วคราว รวมไปถึงแผนเผชิญเหตุสำหรับรองรับการดูแลรักษาเบื้องต้นกรณีนักเรียน ครู หรือ บุคลากร ในสถานศึกษากรณีมีการติดเชื้อโควิด-19 หรือผลตรวจคัดกรองหาเชื้อเป็นบวก โดยมีการ ซักซ้อม อย่างเคร่งครัด โดยมีความร่วมมือกับสถานพยาบาลเครือข่ายในพื้นที่ที่ดูแลอย่างใกล้ชิด

6) ควบคุมดูแลการเดินทางเข้าและออกจากสถานศึกษา (Seal Route) อย่างเข้มข้น โดยหลีกเลี่ยงการเข้าไปสัมผัสในพื้นที่ต่างๆ ตลอดเส้นทางการเดินทางจากบ้านไปกลับ โรงเรียน ทั้งกรณีรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ

7) จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลผลการประเมิน TST ผลตรวจคัดกรองหาเชื้อ ตามแนวทางคณะกรรมการ โรคติดต่อระดับพื้นที่ และ ประวัติการรับวัคซีน ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข

(4) กำหนดให้สถานประกอบการ กิจกรรมที่อยู่รอบรั้วสถานศึกษาให้ผ่าน การประเมิน Thai Stop COVID plus (TSC+) COVID free setting โดยให้มีการกำกับร่วมกับ คณะกรรมการโรคติดต่อระดับพื้นที่ (หมายเหตุ : มาตรการและแนวทางปฏิบัติตามสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรค ขึ้นกับคณะกรรมการ โรคติดต่อจังหวัด หรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร กำหนด)

ทั้งนี้โรงเรียน หรือ สถาบันการศึกษาที่ประสงค์จะขอเปิดการเรียนการสอน ต้องจัดทำ เอกสารข้อเสนอ โครงการเสนอต่อผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่ พิจารณา และเสนอต่อคณะกรรมการ โรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร โดยต้องจัดทำแผนงานและแสดงความพร้อมการ ดำเนินการตามข้อ 3.2 ให้ครบถ้วน เพื่อส่งต้นสังกัด พิจารณาตามแบบประเมินในภาคผนวก

3.3 แนวปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในการป้องกันโรคโควิด-19 ในสถานศึกษา

3.3.1 การระบายอากาศภายในอาคาร

(1) เปิดประตูหน้าต่างระบายอากาศก่อนและหลังการใช้งาน อย่างน้อย 15 นาที ควรมีหน้าต่าง หรือช่องลม อย่างน้อย 2 ด้านของห้อง ให้อากาศภายนอกถ่ายเทเข้าสู่ภายในอาคาร

(2) กรณีใช้เครื่องปรับอากาศ ควรระบายอากาศในอาคารก่อนและหลังการใช้ งาน อย่างน้อย 2 ชั่วโมง หรือเปิดประตูหน้าต่างระบายอากาศช่วงพักเที่ยงหรือช่วงที่,ไม่มีการเรียน การสอน กำหนดเวลาเปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศ และทำความสะอาดสม่ำเสมอ

3.3.2 การทำความสะอาด

(1) ทำความสะอาดวัสดุสิ่งของด้วยผงซักฟอกหรือน้ำยาทำความสะอาด และล้างมือ ด้วยสบู่และน้ำ

(2) ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคบนพื้นผิวทั่วไป อุปกรณ์สัมผัสร่วม เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ลูกบิดประตู รีโมทคอนโทรล ราวบันได สวิตช์ไฟ ปุ่มกดลิฟท์ จุดน้ำดื่ม เป็นต้น ด้วย แอลกอฮอล์ 70% นาน 10 นาที และฆ่าเชื้อโรคบนพื้นผิววัสดุแข็ง เช่น กระเบื้อง เซรามิก สแตนเลส ด้วย น้ำยาฟอกขาวหรือโซเดียมไฮโปคลอไรท์ 0.1% นาน 5-10 นาที อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และ อาจเพิ่มความถี่ตามความเหมาะสมโดยเฉพาะเวลาที่มิผู้ใช้งานจำนวนมาก

3.3.3 คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค

- (1) ตรวจดูคุณลักษณะทางกายภาพ สี กลิ่น และไม่มีสิ่งเจือปน
- (2) ดูแลความสะอาดจุดบริการน้ำดื่มและภาชนะบรรจุน้ำดื่มทุกวัน (ไม่ใช่แก้วน้ำดื่มร่วมกันเด็ดขาด)
- (3) ตรวจคุณภาพน้ำเพื่อหาเชื้อแบคทีเรียด้วยชุดตรวจภาคสนาม (อ 11) ทุก 6 เดือน

3.3.4 การจัดการขยะ

- (1) มีถังขยะแบบมีฝาปิด สำหรับรองรับสิ่งของที่ไม่ใช่แล้ว ประจำห้องเรียน อาคารเรียน หรือบริเวณ โรงเรียนตามความเหมาะสม และมีการคัดแยก-ลดปริมาณขยะ ตามหลัก 3R (Reduce Reuse Recycle)
- (2) กรณีขยะเกิดจากผู้สัมผัสเสี่ยงสูง/ถักถั้ว หรือหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้ว นำใส่ในถุง ก่อนทิ้งให้ รัดด้วยแอลกอฮอล์ หรือ 70% น้ำยาฟอกขาว 2 ฝา ลงถุง มัดปากถุงให้แน่น ซ้อนด้วยถุงอีก 1 ชั้น ปิดปากถุงให้สนิท และฉีดพ่นบริเวณปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้อแล้วทิ้งในขยะทั่วไป

ส่วนที่ 4 มาตรการตามแผนเผชิญเหตุตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของสถานศึกษา

แผนการเผชิญเหตุ สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดให้มีเตรียมพร้อมไว้หากเกิดกรณีฉุกเฉิน และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด สม่าเสมอ หากพบผู้ติดเชื้อ หรือพบว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงสูง สถานศึกษาต้องมีความพร้อม ในเรื่องสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ระบบขนส่ง ระบบการประสานงานตรงกับบุคลากรทางการแพทย์ในพื้นที่ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ข่าวสารภายใน การคัดกรองเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน ครูและบุคลากรใน สถานศึกษา ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนการเผชิญเหตุในคู่มือการปฏิบัติ ตามมาตรการSandbox : Safety Zone in Schoolรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แผนเผชิญเหตุตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของสถานศึกษา

ระดับการแพร่ระบาด		มาตรการป้องกัน	
ในชุมชน	ในสถานศึกษา	ครู/นักเรียน	สถานศึกษา
ไม่มีผู้ติดเชื้อ	ไม่พบผู้ติดเชื้อ ยืนยัน	1. ปฏิบัติตามมาตรการ DMHTT 2. ประเมิน TST เป็นประจำ	1. เปิดเรียน Onsite 2. ปฏิบัติตาม TST 3. เฝ้าระวังคัดกรอง กรณีเด็ก พักนอน, เด็กพิเศษ
มีผู้ติดเชื้อประปราย	ไม่พบผู้ติดเชื้อ ยืนยัน	1. ปฏิบัติตามมาตรการ DMHTT 2. ประเมิน TST ทุกวัน	1. เปิดเรียน Onsite 2. ปฏิบัติเข้มตามมาตรการ TST Plus 3. เฝ้าระวังคัดกรอง กรณีเด็ก พักนอน, เด็กพิเศษ
	พบผู้ติดเชื้อ ยืนยันในห้องเรียน 1 รายขึ้นไป	1. ปฏิบัติเข้มตามมาตรการ DMHTT * เน้นใส่หน้ากาก * เว้นระยะห่างระหว่าง บุคคล 1 - 2ม. 2. ประเมิน TST ทุกวัน	1. ปิดห้องเรียนที่พบผู้ติดเชื้อ 3 วัน เพื่อทำความสะอาด 2. เปิดห้องเรียนอื่นๆ Onsite ได้ตามปกติ 3. สุ่มตรวจเฝ้าระวัง Sentinel

ระดับการแพร่ระบาด		มาตรการป้องกัน	
ในชุมชน	ในสถานศึกษา	ครู/นักเรียน	สถานศึกษา
		3. ระบายอากาศทุก 2 ชั่วโมง กรณีใช้ เครื่องปรับอากาศ 4. กรณี High Risk Contact : งดเรียน Onsite และกักตัวที่บ้าน 14 วัน 5. กรณี Low Risk Contact : ให้สังเกตอาการของตนเอง และ ปฏิบัติ ตามมาตรการของ กระทรวงสาธารณสุข	Surveillance ทุก 2 ครั้ง/สัปดาห์ 4. ปฏิบัติเข้มตามมาตรการ TST Plus 5. ปิดห้องเรียนที่พบผู้ติดเชื้อ 3 วัน เพื่อ ทำความสะอาดหรือ มากกว่าตามข้อสั่ง การของ กระทรวงศึกษาธิการ 6. ปฏิบัติเข้มตามมาตรการ TST Plus
มีผู้ติด เชื้อ เป็น กลุ่ม ก้อน		1. ปฏิบัติเข้มตามมาตรการ DMHTT * เน้นใส่หน้ากาก * เว้น ระยะห่างระหว่าง บุคคล 1-2 ม. 2. ประเมิน TST ทุกวัน 3. ระบายอากาศทุก 2 ชั่วโมง กรณี ใช้เครื่องปรับอากาศ 4. กรณี High Risk Contact : งดเรียน Onsite และกักตัวที่บ้าน 14 วัน 5. กรณี Low Risk Contact : ให้สังเกตอาการของตนเอง	1. พิจารณาการเปิดเรียน Onsite โดยเข้ม มาตรการทุกมิติ 2. สำหรับพื้นที่ระบาดแบบ กลุ่มก้อน พิจารณาปิดโดย คณะกรรมการควบคุม การแพร่ ระบาดระดับพื้นที่ หากมี หลักฐานและความจำเป็น 3. สุ่มตรวจเฝ้าระวัง Sentinel Surveillance ทุก 2 สัปดาห์
มีการแพร่ ระบาดใน ชุมชน		1. ปฏิบัติเข้มตามมาตรการ DMHTT 2. เฝ้าระวังอาการเสี่ยงทุกวัน Self Quarantine 3. ประเมิน TST ทุกวัน	1. พิจารณาการเปิดเรียน Onsite โดยเข้ม ตามมาตรการทุกมิติ 2. สำหรับพื้นที่ระบาดแบบ กลุ่มก้อน พิจารณาปิดโดย คณะกรรมการควบคุม การแพร่ ระบาดระดับพื้นที่ หากมี หลักฐานและความจำเป็น 3. สุ่มตรวจเฝ้าระวัง Sentinel Surveillance ทุก 2 สัปดาห์

ที่มา: กระทรวงสาธารณสุข. (2564). คู่มือการปฏิบัติมาตรการ Sandbox Safety Zone in School เปิดเรียนมั่นใจ ปลอดภัย ไร้โควิด19 ในสถานศึกษา. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

ส่วนที่ 5 : หลักเกณฑ์การพิจารณาสำหรับการใช้อาคารหรือสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เพื่อการสอบ การฝึกอบรม หรือ การทำกิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก

กรณีการพิจารณาอนุญาตให้ใช้อาคารสถานที่เพื่อการสอบ การอบรม หรือ การทำกิจกรรมโรงเรียน หรือสถานศึกษา หรือผู้ขออนุญาต ต้องจัดทำมาตรการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด หรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะพิจารณาตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขโดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร จะพิจารณาร่วมกับผู้แทน กระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

5.1 แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข

(1) กำหนดจุดคัดกรองในช่องทางเข้าออก หากพบว่ามิใช่ ไอ จาม มีน้ำมูกหรือเหนื่อยหอบ หรือมี อุณหภูมิร่างกายเท่ากับหรือมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส ขึ้นไป แจ้งดให้เข้าร่วมกิจกรรม และแนะนำไปพบแพทย์ และอาจมีห้องแยกผู้ที่มีอาการออกจากพื้นที่

(2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้มาติดต่อ ต้องสวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัย ตลอดเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม

(3) จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ หรือ จุดล้างมือ สำหรับทำความสะอาดมือไว้บริการบริเวณต่างๆ อย่าง เพียงพอ เช่น บริเวณหน้าห้องประชุม ทางเข้าออก หน้าลิฟต์ จุดประชาสัมพันธ์ และพื้นที่ที่กิจกรรมอื่นๆ เป็นต้น

(4) จัดบริการอาหารในลักษณะที่ลดการสัมผัสอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน เช่น จัดอาหารว่างแบบกล่อง (Box set) อาหารกลางวันในรูปแบบอาหารชุดเดียว (Course Menu)

(5) กรณีที่มีการจัดให้มีรถรับส่งผู้เข้าร่วมกิจกรรม ให้เว้นระยะห่าง 1 ที่นั่ง ทำความสะอาดรถรับส่งทุกรอบหลังให้บริการ

(6) จัดที่นั่งให้มีระยะห่างระหว่างที่นั่ง และทางเดิน อย่างน้อย 1.4 เมตร

(7) จัดให้มีถังขยะที่มีฝาปิด เก็บรวบรวมขยะเพื่อลงไปกำจัดอย่างถูกต้อง และการจัดการขยะที่ดี

(8) จัดให้มีการระบายอากาศภายในอาคารที่ดี มีการหมุนเวียนของอากาศอย่างเพียงพอทั้งใน อาคารและห้องส้วม และทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศสม่ำเสมอ

(9) ให้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อทั่วทั้งบริเวณ และเน้นบริเวณที่มักมีการสัมผัสหรือใช้งานร่วมกันบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาฟอกขาวที่เตรียมไว้ หรือแอลกอฮอล์ 70% หรือไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 0.4% เช็ดทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ทำความสะอาดห้องส้วมทุก 2 ชั่วโมง และอาจเพิ่มความถี่ตาม ความเหมาะสมโดยเฉพาะเวลาที่มีผู้ใช้งานจำนวนมาก

(10) มีมาตรการติดตามข้อมูลของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น การใช้แอปพลิเคชัน หรือใช้มาตรการ ควบคุมการเข้าออกด้วยการบันทึกข้อมูล

(11) มีการจัดการคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคที่เหมาะสม

1) จัดให้มีจุดบริการน้ำดื่ม 1 จุดหรือหัวก๊อก ต่อผู้บริโภค 74 คน

2) ตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มที่ใช้

3) ดูแลความสะอาดจุดบริการน้ำดื่ม ภาชนะบรรจุน้ำดื่ม และใช้แก้วน้ำส่วนตัว

5.2 แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้จัดกิจกรรม

(1) ควบคุมจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ไม่ให้แออัด โดยคิดหลักเกณฑ์จำนวนคนต่อพื้นที่จัดงาน ไม่น้อยกว่า 4 ตารางเมตรต่อคน พิจารณาเพิ่มพื้นที่ทางเดินให้มีสัดส่วนมากขึ้น

(2) จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม และกระจายจุดลงทะเบียนให้เพียงพอสำหรับเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อลดความแออัด โดยอาจใช้ระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้การสแกน QR Code ในการลงทะเบียน หรือตอบแบบสอบถาม

(3) ประชาสัมพันธ์มาตรการ คำแนะนำในการป้องกันการแพร่ระบาดให้แก่ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ

5.3 แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) สังเกตอาการตนเองเสมอ หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบให้งดการเข้าร่วม กิจกรรมและพบแพทย์ทันที

(2) สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร งดการ รวบรวมกลุ่ม และลดการพูดคุยเสียงดัง

(3) ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์บ่อยๆ ก่อนและหลังใช้บริการ หรือหลังจากสัมผัสจุด สัมผัสร่วมหรือสิ่งของ เครื่องใช้ เมื่อกลับถึงบ้านควรเปลี่ยนเสื้อผ้าและอาบน้ำทันที

(4) ปฏิบัติตามระเบียบของสถานที่อย่างเคร่งครัด และปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยส่วนบุคคล อย่างเข้มข้น ได้แก่ 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) และ 6 มาตรการเสริม (SSET-CQ)

2. แนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียนและแนวปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน

2.1 แนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน

การเตรียมการก่อนการเปิดเรียน มีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของนักเรียน ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนในสถานศึกษา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการติดเชื้อโรคโควิด 19 ลดความเสี่ยง สร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความปลอดภัยแก่ทุกคน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้มีแนวปฏิบัติการเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องประเมินความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน โดยใช้แบบประเมินตนเองในระบบ Thai Stop Covid Plus ด้วยแอป TSC+ ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ถ้าผลการประเมินเป็นสีเขียวให้เปิดเรียนได้ สีเหลืองให้ประเมินซ้ำ ถ้าผ่านให้เปิดเรียนได้ ถ้าผลการประเมินเป็นสีแดง จะต้องเตรียมสถานศึกษาจนกว่าผลการประเมินจะเป็นสีเขียวหรือสีเหลือง หากยังคงมีผลการประเมินเป็นสีแดงให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อจะได้ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการฉีดวัคซีนครบโดส ร้อยละ 85 ขึ้นไป ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 20 กันยายน 2564

3. นักเรียนและผู้ปกครองควรได้รับการฉีดวัคซีนขึ้นตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุด (พื้นที่สีแดง) และพื้นที่ ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (พื้นที่สีแดงเข้ม)

4. สถานศึกษานำผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้เปิดภาคเรียน และนำผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อนำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติให้เปิดเรียนได้

5. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดให้เปิดเรียนได้ ให้สถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรการที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยเน้น 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

6. สถานศึกษารายงานผลการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ภายในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2564

2.2 แนวปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน

สถานศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรการระหว่างเปิดเรียนตามที่กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ครอบคลุมทุกมิติอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 (Covid-19) โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษาสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินการจัดทำและรวบรวมแนวปฏิบัติระหว่างเปิดเรียน เป็น 2 กรณี ดังนี้

1) กรณีเปิดเรียนได้ตามปกติ (Onsite)

สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ตาม 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด ดังนี้

การปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก

1. Distancing เว้นระยะห่าง เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร
2. Mask Wearing สวมหน้ากาก สวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา
3. Hand washing ล้างมือ ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่และน้ำ นาน 20 วินาที หรือใช้เจลแอลกอฮอล์
4. Testing คัดกรองวัดไข้ วัดไข้ สังเกตอาการ ชักประวัติผู้สัมผัสเสี่ยงทุกคนก่อนเข้าสถานศึกษา
5. Reducing ลดการแออัด ลดเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง กลุ่มคนจำนวนมาก
6. Cleaning ทำความสะอาด ทำความสะอาดบริเวณพื้นผิวสัมผัสร่วม อาทิ ที่จับประตู ลูกบิดประตู ราวบันได ปุ่มกดลิฟต์

การปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม

1. Self care ดูแลตนเอง ดูแลใส่ใจ ปฏิบัติตน มีวินัย รับผิดชอบต่อตัวเอง ปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด

2. Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว ใช้ช้อนกลางของตนเองทุกครั้ง เมื่อต้องรับประทานอาหารร่วมกัน ลดสัมผัสร่วมกับผู้อื่น

3. Eating รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่ กินอาหารปรุงสุกใหม่ร้อน ๆ กรณีอาหารเก็บเกิน 2 ชม. ควรนำมาอุ่นให้ร้อนทั่วถึง ก่อนกินอีกครั้ง

4. Thai Chana ไทยชนะ ลงทะเบียนตามที่รัฐกำหนดด้วย APP ไทยชนะ หรือลงทะเบียนบันทึกการเข้า - ออกอย่างชัดเจน

5. Check สำรวจ ตรวจสอบ สำรวจบุคคล นักเรียน กลุ่มเสี่ยงที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง เพื่อเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง

6. Quarantine กักกันตัวเอง กักกันตัวเอง 14 วัน เมื่อเข้าไปสัมผัสหรืออยู่ในพื้นที่เสี่ยงที่มีการระบาดโรค

การปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด

1. สถานศึกษาผ่านการประเมิน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผลผ่าน MOECOVID โดยถือปฏิบัติอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง

2. ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม และจัดนักเรียนในห้องเรียนขนาดปกติ (6 x 8) ไม่เกิน 25 คน หรือจัดให้เว้นระยะห่างระหว่างนักเรียนในห้องไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร พิจารณาตามความเหมาะสมโดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด

3. จัดระบบการให้บริการอาหารสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ตามหลักมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ อาทิเช่นการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งอาหาร การปรุงประกอบอาหาร หรือการสั่งซื้ออาหารตามระบบนำส่งอาหาร (Delivery) ที่ถูกสุขลักษณะและต้องมีระบบตรวจสอบทางโภชนาการก่อนนำมาบริโภค

4. จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามแนวปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในการป้องกันโรคโควิด 19 ในสถานศึกษา ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคารการทำความสะอาดคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และการจัดการขยะ

5. จัดให้มีสถานที่แยกกักตัวในโรงเรียน (School Isolation) หรือพื้นที่แยกกักชั่วคราว รวมถึงแผนเผชิญเหตุสำหรับรองรับการดูแลรักษาเบื้องต้น กรณีนักเรียน ครูหรือบุคลากรในสถานศึกษามีการติดเชื้อโควิด 19 หรือผลการตรวจคัดกรองหาเชื้อเป็นบวก โดยมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด โดยมีความร่วมมือกับสถานพยาบาลเครือข่ายในพื้นที่ที่ดูแลอย่างใกล้ชิด

6. ควบคุมดูแลการเดินทางเข้าและออกจากสถานศึกษา (Seal Route) อย่างเข้มข้น โดยหลีกเลี่ยงการเข้าไปสัมผัสในพื้นที่ต่าง ๆ ตลอดเส้นทางการเดินทางจากบ้านไป-กลับโรงเรียน ทั้งกรณีรถรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ

7. ให้จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ผลการประเมิน TST ผลตรวจคัดกรองหาเชื้อ ตามแนวทางคณะกรรมการควบคุมโรคระดับพื้นที่ และประวัติการรับวัคซีน ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขโดยเฉพาะพื้นที่ควบคุมสูงสุด (พื้นที่สีแดง) และพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (พื้นที่สีแดงเข้ม)

2.2 กรณีโรงเรียนไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ

การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19) ซึ่งสถานศึกษาไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสถานศึกษาจึงควรเลือกรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมตามความพร้อมของสถานศึกษา ดังนี้

1) การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On Air) คือการเรียนรู้อิงสื่อวีดิทัศน์การเรียนการสอนของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และใช้สื่อวีดิทัศน์การเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและ แอปพลิเคชัน การจัดการเรียนการสอนแบบนี้ สำหรับครูและนักเรียนที่มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ เช่นคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์ และมีการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต

3) การเรียนผ่านหนังสือ เอกสารและใบงาน (ON Hand) การจัดการเรียนการสอนในกรณีที่นักเรียนมีทรัพยากรไม่พร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบข้างต้น โดยสถานศึกษาจัดทำแบบฝึกหัดหรือให้กลับบ้านไปทำที่บ้าน อาจใช้ร่วมกับรูปแบบอื่น ๆ ตามบริบทของท้องถิ่น

4) การจัดการเรียนการสอนแบบ (ON Demand) คือการเรียนรู้อิงผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต

ภาพที่ 2.1 แนวปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษาควรพิจารณาเลือกจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณารูปแบบให้มีความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างจากที่กำหนดไว้ หรือจัดการเรียนการสอนแบบ ผสมผสาน (Hybrid) ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน ครู และบุคลากรเป็นสำคัญ โดยมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (Onsite) ลักษณะแบบผสมผสาน (Hybrid) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 รูปแบบที่ 1 การจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ รูปแบบนี้เน้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน หรือในชั้นเรียนเป็นหลัก ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนอื่น ๆ มาผสมผสาน(Hybrid) ใช้กับการเรียนการสอนเพิ่มเติมในชั้นเรียนได้ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On Air) หรือการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต ผ่านแอปพลิเคชัน (Online) หรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

1.2 รูปแบบที่ 2 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน แบบสลับชั้นมาเรียน
รูปแบบนี้ สถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถจัดให้นักเรียนระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.1 – ม.3) มาเรียนในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี และนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.4 – ป.6) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.4 – ม.6) มาเรียนในวันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ สลับกันไปทุกสัปดาห์ในวันที่นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน

1.3 รูปแบบที่ 3 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันคู่ วันคี่
รูปแบบนี้ สถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถจัดให้นักเรียนระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) มาเรียนในวันคู่ และนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 – ป.6) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) มาเรียนในวันคี่ สลับกันไป ในวันที่นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน

1.4 รูปแบบที่ 4 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน
รูปแบบนี้ เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีจำนวนนักเรียนต่อห้องมากมีพื้นที่ห้องเรียนจำกัดหรือโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโครงการห้องเรียนพิเศษต่าง ๆ โรงเรียนต้องสำรวจข้อมูล เพื่อวางแผนแบ่งกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนเป็นสองกลุ่ม กลุ่ม A และกลุ่ม B ให้สลับกันมาเรียน สัปดาห์แรกและสัปดาห์ที่สาม กลุ่ม A มาเรียนที่โรงเรียน กลุ่ม B เรียนอยู่ที่บ้านด้วยการเรียนการสอนทางไกล สัปดาห์ที่สองและสัปดาห์ที่สี่ กลุ่ม A เรียนอยู่ที่บ้านด้วยการเรียน

การสอนทางไกล กลุ่ม B มาเรียนที่โรงเรียน สลับกันไป นักเรียนสามารถเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง On Air และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน

1.5 รูปแบบที่ 5 การสลับช่วงเวลาเรียนของนักเรียน แบบเรียนทุกวัน

รูปแบบนี้ สถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถจัดให้นักเรียนระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 - ป.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.1-ม.3) มาเรียนในช่วงเวลา 8.30-11.30 น. และนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) มาเรียนในมาเรียนในช่วงเวลา 12.30-15.30 น.ในวันนี้นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง On Air และOnline ตามความเหมาะสม และความพร้อมของนักเรียน

1.6 รูปแบบที่ 6 การสลับกลุ่มนักเรียน แบบแบ่งนักเรียนในห้องเรียนเป็น 2 กลุ่ม

รูปแบบนี้ เหมาะสมกับสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีจำนวนนักเรียนต่อห้องมาก มีพื้นที่ห้องเรียนจำกัดหรือโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโครงการห้องเรียนพิเศษต่าง ๆ สถานศึกษาต้องสำรวจข้อมูล เพื่อวางแผนแบ่งกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนเป็นสองกลุ่ม กลุ่ม A และกลุ่ม Bให้สลับกันมาเรียน วันจันทร์ กลุ่ม A มาเรียนที่โรงเรียน กลุ่ม B เรียนอยู่ที่บ้านด้วยการเรียนการสอนทางไกล วันอังคาร กลุ่ม A เรียนอยู่ที่บ้านด้วยการเรียนการสอนทางไกล กลุ่ม B มาเรียนที่โรงเรียนสลับกันไป นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air และ Online ตามความเหมาะสม และความพร้อมของนักเรียน

1.7 รูปแบบที่ 7 รูปแบบอื่น ๆ

นอกจากรูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 6 ดังกล่าวแล้ว สถานศึกษาสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของสถานศึกษา โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) มี 4 รูปแบบ ดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนผ่านโทรทัศน์ (On Air)

วิธีการนี้ เป็นกรณีที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนได้หรือไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนพร้อมกันได้ทุกคน เป็นการเรียนรู้ผ่านสื่อวีดิทัศน์ การจัดการเรียนการสอนของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยดำเนินการออกอากาศ มีทั้งหมด 4 ระบบ ได้แก่

1) ระบบดาวเทียม (Satellite)

1.1) KU-Band (จานทิป) ช่อง 186 – 200

1.2) C-Band (จานป่อง) ช่อง 337 – 348

2) ระบบดิจิทัลทีวี (Digital TV) ช่อง 37 – 48

3) ระบบเคเบิลทีวี

4) ระบบ IPTV

2.2 รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

รูปแบบนี้เป็นรูปแบบการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชัน การจัดการเรียนการสอนแบบนี้ สำหรับครูและนักเรียนที่มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์ และมีการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนผ่านหนังสือ เอกสาร ใบงาน (ON Hand)

รูปแบบนี้เป็นการเรียนการสอนผ่านหนังสือโดยให้แบบฝึกหัด ให้การบ้านไปทำที่บ้าน อาจใช้ร่วมกับรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และความต้องการของนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนมีทรัพยากรไม่พร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ

2.4 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ (ON Demand)

รูปแบบนี้เป็นการเรียนรู้ผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube(DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต

นอกจากนี้ยังมี คลังความรู้ (Knowledge Bank) ที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล(Digital Learning Platform) ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ทำให้นักเรียนไม่สามารถกลับไปเรียนแบบ Onsite ที่สถานศึกษาได้ แต่การเรียนของนักเรียนยังคงต้องดำเนินต่อไปไม่หยุดยั้ง ดังนั้น คลังความรู้ (Knowledge Bank) ที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ในระบบเทคโนโลยีดิจิทัล(Digital Learning Platform) สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้กับครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน เลือกนำไปใช้ในการนำไปจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม และตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละพื้นที่ ดังนี้

1. ครูพร้อม เว็บไซต์ <https://www.ครูพร้อม.com/>

ครูพร้อม เป็น Web Portal จากกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดทำขึ้นมาใหม่ เพื่อเสริมแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีอยู่ โดยจะเป็นคลังสื่อ ข้อมูลการเรียนรู้ ตลอดจนรูปแบบการจัดกิจกรรม ซึ่งมีข้อมูลทั้งของ สพฐ. สช. สำนักงานกศน. และ สอศ.

2. OBEC Content Center เว็บไซต์ <https://contentcenter.obec.go.th/>

OBEC Content Center คือ คลังเนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) เป็นโปรแกรมสำหรับให้บริการเผยแพร่เนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ แก่นักเรียน ครูศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา รองรับการเข้าถึงเนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ แอปพลิเคชัน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

3. DLTV เว็บไซต์ www.dltv.ac.th/ แอปพลิเคชัน DLTV และช่องยูทูป DLTV 1Channel - DLTV 12 Channel และ DLTV 15 Channel

Distance Learning Television (DLTV) คือ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เกิดจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราชปณิธานในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุดในขณะนั้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาการขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้นและครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก โดยเฉพาะโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ปัจจุบันโครงการนี้อยู่ในความดูแลของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยจะ

ถ่ายทอดการเรียนการสอนจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเผยแพร่ภาพไปทั่วประเทศ

4. Scimath เว็บไซต์ <https://www.scimath.org/index.php>

Scimath คลังความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมสื่อการเรียนการสอน โครงการงานบทความ ข้อสอบ และรายการโทรทัศน์และวิทยุที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

5. ศูนย์เรียนรู้ดิจิทัลระดับชาติด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี สสวท.

เว็บไซต์ <https://learningspace.ipst.ac.th/> ศูนย์เรียนรู้ดิจิทัลฯ คือ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นศูนย์การเรียนรู้และต่อยอดเทคโนโลยีด้านดิจิทัลให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนทั่วประเทศให้สามารถค้นหาข้อมูล เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลให้คนไทยทุกคนได้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

6. สะเต็มศึกษา (STEM Education Thailand) เว็บไซต์

<http://www.stemedthailand.org/>

สะเต็มศึกษา คือ แนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการความรู้ใน 4 สหวิทยาการ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ โดยเน้นการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการหรือผลผลิตใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และการทำงาน ช่วยนักเรียนสร้างความเชื่อมโยงระหว่าง 4 สหวิทยาการ กับชีวิตจริงและการทำงาน การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่เน้นเพียงการท่องจำทฤษฎี หรือกฎทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แต่เป็นการสร้างความเข้าใจทฤษฎีหรือกฎเหล่านั้นผ่านการปฏิบัติให้เห็นจริงควบคู่กับการพัฒนาทักษะการคิด ตั้งคำถาม แก้ปัญหาและการหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ ๆ พร้อมทั้งสามารถนำข้อค้นพบนั้นไปใช้หรือบูรณาการกับชีวิตประจำวันได้

7. ระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA เว็บไซต์ <https://pisaitems.ipst.ac.th/>

ระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA เป็นระบบสารสนเทศที่เผยแพร่ข้อสอบที่ OECD อนุญาตให้เผยแพร่ และข้อสอบที่พัฒนาโดย สสวท. การลงทะเบียนเข้าใช้งานระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA ที่ OECD อนุญาตให้เผยแพร่ และข้อสอบที่พัฒนาโดย สสวท. สามารถใช้ชื่อผู้ใช้ (User Name) เดียวกันได้

8. TK Park เว็บไซต์ <https://www.tkpark.or.th/tha/home>

TK Park คือ แอปพลิเคชัน แหล่งรวมสาระความรู้และความความเพลิดเพลินให้เด็กไทยเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยการนำองค์ความรู้ ไทยที่มีความหลากหลาย

9. ห้องเรียนแห่งคุณภาพ (DLIT Classroom) เว็บไซต์

<https://dlit.ac.th/site/classroom.php/>

DLIT คือเครื่องมือที่มีเนื้อหาและเทคโนโลยีสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม การสอบที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนา

วิชาชีพอย่างยั่งยืนแอปพลิเคชัน (Applications) สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ Applications สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารการจัดการเรียนการสอนแบบทางไกล ที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. Microsoft Teams

โปรแกรมประชุมออนไลน์ของ Microsoft สำหรับใช้พูดคุยประชุมกันผ่านการแชต และวิดีโอคอล อีกทั้งยังสามารถเปิดดูและแก้ไขไฟล์งานร่วมกันได้แบบเรียลไทม์ เหมาะสำหรับการใช้ทำงานในระดับองค์กรหรือการศึกษา สามารถใช้งานได้ฟรี โดยการใช้ Microsoft Team แบบฟรีจะสามารถเรียนออนไลน์ร่วมกันได้สูงสุด 100 คน นานสุด 60 นาที พร้อมพื้นที่จัดเก็บไฟล์คนละ 1 GB รองรับการใช้งานทั้งบนเว็บเบราว์เซอร์ ติดตั้งเป็นโปรแกรมบนคอมพิวเตอร์ หรือแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์มือถือและแท็บเล็ต

2. Zoom Meeting

โปรแกรมประชุมออนไลน์แบบ Video Call ที่มีคนใช้งานกันมากที่สุดในช่วง Work from Home ซึ่งทำให้องค์กรต่าง ๆ สามารถประชุมงานพร้อมกันได้หลายคน พูดคุยแบบเห็นหน้ากัน สามารถแชร์หน้าจอให้คนอื่นดูได้ รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาและครูอาจารย์ก็สามารถใช้ Zoom ในการเรียนและสอนออนไลน์ได้ด้วยเช่นกัน สำหรับการใช้งาน Basic User (โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย) จะรองรับการประชุมพร้อมกันสูงสุด 100 คน แต่มีการจำกัดระยะเวลาการประชุมไว้ที่ 40 นาทีต่อครั้ง สำหรับ Pro User (เสียค่าใช้จ่าย) รองรับ การประชุมพร้อมกันสูงสุด 300 คน และไม่จำกัดระยะเวลาที่ใช้ในการประชุม

3. Google Meet

โปรแกรมสำหรับการประชุมทางวิดีโอแบบออนไลน์ โดยผู้สอนที่มีบัญชี Google จะสามารถสร้างห้องเรียนออนไลน์ที่รองรับนักเรียนได้สูงสุด 100 คน และใช้สอนได้สูงสุด 60 นาทีต่อการสร้างห้อง 1 ครั้ง นอกจากนี้ก็ยังมีฟีเจอร์ขั้นสูงที่รองรับนักเรียนภายในหรือนอกชั้นเรียนสูงสุด 250 คนและสตรีมมิงแบบสดสำหรับให้คนเข้ามาดูพร้อมกันได้สูงสุดถึง 100,000 คน

4. LINE

LINE เป็นแอปพลิเคชัน ที่นิยมใช้ในการคุยแชต การใช้ LINE สำหรับการสอนออนไลน์เป็นวิธีที่สะดวก เพราะทั้งผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องไปหาแอปพลิเคชัน อื่น ๆ มาใช้เพิ่มเติม โดยใช้ฟีเจอร์ Group Call ที่รองรับสูงสุดถึง 200 คน ใช้ได้ทั้งบน PC และมือถือ อีกทั้งสามารถแชร์ภาพหน้าจอของตัวเองให้นักเรียนดูได้ หรือจะใช้ฟีเจอร์ Live เพื่อถ่ายทอดสดการสอนก็ได้เช่นกัน

5. Discord

Discord เป็นโปรแกรมแชตที่เป็นที่นิยมในกลุ่มคนเล่นเกม ซึ่งมีฟีเจอร์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนเช่นกัน คือสามารถสร้างห้องประชุมคุยกันทั้งแบบเสียงและแบบเปิดกล้อง รวมทั้งสามารถแชร์หน้าจอให้นักเรียนดูได้ แล้วยังสามารถสร้างห้องแยกย่อย และกดย้ายห้องไปมาได้สะดวกนอกจากนี้ Discord ยังมีจุดเด่นคือสามารถใช้ได้ฟรี โดยรองรับจำนวนคนต่อห้องได้ไม่จำกัด

6. Facebook Live

การใช้ Facebook Live ในการสอนออนไลน์เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ย่างและสะดวก เนื่องจากคนส่วนใหญ่มีบัญชี Facebook อยู่แล้ว จึงสามารถสอนออนไลน์แบบถ่ายทอดสดให้นักเรียนสามารถเข้ามาดูได้ง่ายแต่มีข้อเสียคือตัวผู้สอนจะไม่สามารถเห็นหน้าจากกล้องของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้งไม่สามารถจำกัดผู้เข้าเรียนได้ แต่การแชร์หน้าจอก็อาจต้องใช้โปรแกรมเพิ่มเติมอย่างเช่น OBS

7. YouTube

YouTube เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่สามารถใช้ถ่ายทอดสดการสอนได้เช่นเดียวกับ Facebook Live โดยตัวผู้สอนจะต้องมีบัญชี YouTube ส่วนผู้เข้าเรียนนั้นจะมีบัญชีหรือไม่ก็ได้ และผู้สอนสามารถตั้งค่าการถ่ายทอดสดเพื่อให้เฉพาะผู้ที่มีการ์ดสามารถเข้าเรียนได้ ส่วนการแชร์หน้าจอก็อาจต้องใช้โปรแกรมเพิ่มเติม อย่างเช่น OBS เหมือนกับ Facebook Live หากต้องการสตรีมแบบสดบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ช่องของผู้ใช้จะต้องมีผู้ติดตามอย่างน้อย 1,000 คน จึงจะสามารถดำเนินการแบบสดผ่านคอมพิวเตอร์และเว็บแคมได้

8. Google Hangouts Meet

สามารถแชทกับเพื่อน คุยแบบเห็นหน้าได้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม เชื่อมต่อได้ทั้งคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือใช้กับสมาร์ตโฟน โดยลงชื่อเข้าใช้ด้วยบัญชีของ Google เพิ่มอีโมจิ และภาพเคลื่อนไหวแบบ GIF รับส่งข้อความ SMS/ MMS มีแจ้งเตือน เก็บบันทึกไว้หลังประชุมจบ อีกทั้งยังสามารถแชร์ Location ได้ปัจจุบันรองรับจำนวนผู้เข้าร่วมสูงสุดได้ถึง 50 คน โดยเปิดใช้ฟรีทั้งหมด ไม่เสียค่าใช้จ่าย

9. Skype

Skype เป็นโปรแกรมแชทและโทรผ่านเน็ต และสนทนาที่ได้รับความนิยมที่สุด สามารถส่งไฟล์ สนทนาแบบวิดีโอ อีกทั้งยังสามารถพูดคุย ส่งข้อความ แบบพิมพ์หากันได้โดยคู่สนทนาต้องมีโปรแกรมดังกล่าวเช่นกัน รองรับระบบคอมพิวเตอร์ มือถือ แท็บเล็ต มีระบบการปรับระดับเสียงอัตโนมัติ แบบฟรีไม่สามารถประชุมเกิน 10 คนได้ หากใช้ Skype for Business สามารถประชุมได้มากถึง 250 คน

10. Cisco Webex

Cisco Webex ถือเป็นต้นฉบับของโซลูชันการประชุมวิดีโอในองค์กร (ปัจจุบันใช้ชื่อ Webex Meetings) และภายหลังก็ขยายตัวมายังระบบแชทในองค์กรด้วย (ใช้ชื่อ Webex Teams) ฟีเจอร์ของ Webex เรียกว่าครบถ้วนสำหรับลูกค้าองค์กร รองรับการประชุมสูงสุด 3,000 คนต่อห้อง และไลฟ์สตรีม สูงสุด 100,00 คน ปัจจุบัน Webex มีแพ็คเกจรุ่นฟรี สำหรับการประชุมไม่เกิน 100 คน และไม่จำกัด ความยาวในการประชุม (ต่างจาก Zoom ที่จำกัด 40 นาที) เข้าใช้ได้ฟรี (จำกัดการประชุมไม่เกิน 100 คน) รุ่นเสียเงินเริ่มต้นที่ (ประมาณ 415 บาท) ต่อเดือน พร้อมพื้นที่จัดเก็บข้อมูลบน Cloud ขนาด 5GB และรองรับการเชื่อมต่อเสียงผ่านระบบโทรศัพท์

11. Padlet

Padlet คือ เว็บไซต์ที่ให้บริการกระดานแสดงความคิดเห็นออนไลน์ รองรับผู้ใช้หลายคน

ผู้ใช้สามารถเข้ามาอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เขียนคำถาม คำตอบ หรือสรุปเนื้อหาเป็นช่องทางแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและครูหรือเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ได้ดีมากวันนี้จึงนำโปรแกรมดีๆ มีฝากเพื่อนครูและผู้สนใจลองใช้ มีแบบฟรีและเสียค่าใช้จ่าย

4. บทบาทของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดบทบาทของ บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บทบาทของนักเรียน

นักเรียนเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องได้รับความคุ้มครอง ดูแลในเรื่องความปลอดภัยอย่างสูงสุด ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องถือปฏิบัติตนตามมาตรการความปลอดภัยของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด ตั้งแต่การเดินทางออกจากบ้านมาเรียน ขณะอยู่ในโรงเรียน จนถึงการกลับบ้าน บทบาทของนักเรียน ควรมีดังนี้

- 1) เตรียมความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียน เครื่องใช้ส่วนตัว และอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับ การเรียน
- 2) ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริมของกระทรวงสาธารณสุข กำหนดอย่างเคร่งครัด
- 3) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสร้างความรู้ความเข้าใจของคำแนะนำในการป้องกันตนเอง และลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
- 4) ประเมินความเสี่ยงของตนเองผ่านแอปพลิเคชัน Thai Save Thai (TST) อย่างสม่ำเสมอ และ สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก เหนื่อยหอบ ไม่ได้กลิ่น ไม่รู้รส ริมฝีปากหรือผู้ปกครองให้พาไปพบแพทย์ กรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง และอยู่ในช่วงกักตัว ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- 5) ขอคำปรึกษาจากครูผู้สอนเมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับการเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องใช้ส่วนตัว หรือพบความผิดปกติของร่างกายที่อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19) ทันที

2. บทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ซึ่งถืออยู่ใกล้ชิดนักเรียน มีหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนทุกรูปแบบ จึงต้องเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นอกจากจะต้องดูแลตนเองแล้ว ยังต้องดูแลนักเรียนอีกด้วย โดยเฉพาะด้านสุขอนามัยตามมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด บทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีดังนี้

1) ประชุมออนไลน์(Online) ชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ในการป้องกันการเฝ้าระวัง การเตรียมตัวของนักเรียนให้พร้อมก่อนเปิดเรียน

2) ประเมินความเสี่ยงของตนเองผ่านแอปพลิเคชัน Thai Save Thai (TST) อย่างสม่ำเสมอและสังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก เหนื่อย หอบ ไม่ได้กลิ่นไม่รู้รส ให้หยุดปฏิบัติงาน และรีบไปพบแพทย์ทันที กรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วย โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักตัว ให้ปฏิบัติตาม คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

3) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสร้างความรู้ความเข้าใจของคำแนะนำในการป้องกันตนเอง และลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

4) จัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายโรค ติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) ให้แก่นักเรียน เช่น สอนวิธีการล้างมือที่ถูกต้อง การสวม หน้ากากผ้าหรือ หน้ากากอนามัย คำแนะนำการปฏิบัติตัว การเว้นระยะห่างทางสังคม การทำความสะอาด หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมร่วมกันจำนวนมากเพื่อลดจำนวนคน

5) ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม ของกระทรวงสาธารณสุขกำหนด อย่างเคร่งครัด 6) คอยดูแล สอดส่องช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องสุขอนามัยให้เป็นไปตามมาตรการที่ กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ได้แก่

(1) ทำการตรวจคัดกรองสุขภาพนักเรียนทุกคนที่เข้ามาในโรงเรียนในตอน เข้า ใช้เครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายพร้อมสังเกตอาการและสอบถามอาการของระบบทางเดินหายใจ เช่น ไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก เหนื่อยหอบ ไม่ได้กลิ่น ไม่รู้รส โดยติดสัญลักษณ์ สติ๊กเกอร์หรือ ตราปั้ม แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ผ่านการคัดกรองแล้ว

(2) กรณีพบนักเรียนหรือผู้ที่มีอาการมีไข้ อุณหภูมิร่างกายตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไปร่วมกับอาการระบบทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง จัดให้อยู่ในพื้นที่แยกส่วน ประสานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อตรวจคัดกรองอีกครั้ง หากพบว่าผลตรวจเบื้องต้นเป็นบวกจึงแจ้งผู้ปกครองมารับ จากนั้นแจ้งผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ และมาตรการป้องกันตามระดับการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษา

(3) บันทึกผลการคัดกรองและส่งต่อประวัติการป่วย ตามแบบบันทึกการตรวจสุขภาพ

(4) จัดอุปกรณ์การล้างมือ พร้อมใช้งานอย่างเพียงพอ เช่น เจลแอลกอฮอล์ วางไว้บริเวณทางเข้า สบู่ล้างมือบริเวณอ่างล้างมือ

7) ตรวจสอบ กำกับ ติดตามการมาเรียนของนักเรียนขาดเรียน ถูกกักตัว หรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อ การติดโรคโควิด 19 และรายงานต่อผู้บริหาร

8) ปรับพฤติกรรมสำหรับนักเรียนที่ไม่ร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการที่ครูกำหนด ด้วยการแก้ปัญหาการเรียนรู้ใหม่ให้ถูกต้อง นั่นคือ “สร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์” หรือ “ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์”

9) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเครียด ว่าเป็นปฏิกิริยาปกติที่เกิดขึ้นได้ในภาวะวิกฤติที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และนำกระบวนการจัดการความเครียด การฝึกสติให้กลมกลืนและเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละวัยร่วมกับการฝึกทักษะชีวิตที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางใจ (Resilience) ให้กับนักเรียน ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ สังคม และความคิด เป็นต้น

10) สังเกตอารมณ์ความเครียดของตัวเอง เนื่องจากภาระหน้าที่การดูแลนักเรียนจำนวนมาก และกำกับให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นบทบาทสำคัญอาจจะสร้างความเครียดวิตกกังวลทั้งจากการเฝ้าระวังนักเรียน และการป้องกันตัวเองจากการสัมผัสกับเชื้อโรค ดังนั้น เมื่อครูมีความเครียด จากสาเหตุต่าง ๆ มีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) กรณีมีความสับสนกับมาตรการของโรงเรียนที่ไม่ชัดเจน แนะนำให้สอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนหรือเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่และข้อปฏิบัติที่ตรงกัน

(2) กรณีมีความวิตกกังวล กลัวการติดเชื้อในโรงเรียน ให้พูดคุยสื่อสารถึงความไม่สบายใจและร้องขอสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น สถานที่ สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การส่งงานหรือตรวจการบ้าน เป็นต้น หากตนเองเป็นกลุ่มเสี่ยง หรือมีโรคประจำตัวก็สามารถเข้ารับการตรวจ รักษาตามมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

(3) จัดให้มีกิจกรรมบำบัดความเครียด โดยการฝึกสติให้เป็นกิจวัตรก่อนเริ่มการเรียนการสอนเพื่อลดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ที่ตึงเครียดนี้

11) กำกับและติดตามการได้รับวัคซีนของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดและเป็นปัจจุบัน

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนตั้งแต่การวางแผน การกำหนดนโยบายสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมการเปิดเรียน การส่งเสริมครูในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน การกำกับติดตามช่วยเหลือ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหา การประเมินสถานการณ์ การรายงาน ตลอดจนร่วมมือกับครูและบุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน ให้การตรวจสอบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนโดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีดังนี้

1) จัดให้มีการประชุมหารือร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และมีมติให้ความเห็นชอบร่วมกันในการจัดพื้นที่ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

2) ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในโรงเรียน

3) แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการควบคุมดูแลและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ท้องถิ่น ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง

4) ประเมินความพร้อมผ่าน Thai Stop Covid Plus (TSC+) และรายงานการติดตามการประเมินผลผ่าน MOECOVID

5) ทบทวน ปรับปรุง ชักซ้อมปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุของโรงเรียนในภาวะที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

6) จัดให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ และการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครู นักเรียนผู้ปกครอง และคณะกรรมการโรงเรียน ผ่านช่องทางสื่อที่เหมาะสม และติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

7) สนับสนุนให้นักเรียน ครูและบุคลากรได้รับวัคซีนครบโดส ตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป

8) สนับสนุนให้มีการตรวจคัดกรองหาเชื้อด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามมาตรการของภาครัฐ

9) สนับสนุน ส่งเสริม ให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองประเมินตนเองผ่าน Thai Save Thai (TST) ตามเกณฑ์จำแนกเขตพื้นที่การแพร่ระบาด

10) สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อลดการรังเกียจ และลดการตีตราทางสังคม (Social Stigma) กรณีพบว่ามีบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน หรือผู้ปกครองติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

11) กำหนดมาตรการคัดกรองสุขภาพทุกคน บริเวณจุดแรกเข้าไปในโรงเรียน (Point of Entry) ให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากร และผู้มาติดต่อ และจัดให้มีพื้นที่แยกโรค อุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ อย่างเพียงพอ รวมถึงเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างครู นักเรียนผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในกรณีที่พบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือสงสัย

12) จัดให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมตามบริบทได้อย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบ ติดตาม กรณีนักเรียนขาดเรียน ลาป่วย การปิดโรงเรียน การจัดให้มีการเรียนการสอนทางไกล สื่อออนไลน์ การติดต่อทางโทรศัพท์ หรือ Social Media เป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์

13) กรณีพบนักเรียน ครู บุคลากร หรือผู้ปกครองอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ป่วยยืนยันเข้ามาในโรงเรียน ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่เพื่อดำเนินการสอบสวนโรค และพิจารณาดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ และมาตรการป้องกันตามระดับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษา

14) มีมาตรการให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันและอาหารเสริมนม ตามสิทธิที่ควรได้รับกรณีพบอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรืออยู่ในช่วงกักตัว

15) ควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงาน ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดภายในโรงเรียนอย่างเคร่งครัด และต่อเนื่อง

16) เยี่ยมบ้าน สร้างขวัญกำลังใจนักเรียน ทั้งนักเรียนที่มาเรียนแบบปกติ และที่ไม่สามารถมาเรียนแบบปกติได้

4. บทบาทของผู้ปกครองนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนเป็นบุคคลที่มีสำคัญยิ่ง มีหน้าที่ต้องดูแลเอาใจใส่นักเรียนและตนเองในด้านสุขอนามัยและการป้องกันความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างเคร่งครัด ต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา เกี่ยวกับมาตรการการดูแลนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนจึงมีบทบาทสำคัญร่วมกับครูเพื่อช่วยนักเรียนทั้งในเรื่องการเรียนรู้ และการดูแลความปลอดภัยของนักเรียน บทบาทของผู้ปกครองนักเรียน ควรมีดังนี้

1) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสร้างความรู้ความเข้าใจของคำแนะนำในการป้องกันตนเอง และลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

2) ประเมินความเสี่ยงของตนเอง นักเรียน และคนในครอบครัวผ่านแอปพลิเคชัน Thai Save Thai (TST) อย่างสม่ำเสมอ สังเกตอาการป่วยของนักเรียน ของตนเอง และของคนในครอบครัว หากมีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก เหนื่อยหอบ ไม่ได้กลิ่น ไม่รู้รส รับประทานไม่พบบ่อย ควรแยกเด็กไม่ให้ไปเล่นกับคนอื่น ให้พักผ่อนอยู่ที่บ้านจนกว่าจะหายเป็นปกติ กรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงอยู่ในช่วงกักตัวให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

3) จัดหาของใช้ส่วนตัวให้นักเรียนอย่างเพียงพอในแต่ละวัน ทำความสะอาดทุกวัน เช่น หน้ากากผ้า ช้อน ส้อม แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น

4) จัดหาสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์และกำกับดูแลนักเรียนให้ล้างมือบ่อย ๆ ก่อนกินอาหาร หลังใช้ส้วม หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น และสร้างสุขนิสัยที่ดีหลังเล่นกับเพื่อนและเมื่อกลับมาถึงบ้าน ควรอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนชุดเสื้อผ้าใหม่ทันที

5) ดูแลสุขภาพนักเรียน จัดเตรียมอาหารปรุงสุก ใหม่ ส่งเสริมให้กินอาหารร้อน สะอาด อาหารครบ 5 หมู่และผัก ผลไม้ 5 สี และควรจัดอาหารกล่อง (Box Set) ให้แก่นักเรียนในช่วงเข้าแทนการซื้อจากโรงเรียน (กรณีที่มิได้รับประทานอาหารเช้าจากที่บ้าน) เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ออกกำลังกาย อย่างน้อย 60 นาที ทุกวันและนอนหลับอย่างเพียงพอ 9 - 11 ชั่วโมงต่อวัน

6) หลีกเลี่ยงการพานักเรียนไปในสถานเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานที่แออัดที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก หากจำเป็นต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยล้างมือบ่อย ๆ 7 ขั้นตอน ด้วยสบู่และน้ำนาน 20 วินาที หรือใช้เจลแอลกอฮอล์

7) กรณีนักเรียนเดินทางมาโรงเรียน โดยรถโรงเรียน รถตู้ หรือรถอื่น ๆ ผู้ปกครองและโรงเรียนต้องขอความร่วมมือกับคนขับรถให้ปฏิบัติตามมาตรการของสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

8) กรณีมีการจัดการเรียนการสอนทางไกล ออนไลน์ ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับครูในการดูแลจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน เช่น การส่งการบ้าน การร่วมทำกิจกรรม เป็นต้น

5. บทบาทขององค์กรสนับสนุน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้โรงเรียนในสังกัด เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง การดูแลสุขอนามัยของตนเอง และบุคคลในครอบครัว

2) ประสานงานองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาในการช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน

3) นิเทศ กำกับ ติดตาม โรงเรียนในสังกัดด้านการบริหารโรงเรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4) กำกับ ติดตาม โรงเรียนในสังกัดด้านการบริหารข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการได้รับวัคซีนของนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนให้ได้รับวัคซีนตามมาตรการที่กำหนด

5) รายงานผลการดำเนินการต่อหน่วยงานต้นสังกัดให้ทราบความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

6) ประชุม ตรวจสอบสถานศึกษา สร้างขวัญกำลังใจในการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนทั้งแบบปกติและแบบทางไกล

2. สำนักงานสาธารณสุข

1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติของสถานศึกษา สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2) สนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ อาทิ ชุดตรวจคัดกรองหาเชื้อที่เหมาะสม อุปกรณ์วัดอุณหภูมิหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ฯลฯ

3) สนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ในการบริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

4) จัดให้มีช่องทางการสื่อสาร การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันให้กับสถานศึกษาและจัดระบบสนับสนุนเมื่อมีนักเรียน ครูหรือบุคลากรมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

5) สำรวจ ติดตามสถานการณ์ในพื้นที่บริการอย่างต่อเนื่อง กรณี พบผู้มีอาการเสี่ยงหรือป่วยต้องดำเนินการทันที และรายงานให้สถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการตามมาตรการต่อไป

6) ออกให้บริการตามที่สถานศึกษาร้องขอ เช่น จัดเจ้าหน้าที่ อสม.ประจำหมู่บ้าน ตำบลตรวจเวรยาม บันทึกผู้แดงตามจุดที่โรงเรียนกำหนด และอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็น

3. องค์กรทางปกครอง

หมายถึง หน่วยงานทางปกครอง ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และหน่วยงานท้องถิ่น ได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร

1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้โรงเรียน และชุมชนในเขตการปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเอง การดูแลสุขอนามัยของตนเอง และบุคคลในครอบครัว

2) สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียนในเขตปกครองตามคำสั่งของจังหวัดอย่างเคร่งครัด

3) กำกับ ติดตามการได้รับวัคซีนของประชาชนในเขตปกครองและมีข้อมูลทางสถิติที่อ้างอิงเชื่อถือได้

4) ให้บริการตามที่สถานศึกษาร้องขอตามความต้องการเร่งด่วนและจำเป็น

4. องค์กรเอกชน

1) สนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ อาทิ ชุดตรวจคัดกรองหาเชื้อที่เหมาะสม อุปกรณ์วัดอุณหภูมิ หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ฯลฯ

2) สนับสนุนงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในการนำไปใช้บริหารจัดการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

3) อำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน จำเป็นในการส่งตัวนักเรียน ครูและบุคลากรที่คาดว่าจะได้รับเชื้อหรือเป็นกลุ่มเสี่ยงส่งหน่วยงานสาธารณสุขได้อย่างรวดเร็ว

4) สร้างระบบการติดต่อสื่อสารหน่วยงานภายในจังหวัด อำเภอ ตำบล ให้มีความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ดูแล นักเรียน ครู บุคลากร และผู้ปกครอง ที่สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. แนวคิดการชี้แนะ (Coaching)

ความเป็นมาของการชี้แนะ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2557: 1-2), วัชร เล่าเรียนดี (2556: 291-292) สุขพัชรา ชัมเจริญ (2550: 12) สรุปความเป็นมาของการชี้แนะ ได้ดังนี้ ในปี ค.ศ.1997 นิตยสาร Public Personnel ได้สำรวจพบว่ามีความสนใจการชี้แนะ คิดเป็นร้อยละ 22.40 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 88 ในปี ค.ศ.2000 ซึ่งเพิ่มในภาคส่วนของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 5.70 และนิตยสาร Public Personnel ยังได้กล่าวไว้ว่าการชี้แนะทำให้ความคลุมเครือระหว่างบุคคลเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีการสำรวจตนเองมากขึ้น จากข้อมูลดังกล่าว จะให้เห็นได้ว่าการชี้แนะได้รับความสนใจจากบุคคลทั่วไปในทุกวงการอย่างกว้างขวาง รวมถึงวงการศึกษาก็เป็นที่รู้จักการชี้แนะมาตั้งแต่ปี 1997 เช่นเดียวกัน ว่าเป็นแบบหนึ่งของวิธีการเรียนรู้และพัฒนาในวิชาชีพ แต่ยังไม่แพร่หลาย 10 ปีต่อมา มีการอ้างถึง พูดถึง และเรียนรู้เกี่ยวกับการชี้แนะมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ โรงเรียนต่าง ๆ ในหลายมลรัฐ ของประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มใช้การชี้แนะเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้นจนถึงปัจจุบัน

การชี้แนะแตกต่างจากการนิเทศโดยสิ้นเชิง แต่การชี้แนะพัฒนามาจากการนิเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญเดียวกัน คือ การประชุมปรึกษาหารือ การสังเกตการสอน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะกับการนิเทศยังแตกต่างกันในด้านตัวบุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศและทำหน้าที่ชี้แนะ คือ ผู้ทำหน้าที่นิเทศอาจหมายถึง ศึกษานิเทศก์ อาจารย์นิเทศ ผู้บริหารหรือผู้มีความรู้ความชำนาญ หัวหน้างานหรือหัวหน้าฝ่าย สำหรับการชี้แนะอาจหมายถึง ครูหรือเพื่อนครูที่มีความเชี่ยวชาญ ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญที่เต็มใจทำหน้าที่ชี้แนะ และการนิเทศมักมีการประเมินผลคุณภาพการเรียนการสอนด้วยเสมอ แต่การชี้แนะต้องหลีกเลี่ยงการประเมินผลครูให้มากที่สุด บรรยากาศการชี้แนะมีความเป็นเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และสร้างความรู้สึกร่วมกันที่ปลอดภัย ส่วนการใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ ในห้องเรียน ผู้ทำหน้าที่ชี้แนะเรียนรู้และพัฒนาควบคู่กับผู้รับการสอนงาน การชี้แนะเป็นการพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันทั้งสองฝ่ายและต่อเนื่องที่ต้องร่วมมือกัน สังเกตการสอนกันและกัน และทดลองสิ่งใหม่

ๆ การชี้แนะต้องปราศจากการประเมินคุณภาพครูหรือการติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานโดยผู้บริหาร

ตลอดเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมา มีการศึกษาวิจัยและเสนอแนวคิดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการชี้แนะแบบต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู การพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านการสอนของครูอย่างต่อเนื่องที่ส่งผลถึงพัฒนาการผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าชี้แนะโดยผู้ทำหน้าที่ชี้แนะ คือ เพื่อนครู เพื่อนร่วมอาชีพ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการชี้แนะ และเนื้อหาสาระเฉพาะ โดยปฏิบัติงานร่วมกันที่เน้นความร่วมมือกันอย่างจริงจัง การยอมรับ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ สามารถที่จะส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านการชี้แนะอย่างต่อเนื่องให้แก่ครูได้เป็นอย่างดี และส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนในที่สุดนั่นเอง จึงเกิดการชี้แนะต่าง ๆ ขึ้นมากมาย โดยเฉพาะการชี้แนะเพื่อการรู้คิดก็เป็นบทบาทของผู้สอนในโลกแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ ที่พัฒนามาจากบทบาทการสอน ที่เดิมผู้สอนทำหน้าที่ให้ข้อมูล เนื้อหาสาระให้คำตอบ ที่ถูกต้อง ใช้สื่อสารทางเดียว กำหนดทิศทาง การสอน กำหนดงานให้ผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์การวัดประเมินผลการเรียนรู้ มาเป็นผู้ชี้แนะ คือผู้สอนที่ใช้การชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ และเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ นับได้ว่าการชี้แนะมีพัฒนาการและถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

แนวคิดการชี้แนะ

มีนักวิชาการ ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึงแนวคิดของการชี้แนะไว้ดังนี้

Beglau (2011) ได้กล่าวถึง แนวคิดการชี้แนะของ The University of Kansas Center for Research on Learning ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การให้ทางเลือก (Choice) ผู้ชี้แนะให้ความเคารพในความเป็นมืออาชีพและการตัดสินใจของผู้รับการชี้แนะ ผู้ชี้แนะจะเสนอทางเลือกให้ผู้รับการชี้แนะอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะไปพิจารณาใช้หรือปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2. การสนทนา (Dialogue) ผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะใช้เวลาในการพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอน โดยใช้ความคิดร่วมกันอย่างอิสระและสร้างสรรค์

3. การนำความคิดสู่การปฏิบัติ (Knowledge in action) ผู้ชี้แนะจะตั้งสมมติฐานไว้ว่าการเรียนรู้ที่เร็วที่สุดจะเกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิบัติจริง ผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะจึงร่วมกันปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

4. ความเป็นหุ้นส่วนการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

4.1 ความเสมอภาค (Equality) ความเป็นหุ้นส่วนมีสิทธิที่จะเสนอสนองเท่าเทียมกัน ไม่มีใครเหนือกว่าใครในคิดการแสดงความคิดเห็น การรับประโยชน์จากการกระทำ ภายใต้บทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ที่แต่ละคนต้องเคารพต่อกัน

4.2 เสียง (Voice) ผู้เป็นหุ้นส่วนได้รับโอกาสในการแสดงทัศนะและรับฟังเสียงของผู้อื่นเพื่อค้นหาสิ่งที่ต้องการที่จะเข้าใจได้จริง ทั้งเนื้อหาสาระและบุคลิกลักษณะ

4.3 การสะท้อนผลย้อนกลับ ผู้เป็นหุ้นส่วนสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้า เพื่อแสดงออกถึงความเข้าใจ เจตคติว่าเป็นอย่างไร มากน้อยเพียงใดเพื่อจะได้รับการ หรือ พัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติที่สืบเนื่องจากการเรียนรู้ต่อไป

4.4 การเข้าถึง เพื่อให้การนำความรู้ใหม่ไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จ ผู้ใช้ต้องเข้าใจสภาพความจริงที่เป็นอยู่ ใช้ความล้าลึกในวิธีคิดที่จะปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จ การเข้าถึงและเข้าใจหุ้นส่วนก็จะช่วยรักษาความเป็นหุ้นส่วนหรือพัฒนาความเป็นหุ้นส่วน

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2557: 3-4) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการชี้แนะเพื่อการรู้คิดไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนที่ได้รับการชี้แนะเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการคิดใคร่ครวญ ตรวจสอบตนเอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความผูกพันอยู่กับการเรียนรู้ ที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและหาคำตอบที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาศักยภาพ ไม่ใช่การบอกคำตอบให้กับผู้เรียน แต่เป็นการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้คำแนะนำ การให้หลักคิด วิธีการคิด วิธีการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบัลดาลใจในการเรียนรู้ และนำไปสู่การแสวงหาความรู้ การฝึกฝนทักษะ และการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรม และให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และผลลัพธ์ของการเรียนรู้

วัชร เล่าเรียนดี (2556: 291) ได้กล่าวถึงแนวคิดการชี้แนะไว้ว่า เป็นแบบหนึ่งของวิธีการเรียนรู้และพัฒนาในวิชาชีพในสถานการณ์จริง ไม่ใช่วิธีช่วยแก้ปัญหา แต่เป็นวิธีการส่งเสริมและให้เวลาแก่ครูและเพื่อนในการไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflect) สนทนาพูดคุยเกี่ยวกับการศึกษา การฝึก และการพัฒนาการใช้ความคิดเกี่ยวกับการสอนของตนเอง และการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน การชี้แนะมีองค์ประกอบสำคัญ คือ การประชุมปรึกษาหารือ การสังเกตการสอน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้ชี้แนะ หมายถึง ครูหรือเพื่อนครูที่มีความเชี่ยวชาญ ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญที่เต็มใจทำหน้าที่ชี้แนะ มีความเป็นเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และสร้างความรู้สึกร่วมกันที่ปลอดภัย ในการใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ในห้องเรียน ผู้ทำหน้าที่ชี้แนะ เรียนรู้และพัฒนาควบคู่ไปกับผู้รับการชี้แนะ การชี้แนะเป็นการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายและต่อเนื่องที่ต้องร่วมมือกัน สังเกตการสอนกันและกัน และทดลองสิ่งใหม่ ๆ การสอนงานต้องสื่อว่าโรงเรียนคือห้องทดลองเพื่อการเรียนรู้ การชี้แนะต้องปราศจากการประเมินคุณภาพครู หรือการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยผู้บริหาร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการชี้แนะ สรุปได้ว่า แนวคิดการชี้แนะเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการคิดโดยอาศัยหลักการของผู้รับการชี้แนะให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีเหตุผล การชี้แนะไม่มีการตัดสินผลว่าถูกหรือผิด

ความหมายของการนิเทศแบบการชี้แนะ

มีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศแบบการชี้แนะไว้

ดังนี้

Knight (2004: 1) ได้ให้ความหมายของการชี้แนะไว้ว่าหมายถึง การที่มีนักพัฒนา มืออาชีพอยู่เคียงข้างผู้เป็นหุ้นส่วน/ผู้รับการชี้แนะ (partners) เพื่อช่วยชี้แนะและช่วยเหลือด้วยการนำวิธีการสอนงานที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นวิธีการที่ดีที่นำไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 98) ได้ให้ความหมายของการชี้แนะไว้ว่า หมายถึงการกระตุ้นให้คิดเองก่อนการชี้แนะ ฟังและสร้างข้อตกลงร่วมกัน ช่วยเสนอแนะแผนพัฒนางาน สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดตัดสินใจเอง ถามว่าจะทำอย่างไรต่อไป ถามถึงผลพัฒนาเป็นอย่างไร ให้เชื่อมั่นในสิ่งที่คิด ช่วยให้เขาช่วยเหลือตัวเองได้ ไม่บรรลุปเป้าหมายยังร่วมกันคิดใหม่ได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2557: 2-3) ได้กล่าวถึงความหมายของการชี้แนะ ไว้ว่า การเป็นคู่คิดของผู้ได้รับการชี้แนะในกระบวนการพัฒนาที่สร้างสรรค์ และกระตุ้นให้ผู้ได้รับการชี้แนะ ได้นำศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ทั้งชีวิต ส่วนตัว และอาชีพ การชี้แนะเน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง อีกทั้งเป็นกลไกเพื่อเสริมสร้างและพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ การคิดขั้นสูง มีวิธีการเรียนรู้ การตรวจสอบ ประเมินตนเอง และ กำหนดทิศทางในการพัฒนาตนเองได้

วิชรา เล่าเรียนดี (2556 : 291–292) ได้ให้ความหมายของการชี้แนะไว้ว่า หมายถึง การชี้แนะเป็นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพในสถานการณ์จริง ไม่ใช่วิธีช่วยแก้ปัญหา แต่เป็นวิธีการ ส่งเสริมและใช้เวลาแก่ครูและเพื่อนในการไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflect) สนทนาพูดคุยเกี่ยวกับการศึกษา การฝึกและการพัฒนาการใช้ความคิดเกี่ยวกับการสอนของตนเอง และการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายการชี้แนะสรุปได้ว่า การชี้แนะ หมายถึงวิธีการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่บุคคลได้พัฒนาความคิดความสามารถและพัฒนา ผลการปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น ตามศักยภาพของตนเอง โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้การสอนงานง่ายขึ้น

ลักษณะสำคัญของการนิเทศแบบการชี้แนะ

มีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการชี้แนะไว้ดังนี้

Roger (2005) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการชี้แนะไว้ว่า มีประโยชน์ในการสนับสนุนการ เป็นมืออาชีพและประสบความสำเร็จในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้วยลักษณะสำคัญ 3 ลักษณะ คือ การแลกเปลี่ยนความรู้ การปรับเปลี่ยนบทบาทและการยอมรับซึ่งกันและกัน ได้รับการ สนับสนุนในการเสริมสร้างพลังอำนาจเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ ในด้านการฝึก ทักษะกระบวนการ ต่าง ๆ พบว่ามีการดำเนินงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ และมีการ กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการให้ความสำคัญกับการเป็นเพื่อนสอนงาน ทำให้เกิดการพัฒนา สมรรถนะในสายงานและการสร้างสัมพันธ์ส่วนบุคคล อีกทั้งแสดงให้เห็นถึงการสร้างความมีวินัยที่เกิด จากกระบวนการชี้แนะ แนวทางพัฒนากระบวนการเพื่อนสอนงานให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะต้อง ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ตระหนักในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้วย และกระบวนการเพื่อน สอนงานได้รับการยอมรับเรื่องของการมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพของบุคคลและบน พื้นฐานที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 97) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการชี้แนะ ไว้ดังนี้

1. เป็นบุคคลที่มีต้นทุนของความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา วิธีสอน รวมถึงมีบุคลิกภาพและเจตคติที่ดีสม่ำเสมอ
2. มีความยืดหยุ่นไวต่อความรู้สึก และเป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน
3. มีพื้นฐานและประสบการณ์ที่เข้าใจธรรมชาติและวัฒนธรรมการทำงาน
4. มีการพัฒนาทักษะ การฟัง การคิด การถาม และการเขียนที่ชัดเจน
5. มีกระบวนการคิดทบทวน (Reflective Thinking)
6. มีพฤติกรรมการมองเชิงบวก จับถูก คิดถึงปัญหาเริ่มจากตนเอง
7. มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พูดน้อยลง ฟังมากขึ้น ไม่สั่งการใด ๆ
8. ช่วยกำหนดจุดพัฒนา เชื่อมโยงและสนับสนุนความเปลี่ยนแปลง

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2557: 4-5) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการชี้แนะเพื่อการรู้คิดไว้ ดังนี้

1. กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความต้องการ แรงจูงใจ ความปรารถนา ทักษะ และกระบวนการคิด ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
2. ตั้งคำถามผู้เรียนด้วยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดที่นำไปสู่การวางแผน การแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์
3. สนับสนุนผู้เรียนให้มีการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตนเอง รวมทั้งการวางแผนและการประเมินผลความสำเร็จ
4. สังเกตและประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เป็นจุดเน้นของการชี้แนะในแต่ละครั้ง
5. ประยุกต์เทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้ในการชี้แนะแก่ผู้รับการชี้แนะให้เหมาะสมกับธรรมชาติ และความต้องการของแต่ละคนในลักษณะการสร้างเครื่องมือช่วยเหลือผู้เรียนชี้แนะและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม
6. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่น ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติที่นำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น
7. ดำรงรักษาสິงที่ดี ๆ ของผู้เรียน และให้การสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ตัดสิน วิพากษ์ วิจารณ์ จับผิด
8. ประเมินผลการชี้แนะ ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง และนำสารสนเทศมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
9. การดำเนินการชี้แนะบนพื้นฐานของการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ของผู้รับการชี้แนะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการนิเทศแบบการชี้แนะสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของการชี้แนะเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เริ่มตั้งแต่การวางแผนงานให้บรรลุวัตถุประสงค์จนกระทั่งมีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการชี้แนะ มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับซึ่งกันและกันในด้านความรู้ที่มีของผู้ชี้แนะ

และศักยภาพที่มีของผู้รับการชี้แนะ ทั้งนี้ผู้ชี้แนะต้องมีความยืดหยุ่น พัฒนาทักษะการคิด การฟัง การพูด การถาม และการเขียน

กระบวนการนิเทศแบบการชี้แนะ

มีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนของกระบวนการนิเทศแบบการชี้แนะไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 98-99) ได้กล่าวถึงทักษะกระบวนการชี้แนะที่สำคัญไว้ดังนี้

1. สร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น (Creates trust)
2. ฟังมาก และพูดน้อย (Has “big ears, small mouth”)
3. ผู้สอนงานไม่ใช่ผู้ตัดสิน (Is non-judgemental)
4. ใช้คำถามเพิ่มความชัดเจน (Ask questions)
5. มีความรู้สึกร่วม เห็นอกเห็นใจ (Shows empathy)
6. วิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ (Is a constructive critic)
7. สนับสนุนให้ลองวิธีใหม่ ๆ (Challenges)
8. มีการให้ข้อเสนอแนะเท่าที่จำเป็น (Makes suggestions or Gives advice)
9. กระตุ้นให้มีการพูดคุย (Invite talk)
10. มีความต่อเนื่อง ยั่งยืน (Sustained over time)
11. แบ่งเป็นช่วง และวางเป้าหมายชัดเจน นัดหมายการสอนงานต่อไป (Sets and monitors targets)
12. ทำให้ผู้รับการชี้แนะรู้สึกว่าเป็นเจ้าของความคิดและการกระทำนั้น (Sets and monitors targets)

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2557: 7-10) ได้กล่าวถึงทักษะกระบวนการชี้แนะเพื่อการรู้คิดไว้ว่า มีองค์ประกอบ 2 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะทางสังคม 2) ทักษะด้านความรู้ทางวิชาการ

1. ทักษะทางสังคม มี 6 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 ทักษะการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล
 - 1.2 จิตวิญญาณของทีม
 - 1.3 มารยาททางสังคม การสร้างความประทับใจเบื้องต้น วัฒนธรรมการสื่อสาร
 - 1.4 การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กร
 - 1.5 ทักษะการต่อรอง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งสองฝ่าย
 - 1.6 คุณลักษณะด้านพฤติกรรม ทศนคติ แรงจูงใจ การจัดการเวลา
2. ทักษะด้านความรู้ทางวิชาการ มี 9 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 มีบุคลิกภาพที่ดี คือ ภาพที่ประทับใจผู้เรียนและชวนให้ติดตามบทเรียน เช่น การแต่งกายอย่างสุภาพเรียบร้อย การยิ้มแย้มแจ่มใส การพูดด้วยคำสุภาพ และให้เกียรติผู้รับการชี้แนะ

1.2 มีมารยาททางสังคม เคารพสิทธิของบุคคล เช่น การกล่าวคำขอบคุณ คำขอโทษกับผู้เรียน การสนทนาพูดคุยด้วยภาษาสุภาพ เป็นต้น การที่ผู้สอนงานมีมารยาททางสังคม ที่ดี เป็นการสอนผู้เรียนให้มีมารยาททางสังคมที่ดีตามไปด้วย เสมือนลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

1.3 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญของการชี้แนะ การสื่อสารที่ดีจะต้องมีความชัดเจน กระชับ ถูกต้อง สุภาพ สร้างสรรค์ เชื่อถือได้และมีความสมบูรณ์ การสื่อสารแบบดูกาลเทศะอาจไม่พูดอย่างที่คิด สื่อสารตรงไปตรงมา คิดอะไรพูดอย่างนั้น สื่อสารอ้อม สื่อสารเป็นทางการและสื่อสารเป็นกันเอง

1.4 มีความสามารถในการใช้ภาษา โดยใช้ภาษาทางบวกในการชี้แนะที่ทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ เกิดความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเอง

1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สัมพันธภาพที่ดีเป็นปัจจัยทำให้การชี้แนะประสบความสำเร็จ เพราะการชี้แนะเป็นเรื่องของการสมัครใจและร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้ชี้แนะกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งไม่สามารถใช้อำนาจในการบังคับได้

1.6 การบริหารเวลา การวางแผนการทำงานในเวลาที่มีอยู่นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ละอย่าง การทำหลาย ๆ อย่างพร้อมกันจะมีผลเสียต่อคุณภาพของงาน การมีสติอยู่กับงานที่ปฏิบัติในปัจจุบัน คือสิ่งที่ดีที่สุด ไม่ยึดติดอยู่กับอดีตและไม่ฟุ้งซ่านกับอนาคต

1.7 การตั้งคำถามและการฟัง เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ผู้ชี้แนะจะต้องมีการตั้งคำถามที่มีประสิทธิภาพ เพราะจะช่วยการคิดขั้นสูงของผู้เรียนได้อย่างดี คำถามที่มีพลังมุ่งถามให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ตลอดจนคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยและเกิดคำถามในการเรียนรู้ต่อไป ส่วนการฟังนั้นเป็นการเคารพผู้รับการชี้แนะ เปิดโอกาสให้กับตนเองได้เรียนรู้ และเป็นทักษะที่ทำให้ผู้ชี้แนะเข้าใจแนวคิดและวิธีการคิดของผู้รับการชี้แนะ การฟังให้เข้าใจและจับประเด็นสำคัญได้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ดีสำหรับการให้คำแนะนำ ชี้แนะในขณะที่ทำการชี้แนะ

1.8 การคิด การชี้แนะเพื่อการรู้คิดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ชี้แนะจะต้องมีทักษะด้านการคิด เนื่องจากจะสามารถกระตุ้นให้ผู้รับการชี้แนะมีทักษะการคิดตามไปด้วย ทักษะการคิดที่สำคัญ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบ ทักษะการคิดเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการกระตุ้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยใช้การตั้งคำถาม การสังเกตและการสะท้อนคิด

1.9 การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นทักษะสำคัญสำหรับการชี้แนะเพื่อการรู้คิด ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้รับการชี้แนะจะต้องได้รับการกระตุ้นการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งนอกจากจะทำให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้แล้ว ยังก่อให้เกิดนวัตกรรมอีกด้วย หากผู้ชี้แนะเองมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ย่อมทำการชี้แนะให้ผู้เรียนมีทักษะได้อย่างแน่นอน

6.แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle : PDCA)

ความเป็นมาของวงจรคุณภาพ PDCA

วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA หรือ วงจร PDCA หรือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ หรือวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรควบคุมคุณภาพและวงจรเดมมิง เป็นต้น ซึ่งมีชื่อเรียกที่ต่างกันไปตามแนวคิดของนักบริหารจัดการหลายท่าน ดังนี้

ยาเบ็น (2553) กล่าวว่า แนวคิดการบริหารงานคุณภาพ ถูกคิดค้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดย W. Edwards Deming เพื่อปรับปรุงคุณภาพการผลิตสินค้าและบริการ แต่ชาวอเมริกายังไม่ได้มีการนำมาใช้อย่างจริงจัง สำหรับการนำแนวคิดการบริหารงานคุณภาพมาใช้ในการบริหารงานอย่างจริงจังนั้น ได้เริ่มตั้งแต่ปลายปี 1940 โดยความพยายามของบุคคลที่มีบทบาทในการบริหารคุณภาพ เช่น Juran , Feigenbaum และ Deming ในปี 1951 Feigenbaum ได้แต่งหนังสือเรื่อง Total Quality Control และในปีเดียวกัน Joseph M. Juran เขียนหนังสือ เรื่อง Juran's Quality Control Handbook วงจรบริหารคุณภาพได้รับความนิยมและมีผลในทางปฏิบัติมากในประเทศญี่ปุ่นซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับชาติ ที่เน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดี ทั้งนี้เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นประเทศที่แพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 (WWII) และต้องการฟื้นฟูประเทศโดยการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพส่งออกเพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ ในขณะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำทางด้านการผลิตอุตสาหกรรม และสินค้าของสหรัฐเป็นที่ต้องการของลูกค้าทั่วโลก ดังนั้นสหรัฐจึงไม่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงใดๆ ในด้านการผลิต โดยไม่รู้ตัวว่าคุณภาพของสินค้าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง ในทศวรรษต่อมาในปี 1951 ประเทศญี่ปุ่นโดยสมาคมนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรแห่งประเทศญี่ปุ่น (Japanese of Scientists and Engineers : JUSE) ได้จัดทำรางวัล Deming Prize เพื่อมอบให้กับบริษัทที่มีผลงานด้านคุณภาพที่ดีเด่นในแต่ละปี รางวัลดังกล่าวมีผลต่อการส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพสินค้าในญี่ปุ่นเป็นอย่างมากในปี 1987 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้มอบรางวัลคุณภาพแห่งปีที่เรียกว่า Malcolm Baldrige Award แก่องค์กรที่มีผลงานด้านการประกันคุณภาพยอดเยี่ยม

ปรัชญาของการบริหารงานคุณภาพ มุ่งหวังให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายร่วมมือกันในการสร้างคุณภาพของงานขององค์กร หลักการของ Kaizen ในประเทศญี่ปุ่นต้องการให้พนักงานทุกคนค้นหาปัญหาเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สอนให้ป้องกันของเสีย ซึ่งหมายรวมถึงความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นสินค้า ข้อมูลข่าวสาร หรือความสำเร็จของเป้าหมายตามที่ลูกค้าทั่วทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งฝ่ายบริหารคาดหวัง ยังหมายรวมถึงระบบการตรวจหรือสืบค้นเพื่อสามารถระบุปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ได้รับการแก้ไขปรับปรุง (บาเย็น, 2553 : 1)

เมื่อเริ่มแรก Deming ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ 4 ฝ่าย ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขายและฝ่ายวิจัย (พระสุคำ, 2552 : 37) ต่อมา Edward Deming ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรและที่ปรึกษาให้กับอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่น ผ่านสหภาพนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรญี่ปุ่น (Japanese Union of Scientists and Engineers : JUSE) ในปี ค.ศ.1951 ซึ่ง Deming ได้นำแนวคิดของ Walter Shewhart นักสถิติชาวอเมริกา ที่ได้เขียนเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพในการบริหารงานองค์ไว้ในปี ค.ศ.1939 เรียกว่า “วงจรชีวฮาร์ท (Shewhart Cycle)” หรือ “วงจร PDSA” ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ 1) P

(Plan) หมายถึง การวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ 2) D (Do) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผน 3) S (Study) หมายถึง การศึกษาผลการประเมินย้อนกลับเพื่อยืนยันแผนหรือเพื่อปรับแผน และ 4) A (Act) หมายถึง การทำเป็นแผนถาวรหรือศึกษาเพื่อปรับปรุงแผน (มนต์ชัย, 2555 : 189) Deming ได้นำวงจรชีวฮาร์ทมาปรับปรุงใหม่ เรียกว่า วงจร PDCA (Plan, Do, Check และ Act) โดยได้อธิบายรายละเอียดในขั้นตอนต่างๆ ให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น แล้วจึงนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารงานในโรงงานอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นจนเจริญก้าวหน้า จนได้รับการยอมรับในเวลาต่อมาว่าเขาเป็นผู้นำการปฏิวัติอุตสาหกรรม (Deming, 1994. อ้างถึงใน มนต์ชัย, 2555 : 189)

แนวคิดและลักษณะสำคัญของวงจรคุณภาพ PDCA

Deming (1994) ได้กล่าวถึงแนวคิดและลักษณะสำคัญเพื่อปรับปรุงคุณภาพประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันทางด้านการผลิต หลักการนี้เรียกว่า Deming's 14 Management Principles สรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายที่แน่นอนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงผลผลิตและบริการ โดยใช้การศึกษาค้นคว้าและนำนวัตกรรมมาปรับปรุงการออกแบบการผลิตและบริการอย่างสม่ำเสมอ
2. การยอมรับแนวคิดปรัชญาใหม่ๆ รวมถึงการนำแนวคิดของทุกคนทุกฝ่าย มาใช้ตัดสินใจร่วมกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารระดับสูงจะต้องสร้างวัฒนธรรมด้านคุณภาพขึ้นในองค์การจนกลายเป็นวิถีชีวิต
3. การยึดมั่นในหลักการขององค์การ เพื่อยึดเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ
4. การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการในด้านต่างๆ สนใจและยอมรับแนวคิดของผู้รับบริการ รวมทั้งการตอบสนองความต้องการเพื่อให้ผู้รับบริการพอใจ
5. ปรับปรุงระบบการผลิตหรือกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตการบริการ
6. จัดการฝึกอบรมความรู้ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพให้กับบุคลากรในหน่วยงานทุกคน
7. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารเพื่อสร้างภาวะผู้นำ ให้บุคลากรทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
8. จัดความกังวลต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการตามแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ เช่น เมื่อบุคลากรกลัวการเสี่ยงไม่กล้าแสดงความคิดเห็น จะมีผลทำให้การปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดนี้ลดลง ผู้บริหารจะต้องบริหารงานให้เกิดความยุติธรรมกับทุกคน สร้างความมั่นใจ ให้ทุกคนกล้าถาม กล้าแสดงความคิดเห็น
9. ร่วมกันทำงานเป็นทีม สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
10. เน้นการกระตุ้นให้ทุกคนมีแรงจูงใจทำงาน โดยบอกวิธีการกระทำให้ถึงเป้าหมายว่าควรทำอย่างไร (how to) เพื่อนำสู่การพัฒนาคุณภาพงาน และอาจกระตุ้นเสริมด้วยการใช้คำขวัญ
11. เน้นการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพ (How Good) มากกว่าจะมุ่งปริมาณหรือมุ่งการทำงานให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ

12. กระตุ้นให้ทุกคนใช้ความสามารถในการทำงานให้เต็มศักยภาพ ขจัดอุปสรรคที่มีผลต่อความภูมิใจในการทำงาน ให้ความสำคัญเป็นธรรม และเอาใจใส่บุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียมกันหลีกเลี่ยงการนำผลการประเมินด้านลบมาทำลายหรือบั่นทอนความมุ่งมั่นตั้งใจทำงาน

13. สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการศึกษาอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปรับปรุงการทำงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

14. ปฏิบัติงาน (Take Action) ตามแนวทางที่กล่าวมาเพื่อให้เกิดความสำเร็จ โดยทุกคนทุกฝ่ายร่วมมือกัน และฝ่ายบริหารให้การสนับสนุนและรับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมาย

ยาเบ็น (2555 : 1) ได้สรุปแนวคิดของระบบการบริหารคุณภาพ มีหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Oriented) 2) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) และ 3) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม (Employees Involvement) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Oriented) ลูกค้าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ธุรกิจอยู่รอด และความมุ่งหมายเดียวของธุรกิจ คือ การสร้างและรักษาลูกค้า การให้ความสำคัญกับลูกค้าจะไม่ถูกจำกัดอยู่ที่ลูกค้าจริงๆ หรือที่เรียกว่า ลูกค้าภายนอก (External Customer) ที่ซื้อสินค้าหรือบริการของธุรกิจเท่านั้น แต่จะขยายตัวครอบคลุมไปถึงพนักงาน หรือหน่วยงานที่อยู่ถัดไปจากเราซึ่งรอรับผลงาน หรือบริการจากเรา ที่เรียกว่า ลูกค้าภายใน (Internal Customer) โดยเราจะทำหน้าที่เป็น ผู้ที่ส่งมอบภายใน (Internal Supplier) ในการส่งมอบผลงาน และสร้างความพอใจให้แก่พวกเขา ซึ่งจะสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นห่วงโซ่คุณภาพ (Quality Chain)

2. พัฒนาอย่างต่อเนื่อง (continuous Improvement) องค์การที่จะทำจะต้องกล้าตัดสินใจ แก้ไขปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถดำเนินงานได้ดังนี้

2.1 ศึกษา วิเคราะห์และทบทวนข้อมูลการดำเนินงานและสภาพแวดล้อมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของระบบและผลลัพธ์อย่างสร้างสรรค์ และต่อเนื่อง

2.2 พยายามหาวิธีในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการดำเนินงานที่เรียบง่ายแต่ให้ผลลัพธ์สูง

2.3 ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เป็นธรรมชาติและไม่สร้างความสูญเสียจากการตรวจสอบ

3. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม (Employees Involvement) เป็นการมีส่วนร่วมตั้งแต่พนักงานระดับปฏิบัติการ จนถึงหัวหน้าคณะผู้บริหาร (Chief Executive Officers) หรือ CEOs ต้องมีความเข้าใจ และยอมรับในการสร้างคุณภาพสูงสุดให้เกิดขึ้น ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพของธุรกิจอย่างสอดคล้องและลงตัว โดยทีมงานจะเป็นกลจักรสำคัญในการผลักดันธุรกิจไปข้างหน้าอย่างสม่ำเสมอ

อนันต์ (2552) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ดังนี้

1. การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Management) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และการวางแผนคุณภาพ เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารคุณภาพ ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการที่จะต้องคำนึงถึงความจำเป็น และให้ความสำคัญการสร้างคุณภาพที่เป็นรูปธรรม

2. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์กร จะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยความรอบคอบและความเข้าใจในข้อจำกัดของสถานการณ์ โดยผู้พัฒนาคุณภาพจะต้องศึกษา วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผล และหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยพยายามหาวิธีการที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพที่สุด (Simple but Efficient) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผลงาน ซึ่งต้องดำเนินงานผ่านการบริหาร การฝึกอบรม และการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีจิตสำนึก มีความมุ่งมั่นและต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในทุกระดับ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุความเป็นเลิศ (Excellence) ของคุณภาพและการดำเนินงาน

3. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการจัดระบบการทำงาน และการปฏิบัติการ สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะดำเนินการโดยกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์ และวิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน โดยปรับการดำเนินงานและผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน โดยผู้ควบคุมคุณภาพจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม

พระสุคำ สุยา (2552 : 38) ได้กล่าวถึงแนวคิดและลักษณะสำคัญของวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับวงจร Deming ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสม (ซึ่งในระยะเริ่มแรกหมายถึงการปรับปรุงแก้ไข) แต่ยังไม่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะแต่ละขั้นตอนถูกมอบหมายให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ขณะที่ฝ่ายบริหารกำหนดแผนงานและตั้งเป้าหมายสำหรับพนักงาน พนักงานก็ต้องลงมือปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดได้ ในขณะที่ผู้ตรวจสอบคอยตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นระยะๆ และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ หากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาดหรือเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายก็จะได้แก้ไขได้ทันที พนักงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายก็จะได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน แต่ถ้าไม่สามารถทำได้ ตามเป้าหมายก็จะถูกประเมินผลการปฏิบัติงานที่ต่ำ การดำเนินงานในลักษณะนี้จะเห็นได้ว่าค่อนข้างแข็งกระด้าง นอกจากผู้บริหารจะไม่ประเมินศักยภาพของพนักงาน ซึ่งเป็นผู้รู้ดีที่สุดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานแล้ว ยังขาดวิสัยทัศน์ที่ดีในเรื่องของการประสานงานภายในหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้พนักงานมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน และแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นวงจร Deming ได้พัฒนาไปในทิศทางที่นุ่มนวลขึ้นในประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานการบริหารงาน 2 อย่าง นั่นก็คือ การสื่อสารและความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในหน่วยงาน โดยผู้บริหารยังคงเป็นผู้กำหนดแผนงานแต่จะสื่อสารผ่านช่องทางหัวหน้างานและพนักงานตามลำดับขั้นเป้าหมายถูกกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมเป็นไปได้

ความหมายของวงจรคุณภาพ PDCA

มีนักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ดังนี้

ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2555) กล่าวว่า การบริหารคุณภาพ หมายถึง กระบวนการซึ่งและการบริหารกิจกรรมต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินการให้ได้มาซึ่งจุดประสงค์ด้านคุณภาพขององค์กรโดยทั่วไป หมายถึง การหมุนวัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจกรรมหมุนเวียนให้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน คือ 1) จัดทำและวางแผน (Plan) กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีดำเนินการ 2) ปฏิบัติตามแผน (Do) ค้นหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการ ดำเนินการตามวิธีที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูล 3) ติดตามผลการประเมิน (Check) ตรวจสอบการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน วิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่ 4) กำหนดมาตรการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้เป็นไปตามแผน (Action) หามาตรการ สาเหตุ และแก้ไข ปัญหา ไม่ให้เกิดซ้ำขึ้นอีก ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

ธนา นนทพุทธ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย P = Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น D = Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง C = Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด A = Action คือการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ จึงยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จเพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เมื่อได้วางแผน (P) นำไปปฏิบัติ (D) ระหว่างปฏิบัติก็ดำเนินการตรวจสอบ (C) พบปัญหาก็กทำการแก้ไขหรือปรับปรุง (A) การปรับปรุงโดยเริ่มจากการวางแผนวนไปเรื่อยๆ จนครบรอบ จึงเรียกว่าวงจร PDCA

มนต์ชัย เทียนทอง (2555 : 189) กล่าวว่า PDCA เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วงจรบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) กล่าวคือ เป็นวงจรที่มีการวางแผนการปฏิบัติตามขั้นตอน การตรวจสอบและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยนำวงจร PDCA ไปใช้ เพื่อพัฒนาองค์กรที่เน้นทางคุณภาพ ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและมีต้นทุนในการดำเนินงานที่ได้เปรียบคู่แข่ง นักวิชาการทางด้านคุณภาพจึงได้ให้ความสำคัญกับวงจร PDCA เนื่องจากสามารถนำไปใช้วางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติการที่เน้นคุณภาพตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้ดี

กมลวรรณ (2557 : 47) สรุปว่า การจัดการคุณภาพ คือ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานที่ต้องมีแนวคิดเน้นในเรื่องของคุณภาพ ซึ่งเป็นคุณภาพที่เน้นความพึงพอใจของลูกค้าทั้งลูกค้าภายในอันหมายถึงผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรและลูกค้าภายนอก อันหมายถึง ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ โดยมีการปรับปรุงกระบวนการเพื่อพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง โดยพนักงานทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ถือเป็นการประกันคุณภาพของผลผลิตและการให้บริการขององค์กรทั้งระบบ

ยงยุทธ (2558 : 60) ได้ให้ความหมายของวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA หมายถึง กระบวนการบริหารงานคุณภาพในการดำเนินงาน โดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นวางแผน (Plan : P) ขั้นดำเนินการ (Do : D) ขั้นตรวจสอบ (Check : C) ขั้นสรุปและรายงานผล (Act

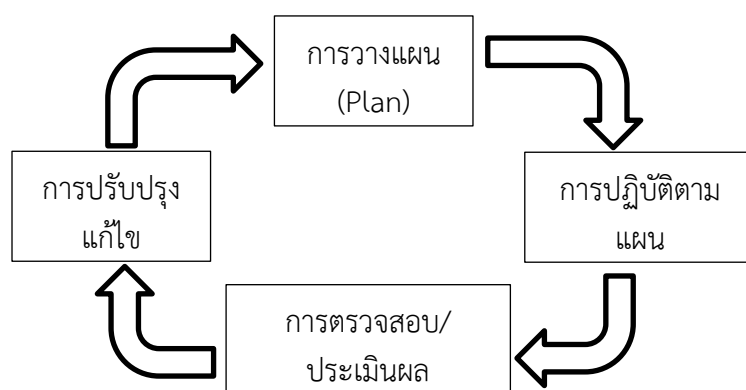
: A) มีกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานทุกขั้นตอนเกิดคุณภาพ มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ มีกระบวนการบริหารงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในทุกส่วนของกิจกรรม โดยผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของวงจรคุณภาพ PDCA สรุปได้ว่า PDCA หรือที่เรียกว่าวงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือ วงจรการควบคุมคุณภาพ 1) Plan (วางแผน) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลา 2) Do (ปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การดำเนินการตามแผน มีวิธีการดำเนินการ มีผลการดำเนินการ 3) Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การประเมินผล การประเมินโครงการ การดำเนินการ ขั้นตอนการดำเนินงาน 4) Act (ปรับปรุงแก้ไข) หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควรปรับปรุง หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานใหม่ สำหรับการทำงานครั้งต่อไป

กระบวนการนิเทศแบบวงจรคุณภาพ PDCA

มีนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 6-7) ได้ศึกษาและสรุปกระบวนการนิเทศโดยใช้วงจรของเดมมิง (Demming's Cycle) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศการศึกษาโดยทั่วไปนิยมเรียกกันว่า P-D-C-A มีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การตรวจสอบและประเมินผล (C-Check) 4) การปรับปรุงแก้ไข (A-Act) สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.2 แสดงแผนภาพวงจรของเดมมิง (Circle Demming Cycle) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 6)

1. การวางแผน (P-Plan)

- 1.1 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 1.2 การกำหนดจุดพัฒนาการนิเทศ
- 1.3 การจัดทำโครงการนิเทศ

- 1.4 การจัดทำแผนการนิเทศ
2. การปฏิบัติงานตามแผน (D-Do)
 - 2.1 การปฏิบัติตามขั้นตอนตามแผน/โครงการ
 - 2.2 การกำกับติดตาม
 - 2.3 การควบคุมคุณภาพ
 - 2.4 การรายงานความก้าวหน้า
 - 2.5 การประเมินความสำเร็จเป็นระยะๆ
3. การตรวจสอบและประเมินผล (C-Check)
 - 3.1 การกำหนดกรอบการประเมิน
 - 3.2 จัดหาสร้างเครื่องมือการประเมิน
 - 3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.4 วิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.5 สรุปผลการประเมิน
4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข (A-Act)
 - 4.1 จัดทำรายงานผลการนิเทศ
 - 4.2 นำเสนอผลการนิเทศและเผยแพร่
 - 4.3 พัฒนาต่อเนื่อง

พระสุคำ (2553: 38) โครงสร้างของวงจร PDCA ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย “การวางแผน” อย่างรอบคอบเพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไปแล้วจึง “ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิภาพที่สุดก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม (พระสุคำ, 2553 : 38) ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของ Deming’s circle ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไข มีการเก็บรวบรวมข้อมูล เลือทางเลือก และวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อเลือกวิธีที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนากระบวนการใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุดิบ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตด้วยการผสมผสานประสบการณ์ ความรู้และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลักๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเราสำหรับสิ่งนั้น

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งเราสามารถควบคุมผลที่เกิดในอนาคตได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติโดยมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบได้ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นอย่างถ่องแท้แล้ว และให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รู้ถึงรายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ มีการจัดอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน และมีการจัดทรัพยากรที่จำเป็น การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้งานที่สุุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงในหน่วยงานผู้บริหารย่อมต้องการ ทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

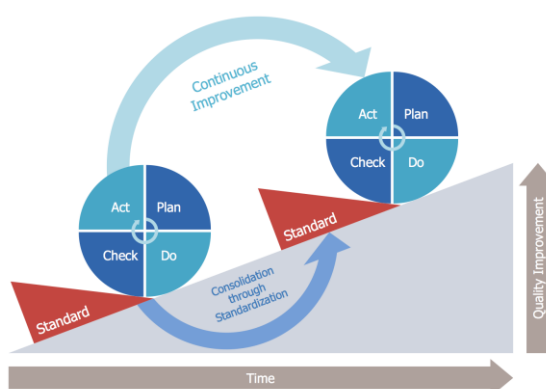
3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินควรประเมินการดำเนินงานขององค์กรว่าสามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่ และเนื้อหาสาระของแผนมีความครบถ้วนหรือไม่ หากการประเมินพบว่าผลงานออกมาได้ถูกต้องตรงตามเป้าหมายก็สามารถนำไปจัดทำเป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินงานในครั้งต่อไปได้ แต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้เราทราบว่าการปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือเราต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

4. ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นขั้นตอนการแก้ไขการดำเนินงานให้เหมาะสม จะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่ เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรกก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เราควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไป หากเกิดจากการวางแผนที่ไม่ดีตั้งแต่ต้น องค์กรจะต้องหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีก่อน แล้วจึงทำการปรับปรุงคุณภาพการวางแผนและปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

วงจรคุณภาพ Deming's cycle (P-D-C-A) เป็นวงจรคุณภาพที่เป็นพลวัตร พัฒนาการดำเนินงานให้เกิดคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1-2

ภาพที่ 2.3 วงจรคุณภาพ Deming's circle (Deming, 1994)

ภาพที่ 2.4 พลวัตรวงจรคุณภาพ Deming cycle (Deming, 1994)

ประโยชน์ของวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (2554) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA ไว้ว่า

1. การวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความพร้อมเมื่อได้ปฏิบัติงานจริง การวางแผนงานควรวางให้ครบ 4 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นการศึกษา คือการวางแผนศึกษาข้อมูล วิธีการความต้องการของตลาด ข้อมูลด้านวัตถุดิบ ด้านทรัพยากรที่มีอยู่หรือเงินทุน เป็นต้น 2) ขั้นเตรียมงาน คือ การวางแผนเตรียมงานด้านสถานที่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ความพร้อมของพนักงาน อุปกรณ์ เครื่องจักร วัตถุดิบ เป็นต้น 3) ขั้นดำเนินงาน คือการวางแผนแนวทางการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย ฝ่ายโฆษณา เป็นต้น 4) ขั้นการประเมินผล คือการวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เช่น ประเมินจากยอดการจำหน่าย ประเมินจากคำติชมของลูกค้า หรือประเมินจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผลที่ได้จากการประเมินเกิดความเที่ยงตรง

2. การปฏิบัติตามแผนงาน ทำให้ทราบขั้นตอน วิธีการ และสามารถเตรียมงานล่วงหน้าหรือทราบอุปสรรคล่วงหน้าด้วย ดังนั้น การปฏิบัติงานจะเกิดความราบรื่น และเรียบร้อยนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การตรวจสอบ ให้ได้ผลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ ประกอบด้วย ตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้ มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน มีกำหนดเวลาการตรวจที่แน่นอน บุคลากรที่ทำการตรวจสอบต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อการตรวจสอบได้รับการยอมรับ การปฏิบัติงาน ขึ้นต่อไปก็ดำเนินต่อไปได้

4. การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใดก็ตาม เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น วงจร PDCA จึงเรียกว่า วงจรบริหารงานคุณภาพ

7. กระบวนการนิเทศแบบ SPDCA⁺

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กำหนดกระบวนการนิเทศเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ดังนี้

กระบวนการนิเทศแบบ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยสังเคราะห์องค์ความรู้สู่การกำหนดเป็นกระบวนการนิเทศ เพื่อใช้ในการนิเทศการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2564 โดยเฉพาะ การนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ได้ใช้รูปแบบ กระบวนการและวิธีการในการนิเทศเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาในหลายรูปแบบโดยการบูรณาการตามบริบทและสภาพการณ์ กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการนำวงจรควบคุมคุณภาพเป็นตัวขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานนิเทศ รวมทั้งการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในครั้งนี้

กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

S : Survey หมายถึง การสำรวจความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็น และสภาพปัญหา

P : Plan หมายถึง การศึกษาเอกสาร วางแผนการนิเทศ วางแผนสร้างเครื่องมือหรือจัดทำโครงการ

D : Do หมายถึง การนิเทศ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้คำชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รับการนิเทศ

C : Check หมายถึง การสอบถามการนำไปใช้ สัมภาษณ์ สอบถามความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ

A : Act หมายถึง วิเคราะห์และสรุปรายงานผล

A : Accountability หมายถึง ความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น และการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน

คุณภาพผู้เรียน

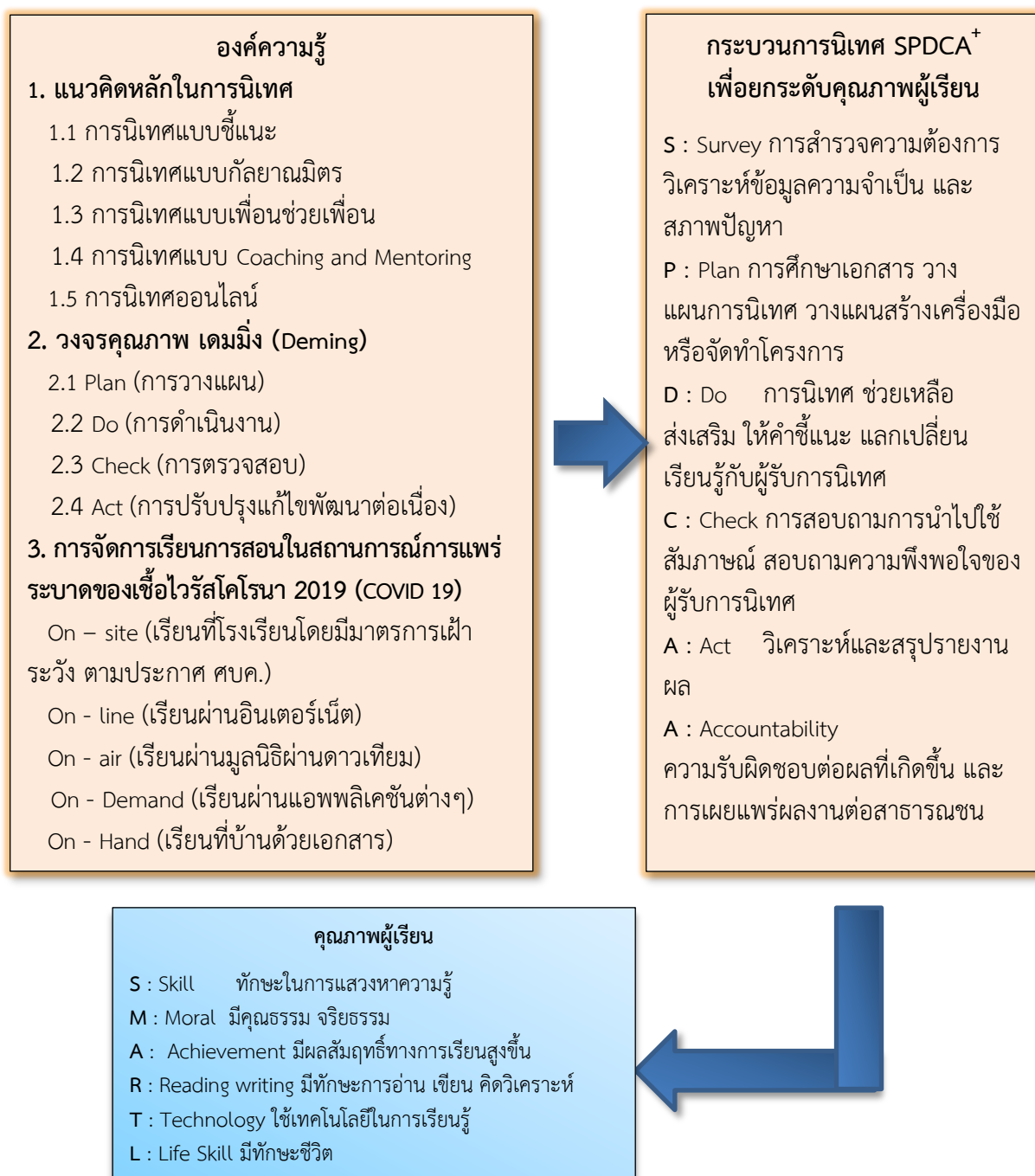
กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

S : Skill หมายถึง ทักษะในการแสวงหาความรู้

M : Moral หมายถึง มีคุณธรรม จริยธรรม

- A : Achievement หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
 R : Reading writing หมายถึง มีทักษะการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์
 T : Technology หมายถึง ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้
 L : Life Skill หมายถึง มีทักษะชีวิต

แผนภาพความสัมพันธ์องค์ความรู้ กระบวนการนิเทศสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียน

ภาพที่ 2.5 แผนภาพความสัมพันธ์องค์ความรู้ กระบวนการนิเทศสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียน

จากผลการสังเคราะห์องค์ความรู้สู่การสร้างกระบวนการนิเทศ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 2.6 กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

8.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มงคล สมเจตนา (2564) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงเปรียบเทียบการขับเคลื่อนนโยบายฯ โดยจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ขนาดสถานศึกษา และลักษณะที่ตั้งของสถานศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายฯ จำนวน 9 คน

และแบบสอบถามกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 395 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายมิติพบว่า มิตินโยบาย มีค่ามากที่สุด รองลงมา มิติความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค มิติสวัสดิภาพและการคุ้มครอง มิติการครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส เด็กพิเศษ เด็กในพื้นที่เฉพาะห่างไกลมาก) มิติการเรียนรู้ ตามลำดับ และมิติที่มีค่าน้อยที่สุดคือ มิติการบริหารการเงิน 2) การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามนโยบายฯ พบว่า ประเภทสถานศึกษามีความแตกต่างกันในมิติการครอบคลุมถึง เด็กด้อยโอกาส ขนาดสถานศึกษาในภาพรวมมีความแตกต่างกัน และลักษณะที่ตั้งของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่คือความพร้อมของนักเรียน ครูและสถานศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กด้อยโอกาส รวมถึงโรงเรียนขนาดเล็ก และการสื่อสารถึงแนวปฏิบัติที่ขาดความชัดเจน ข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายต่อไปในอนาคต ด้วยการดำเนินงานใน 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การรับมือกับปัญหาอย่างทันทั่วทั้งที่ด้วยการปิดโรงเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน การสื่อสารถึงแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ระยะที่ 2 การบริหารอย่างต่อเนื่อง เตรียมแผนรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสนับสนุนให้มีการเข้าถึงอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ ระยะที่ 3 การปรับปรุงและเร่งรัดการพัฒนาการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สนับสนุนในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาให้มีความพร้อมมณิชา ทองหัตถา (2564) ศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูและ 2) ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1) แอปพลิเคชันที่ครูนิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มากที่สุด คือ แอปพลิเคชันไลน์ (Line) คิดเป็นร้อยละ 88.23 และ Google Meet น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.53 และ 2) ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์คือ ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ ถูกพบมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบของตนเองของนักเรียน นอกจากนั้นปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน

ปารณีย์ ขาวเจริญ (2559: 146-148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูพี่เลี้ยง จำนวน 16 คน อาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูพี่เลี้ยง จำนวน 34 คน พบว่า

1. รูปแบบการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงของครูพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนงาน และการเป็นพี่เลี้ยง เนื้อหาในการนิเทศตามรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ แนวปฏิบัติ

ของครูพี่เลี้ยงและแนวปฏิบัติของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ โดยผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า คุณภาพของร่างรูปแบบมีค่าความสอดคล้องรายข้อมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องมีค่าระหว่าง 0.85–1.00

2. การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า 1) สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจในการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงของครูพี่เลี้ยงหลังการใช้รูปแบบสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 สมรรถนะด้านทักษะในการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงของครูพี่เลี้ยงที่ครูพี่เลี้ยงประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนที่นักศึกษาประเมินครูพี่เลี้ยงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจในการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงของครูพี่เลี้ยงในระดับมากที่สุด

พาสนา ชลบุรีพันธ์ (2559: 171–179) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยแต่ละด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการนิเทศ การสอน ในขณะที่ด้านเทคนิคและวิธีการนิเทศการสอนมีความต้องการมากที่สุด ส่วนรูปแบบนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบ 3 ส่วนได้แก่ 1) แนวคิดของรูปแบบ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ให้จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 นโยบายไทยแลนด์ 4.0 และการศึกษา 4.0 ของรัฐบาลปัจจุบัน 2) หลักการของรูปแบบมี 4 หลักการได้แก่ หลักคุณภาพ หลักการมีส่วนร่วม หลักบูรณาการและความต่อเนื่อง และหลักความทันสมัยของเทคโนโลยี และข้อมูลที่ถูกต้อง และ 3) การนิเทศการสอน ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอนได้แก่ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ วางแผนการนิเทศการสอน ใช้สื่อเครื่องมือและเทคโนโลยี จัดกิจกรรมการนิเทศการสอน และประเมินผลการนิเทศการสอน ส่วนกลไกสนับสนุนการนิเทศการสอนมี 3 ด้านได้แก่ การใช้เทคนิคและวิธีการนิเทศการสอน การมีส่วนร่วมการนิเทศการสอน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการนิเทศการสอน นอกจากนี้ความเห็นของครู พบว่า รูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการส่งเสริมความสามารถของครูผู้สอนในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558ก: ก) ได้ดำเนินการศึกษาโครงการพัฒนาบุคลากรแกนนำโดยใช้การสร้างระบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching และ Mentoring) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ บุคลากรแกนนำจำนวน 60 คน ประกอบด้วย 1) บุคลากรแกนนำระดับเขตพื้นที่ 15 คน และ 2) บุคลากรแกนนำระดับโรงเรียน 45 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 15 คน และครูแกนนำ 30 คน ซึ่งได้เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของโครงการฯ ได้แก่ 1) การศึกษาคู่มือ 2) การร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 วัน 3) การรับการชี้แนะ (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ในพื้นที่ 2 ครั้ง 4) การเข้าร่วมในระบบ

ชีแนะ (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ทางไกลผ่านเว็บไซต์ และ 5) การประชุมแบบ Symposium ในเขตพื้นที่ 1 วัน พบว่า บุคลากรแกนนำทั้งระดับเขตพื้นที่และระดับโรงเรียนได้เข้ารับการพัฒนาผ่านการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่การฝึกอบรมบุคลากรแกนนำการหนุนนำ/เรียนรู้ผ่านกระบวนการชีแนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching และ Mentoring) ทั้งในพื้นที่และทางไกลด้วยเว็บไซต์ และจัดประชุม Symposium เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียน การพัฒนางานของบุคลากรแกนนำ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มครูแกนนำ มีการเตรียมแผนการสอนและสื่อการสอน มีความมั่นใจ เข้าใจและเห็นคุณค่าในบทบาทการทำงานของตนเองในฐานะครู มีการวางแผน ดำเนินการที่เป็นระบบ เปิดใจยอมรับและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ริเริ่มในการสานสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายในการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกัน กลุ่มผู้บริหารแกนนำ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ครูจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการสอน มีเจตคติที่ดีจากเห็นครูมีการเปลี่ยนแปลงวางแผนการนิเทศอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ มีการเยี่ยมเยียนชั้นเรียนและปรึกษาหารือข้อปัญหา หรือวิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น และกลุ่มศึกษานิเทศก์แกนนำ ปรับบทบาทจากการกำกับเป็นการแนะนำ ดูแล ติดตามผล เกิดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงานตามระบบ Coaching and Mentoring เป็นอย่างดี มีสัมพันธภาพทางวิชาการที่ดีระหว่างศึกษานิเทศก์กับครูแกนนำและผู้บริหารโรงเรียน

ภูวนาท (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการจัดการความรู้เพื่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการบริหารจัดการความรู้เพื่อการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันเป็นวิธีการบริหารตามกระบวนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Action) ได้นำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการดำเนินการในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนหน้ากลุ่มสาระวิชาเป็นผู้นำการดำเนินการในสถานศึกษาขนาดใหญ่ระดับมัธยมศึกษา

ณรงค์ ศิริเมือง (2555 : ง-จ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพตามวงจรคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพตามวงจรคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน อยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพตามวงจรคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน ประกอบด้วย 1) การกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติตามแผนงาน 2) การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน 3) การวิเคราะห์เป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่เป็นความต้องการของส่วนรวม สังคม และประเทศชาติ 4) การกำหนดงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผน 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

2.2 ด้านการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานตามแผน 2) ผู้บริหารมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูปฏิบัติงานตาม

แผน 3) การดำเนินงานตามแผนก็เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการปฏิบัติงาน 4) ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ทั้งระบบรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน 5) การจัดโครงสร้างองค์การด้านประกันคุณภาพที่รองรับการปฏิบัติตามแผน โดยบุคลากรมีหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน

2.3 ด้านการตรวจสอบการประเมินผล ประกอบด้วย 1) การใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลประเมินผลภายใน 2) การสร้างเครื่องมือประเมินผลมีการนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ 3) การเชื่อมโยงกรอบการประเมินกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษา 4) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอของสถานศึกษา 5) ครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินผล

2.4 ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนมีการนำผลการตรวจสอบและประเมินมาจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ 2) โรงเรียนมีการนำผลการตรวจสอบและประเมินมาใช้วางแผนจัดทำโครงการกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) จากผลการตรวจสอบและประเมินโรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อปรับปรุงแก้ไข 4) ผู้บริหาร ครู บุคลากร รับทราบจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษาจากผลการตรวจสอบและประเมิน มีการร่วมมือกันในการวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อป้องกันและแก้ไข 5) โรงเรียนมีการนำผลการตรวจสอบและประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร

สุกาญดา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการคุณภาพการดำเนินงานมาตรฐานงานสุขศึกษา โดยใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิงของสถานบริการสาธารณสุข อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) ร่วมกับกระบวนการมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control : A-I-C) ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพของเดมมิง 4 ขั้นตอน คือ วางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบกิจกรรม (Check) และแก้ไขปรับปรุงกิจกรรม (Act) การดำเนินงานมีการติดตามทุกขั้นตอน หลังการทดลองใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิงและการวางแผนแบบมีส่วนร่วมมีความเหมาะสมสามารถทำให้สถานบริการสาธารณสุข ประเมินผ่านเกณฑ์มาตรฐานงานสุขศึกษาอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับดี

สุวิมล (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การสร้างแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง มีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้างทั้ง 4 ด้าน 38 รายการ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน ประกอบด้วย 15 รายการ 2) ด้านการดำเนินงาน ประกอบด้วย 7 รายการ 3) ด้านการตรวจสอบ ประกอบด้วย 10 รายการ 4) ด้านการปรับปรุงพัฒนา ประกอบด้วย 6 รายการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Grant (2003: 253-263) ได้ทำการวิจัยเรื่อง จิตวิทยาการสอนแนะที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการรู้คิด รูปแบบความเข้าใจด้านสุขภาพ และการบรรลุเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนาวิธีการทางจิตวิทยาการสอนแนะ (coaching) ที่หมายถึง การสอนแนะแบบร่วมมือ การแก้ปัญหา การปรับปรุงกระบวนการ เพื่อที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการรู้คิดและการบรรลุเป้าหมายสำหรับผู้ใหญ่ โดยดำเนินการศึกษาเอกสาร งานเขียนต่าง ๆ พัฒนาโมเดลสำหรับการสอนแนะ coaching model (Solution-Focused Cognitive-Behavioral) ที่มีองค์ประกอบคือ มีเป้าหมาย ลงมือทำตาม ประเมินผลและปรับปรุงถ้ายังไม่สำเร็จ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาจิตวิทยา จำนวน 148 คน พบว่า ผลจากการสอนแนะทำให้เกิดการเื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของบุคคล ทำให้บรรลุเป้าหมาย และโมเดล SF/CB ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพ และมีประโยชน์

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีวิธีการดำเนินการ ตามกระบวนการนิเทศ SPDCa+ ดังนี้

ภาพที่ 3.1 กระบวนการนิเทศ SPDCa+

S =	Survey	หมายถึง	การสำรวจความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูลความ
จำเป็นและสภาพปัญหา
P =	Plan	หมายถึง	การศึกษาเอกสาร วางแผนการนิเทศ วางแผน
สร้างเครื่องมือหรือจัดทำโครงการ
D =	Do	หมายถึง	การนิเทศ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้คำชี้แนะ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รับการนิเทศ
C =	Check	หมายถึง	การสอบถามการนำไปใช้ สัมภาษณ์ สอบถาม
ความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ
A =	Act	หมายถึง	วิเคราะห์และสรุปรายงานผล
A =	Accountability	หมายถึง	ความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น และ
การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน

การดำเนินการกระบวนการนิเทศ SPDCa+

1. ขั้นที่ 1 Survey สำรวจการเปิดเรียนในกรณี Onsite: การสำรวจความต้องการ โดยการสร้างแบบสอบถามแผนการเปิด กรณี Onsite ผ่าน ออนไลน์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นและสภาพปัญหา

2. ขั้นที่ 2 Plan หมายถึง การศึกษาเอกสาร จัดทำโครงการ/กิจกรรม วางแผนการนิเทศ จัดทำแผนนิเทศ สร้างเครื่องมือ และเตรียมความพร้อมของผู้นิเทศ ซึ่งในการนิเทศในครั้งนี้ได้มีการแบ่งเขตปฏิบัติการออกเป็น 3 เขต ดังนี้

- เขตปฏิบัติการที่ 1 อำเภอ ไชยา ท่าชนะ
- เขตปฏิบัติการที่ 2 อำเภอ ท่าฉาง พุนพิน วิภาวดี
- เขตปฏิบัติการที่ 3 อำเภอ พนม บ้านตาขุน ศิริรัฐ

3. ขั้นที่ 3 Do หมายถึง การนิเทศ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้คำชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รับการนิเทศ โดยแต่ละเขตปฏิบัติการได้ดำเนินการตามแผนที่ได้กำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ เช่น การสร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องที่จะนิเทศ การสร้างทีมงาน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการกระบวนการชี้แนะ เช่น ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ การเปิดสอนกรณี Onsite ที่โรงเรียนเลือก ข้อมูลการเตรียมการเปิดการสอน Onsite ข้อมูลการติดต่อสื่อสาร ข้อมูลการดำเนินการของโรงเรียนและ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการติดตามการบริหารจัดการ จัดการเรียนการสอนการเปิดสอนกรณี Onsite ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19) และให้คำชี้แนะ ขั้นตอนการดำเนินงานให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอนที่ศึกษานิเทศก์หรือ ผู้ชี้แนะ ช่วยให้ครูนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่ หรือวิธีการที่หลากหลายไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามศักยภาพหรือความสามารถ ตามสถานการณ์และความพร้อมของนักเรียน และครู

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการให้คำชี้แนะ การสรุปผลการให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอนที่ศึกษานิเทศก์ หรือผู้ให้คำชี้แนะเปิดโอกาสให้ครูได้สรุปผลการให้คำชี้แนะเพื่อให้ได้หลักการสำคัญไปปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมาชี้แนะร่วมกันอีกครั้งว่า ความรู้ความเข้าใจใหม่ที่ได้รับการชี้แนะครั้งนี้จะเกิดผลในทางปฏิบัติเพียงใด รวมไปถึงการตกลงร่วมกันเรื่องให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น หาเอกสารมาให้ศึกษา ประสานงานกับบุคคลอื่น ๆ แนะนำแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

4. ขั้นที่ 4 Check หมายถึง ต่อไปการสอบถามการนำไปใช้ สัมภาษณ์ ของผู้รับการนิเทศ

5. ขั้นที่ 5 Act หมายถึง วิเคราะห์และสรุปรายงานผล โดยแต่ละกลุ่มปฏิบัติการได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล โดยมุ่งเน้นการนำข้อค้นพบ จากขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล มาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหาร และกระบวนการนิเทศ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนางานและมีประสิทธิภาพ มาสรุปข้อมูลและจัดทำรายงานการนิเทศ เพื่อขยายผลการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ผลการจัดการเรียนการสอน

ตามรูปแบบ การเปิดสอนกรณี Onsite ที่โรงเรียนเล็ก การเตรียมการเปิดการสอน Onsite ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน แล้วนำข้อมูลมารวบรวมภาพรวมต่อไป

6. ขั้นที่ 6 Accountability หมายถึง ความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น และการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน โดยการเลือกรูปแบบการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนที่ดี ประสบความสำเร็จเพื่อเผยแพร่แก่ โรงเรียนอื่นในสำนักงานเขตพื้นที่ต่อไป

ปฏิทินการดำเนินงาน

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามปฏิทิน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เขตปฏิบัติการที่ 1 อำเภอ ไชยา ทำชนะ

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
13 ธ.ค.64	ภาคเช้า	ตะกรบ บ้านนาแค	ไชยา	นายศรีสินธุ์ ศรีนภาทร นางสาวศุภรัตน์ อินทรสุวรรณ นางมณีนรัตน์ อินทร์คง นางสาวบุบผา พรหมหลง นางสาววนิดา สุวรรณสินธุ์ นางประนอม โอมาก นางสาววิลาวรรณ พูนมาตร นายจักริน อักษรสม
	ภาคบ่าย	วัดไตรรัตนาร ลุ่มชุมแสง		
13 ธ.ค.64	ภาคเช้า	วัดอัมพवास ตลาดหนองหวาย	ท่าชนะ	
	ภาคบ่าย	บ้านชายท่า บ้านหนองปรือ		
14 ธ.ค.64	ภาคเช้า	ศรีพนม บ้านเกาะมุกด์	ท่าชนะ	
	ภาคบ่าย	บ้านดินก้อง บ้านดอนมะกอก		
14 ธ.ค.64	ภาคเช้า	อุตะเภา ตชด.ราษฎร์ทักษ์	ท่าชนะ	
	ภาคบ่าย	ทุ่งเสียน บ้านทุ่งพลับ		
15 ธ.ค.64	เช้า	คันธุลี บ้านหนองเหียง	ท่าชนะ	

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
	บ่าย	วัดสังฆประดิษฐ์ บ้านควนสูง		
15 ธ.ค.64	เช้า	วัดธารน้ำไหล วัดรัตนาราม	ไชยา	
	บ่าย	วัดจาย บ้านห้วยพุน		
16 ธ.ค.64	เช้า	บ้านห้วยตาหมิง วัดวิโรจนาราม	ไชยา	
	บ่าย	วัดสุทธาวาส บ้านสามสัก		
17 ธ.ค.64	เช้า	บ้านหนองมน สารภีอุทิศ	ไชยา	
	บ่าย	วัดพระบรมธาตุ วัดชยาราม		
17 ธ.ค.64	เช้า	วัดโพธาราม วัดพุมเรียง	ไชยา	
	บ่าย	บ้านเหนือน้ำ วัดวิชิตธาราราม		
20 ธ.ค.64	เช้า	วัดสุมังคลาราม วัดขจรบำรุง	ท่าชนะ	
	บ่าย	วัดศรีสุวรรณ ปากน้ำท่ากระจาย มะม่วงงาม		
20 ธ.ค.64	เช้า	วัดกาฬสินธุ์ บ้านคลองสงค์	ท่าชนะ	
	บ่าย	บ้านคลองรอก บ้านท่าใหม่		
21 ธ.ค.64	เช้า	บ้านท่าไถ บ้านขวัญพัฒน์	ท่าชนะ	
	บ่าย	บ้านคลองพา บ้านกลาง		
21 ธ.ค.64	เช้า	คลองไม้แดง พยุายชี	ไชยา	

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
	บ่าย	บ้านนา ทุ่งนางเภา		
27 ธ.ค.64	เช้า	วัดเดิมเจ้า เขาพนมแบก	ไชยา	
	บ่าย	บ้านห้วยไผ่ บ้านไทรงาม		

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ตารางที่ 3.2 ปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เขตปฏิบัติราชการที่ 2 อำเภอพุนพิน
ท่าฉาง วิภาวดี

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
21 ธ.ค.64	เช้า	วัดเขาศรีวิชัย	พุนพิน	นางจิรฉัตร ไชยสกุล นายสุวัฒน์ อนุพัฒน์ นางวิภาวดี ไตรรัตน์ นางสาวกัญญ์ ชุ่มชนะ นางสาวอัจฉรา ชุมวรฐายี นางสุทิสรา วงศ์ณศรี นางยุพิน เกื้อสาย
21 ธ.ค.64	เช้า	วัดสามัคคีธรรมาราม	พุนพิน	
21 ธ.ค.64	บ่าย	วัดหัวเตย	พุนพิน	
21 ธ.ค.64	บ่าย	วัดบางปลา	พุนพิน	
22 ธ.ค.64	เช้า	บ้านทุ่งโพธิ์	พุนพิน	
22 ธ.ค.64	เช้า	วัดแหลมไผ่	พุนพิน	
22 ธ.ค.64	บ่าย	บ้านคลองราง	พุนพิน	
22 ธ.ค.64	บ่าย	วัดตรีธาราราม	พุนพิน	
27 ธ.ค.64	เช้า	บ้านไทรงาม	พุนพิน	
27 ธ.ค.64	เช้า	บ้านนาค้อ	พุนพิน	
27 ธ.ค.64	บ่าย	วัดจันทร์ประดิษฐาราม	พุนพิน	
27 ธ.ค.64	บ่าย	วัดเกษมบำรุง	พุนพิน	
27 ธ.ค.64	บ่าย	วัดน้ำรอบ	พุนพิน	
28 ธ.ค.64	เช้า	วัดประชาวังศาราม	พุนพิน	
28 ธ.ค.64	เช้า	วัดสันติคีรีรมย์	พุนพิน	
28 ธ.ค.64	บ่าย	บ้านอ่างทอง	พุนพิน	
28 ธ.ค.64	บ่าย	วัดนาควาส	พุนพิน	
28 ธ.ค.64	บ่าย	วัดทุ่งเขียด	พุนพิน	

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
20 ธ.ค.64	เช้า	วัดพระพรหม	ท่าฉาง	ชุดที่ 1 นายสุวัฒน์ อนุพัฒน์ นางสาวอัจฉรา ชุมวรฐายี
20 ธ.ค.64	เช้า	วัดบ่อมะปริง	ท่าฉาง	
20 ธ.ค.64	บ่าย	วัดบางน้ำจืด	ท่าฉาง	
20 ธ.ค.64	เช้า	บ้านท่าแซะ	ท่าฉาง	ชุดที่ 2 นางสาวกัญญ์ ชุ่มชนะ นางสุทิสรา วงศ์ณศรี
20 ธ.ค.64	เช้า	วัดอัมพาราม	ท่าฉาง	
20 ธ.ค.64	บ่าย	วัดบางคราม	ท่าฉาง	
20 ธ.ค.64	บ่าย	วัดประตู่ใหญ่	ท่าฉาง	
20 ธ.ค.64	เช้า	บ้านโพธิ์พนา	วิภาวดี	ชุดที่ 3 นางวิภาวดี ไตรรัตน์ นางยุพิน เกื้อลาย
20 ธ.ค.64	เช้า	บ้านวังผักแว่น	วิภาวดี	
20 ธ.ค.64	บ่าย	บ้านท่านหญิง วิภา	วิภาวดี	
20 ธ.ค.64	บ่าย	สหกรณ์นิคม	วิภาวดี	

ตารางที่ 3.3 ปฏิทินการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ในใต้
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เขตปฏิบัติราชการที่ 3 อำเภอคีรีรัฐนิคม,บ้านตาขุน,พนม

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
13 ธ.ค.64	เช้า	บ้านตาขุน,บ้านเขาเทพพิทักษ์	บ้านตาขุน พนม	นางสุริยา เครือรัตน์ นางสาวนิตยา ภูมิไชยา นายกฤษนันท์ ทองจีน นางศิริพร พลวิชัย
	บ่าย	บ้านพัฒนา,บ้านพัฒนา2		
14 ธ.ค.64	เช้า	บ้านช่องไม้งาม,บ้านเขียวหวาน		
	บ่าย	วัดพสุศรี,บ้านวังชุม		
15 ธ.ค.64	เช้า	ตาขุน,วัดพะแสง		
	บ่าย	ชุมชนวัดปากตรัง, บ้านคลองชะอุ่น		
16 ธ.ค.64	เช้า	บ้านใหญ่,วัดสองพี่น้อง		
	บ่าย	วัดถ้ำวราราม,บ้านบางปรุ		
17 ธ.ค.64	เช้า	บ้านลูกเดือน,บ้านบางसान		
	บ่าย	วัดธัญญาราม,บ้านเบญจา		
20 ธ.ค.64	เช้า	บ้านแสนสุข,บ้านต้นยวน		
	บ่าย	บ้านบางหิน,บ้านอรุโณทัย		
21 ธ.ค.64	เช้า	บ้านจำปาทอง,บ้านเขานาใน		
	บ่าย	ชุมชนบ้านช่องม้าเหลียว		
22 ธ.ค.64	เช้า	บ้านถ้ำผึ้ง,บ้านป่าตง		
	บ่าย	บ้านหญ้าปล้อง		
27 ธ.ค.64	เช้า	วัดพนม		
	บ่าย	บ้านพังกาญจน์		

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
------------	------	----------	-------	--------------

วันเดือนปี	เวลา	โรงเรียน	อำเภอ	ผู้รับผิดชอบ
13 ธ.ค.64	เช้า	บ้านท่าเนียบ,บ้านบางขุน	ศีร์ษะเกษ	นางสุรียา เครือรัตน์ นางสาวสุภาภรณ์ ใจสุข นางสาววันเพ็ญ สิงห์แก้ว นางสาวกิตติยา ชูช่วย
	บ่าย	มหาราชบ้านแสงอรุณ,บ้านน้ำลาด		
14 ธ.ค.64	เช้า	บ้านดอนสุวรรณ,บ้านย่านยาว		
	บ่าย	บ้านยาง,วัดนิลาราม		
15 ธ.ค.64	เช้า	บ้านบ่อน้ำผุด,บ้านต้นมะพร้าวฯ		
	บ่าย	วัดถ้ำสิงขร,บ้านมะเลาะ		
16 ธ.ค.64	เช้า	วัดโกศาวาส,บ้านตะเคียนทอง		
	บ่าย	วัดอินทราวาส,บ้านปากท่าเรียง		
17 ธ.ค.64	เช้า	บ้านท่าไคร้,บ้านวังพลาย		
	บ่าย	บ้านท่าขนอน,ศีร์ษะเกษ		
20 ธ.ค.64	เช้า	บ้านหินดาน,บ้านบางพระ		
	บ่าย	บ้านเขี้ยวหมวง,วัดน้ำหัก		
21 ธ.ค.64	เช้า	บ้านโตนยาง,บ้านปากโตน		
	บ่าย	บ้านทรายแก้ว		

เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ในใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นแบบติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน กรณีเปิดสอนแบบ On-Site โดยมีดังนี้

- แผนการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564

- แบบบันทึกผลการนิเทศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็น	รายละเอียด
ข้อมูลพื้นฐาน	- โรงเรียนเปิดสอนระดับ - จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดและที่ได้รับวัคซีน - จำนวนนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไปและที่ได้รับวัคซีน - ผู้ปกครองนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว - จำนวนนักเรียนที่ออกนอกกระบบ การดำเนินการของสถานศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน
ประเด็นที่ 1 การดำเนินการของโรงเรียน กรณีเปิด On-Site	1.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (On-Site) 2.รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) (ที่โรงเรียน/บ้าน)
ประเด็นที่ 2 แนวปฏิบัติของสถานศึกษา	1.ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 2. ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม 3. ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด
ประเด็นที่ 3 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ	1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ 2. ข้อจำกัด/ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน 3. แนวทางในการแก้ไขปัญหา 4. ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการจัดทำเครื่องมือ

1) ประชุมวางแผนการการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ในใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

2) ศึกษาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34 และแนวทางกการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

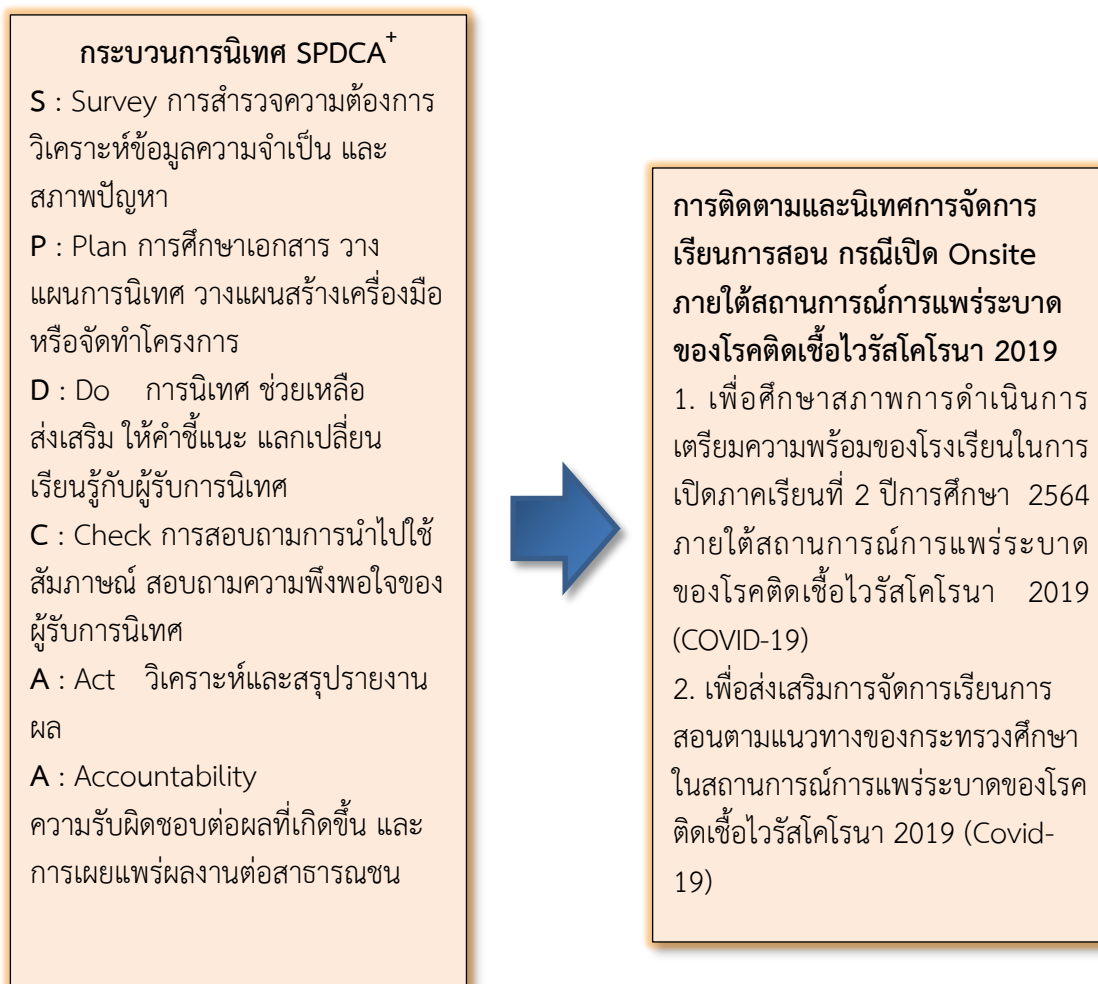
3) ศึกษากระบวนการกระบวนการนิเทศ SPDCA⁺

4) ออกแบบ สร้างเครื่องมือในการนิเทศ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3

5) นำเครื่องมือที่ได้มาตรวจสอบหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ได้เครื่องมือ (ภาคผนวก ข)

6) ประชุมชี้แจง แผนการนิเทศและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

กรอบแนวคิดการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอน กรณีเปิด Onsite ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺

ภาพ 3.2 กรอบแนวคิดการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอน กรณีเปิด Onsite ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้กระบวนการนิเทศ SPDCA⁺

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้กระบวนการนิเทศ SPDC+ ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

ตอนที่ 4 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 มีข้อมูลพื้นฐาน ดังตารางที่ 4.1-4.4

ตาราง 4.1 ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของบุคลากร

เขตปฏิบัติการที่	จำนวนบุคลากร ทั้งหมด	บุคลากร	
		ได้รับวัคซีน	ร้อยละ
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	622	613	98.55
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	364	358	98.35
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	322	315	97.83
รวม	1308	1286	
เฉลี่ยร้อยละ			98.32

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของบุคลากร พบว่า โดยรวมบุคลากรได้รับวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 98.32 เมื่อพิจารณารายเขตปฏิบัติการพบว่า เขตปฏิบัติการที่ได้รับวัคซีนมากที่สุดคือ เขตปฏิบัติการที่ 1 (ไชยา,ท่าชนะ) คิดเป็นร้อยละ 98.55 รองลงมา เขตปฏิบัติการที่ 2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี) คิดเป็นร้อยละ 98.35 และน้อยที่สุด เขตปฏิบัติการที่ 3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม) คิดเป็นร้อยละ 97.83

ตาราง 4.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป

เขตปฏิบัติการที่	จำนวนนักเรียนอายุ 12 ปีขึ้นไปทั้งหมด	จำนวนนักเรียนอายุ 12 ปีขึ้นไปที่ได้รับวัคซีน	ร้อยละ
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	1567	1348	86.20
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	1237	1028	83.10
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	920	843	91.63
รวม	3724	3219	
เฉลี่ยร้อยละ			86.44

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป พบว่า โดยรวมนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไปได้รับวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 86.44 เมื่อพิจารณารายเขตปฏิบัติการพบว่า เขตปฏิบัติการที่นักเรียนได้รับวัคซีนมากที่สุดคือ เขตปฏิบัติการที่ 3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม) คิดเป็นร้อยละ 91.63 รองลงมา เขตปฏิบัติการที่ 1 (ไชยา,ท่าชนะ) คิดเป็นร้อยละ 86.20 และน้อยที่สุด เขตปฏิบัติการที่ 2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี) คิดเป็นร้อยละ 83.10

ตาราง 4.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของผู้ปกครองนักเรียน

เขตปฏิบัติการที่	จำนวนผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับวัคซีนร้อยละ	หมายเหตุ
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	79.52	
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	79.50	
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	80.79	
เฉลี่ยร้อยละ	79.94	

จากตารางที่ 4.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการรับวัคซีนของผู้ปกครองนักเรียนพบว่า โดยรวมผู้ปกครองนักเรียนได้รับวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 79.50 เมื่อพิจารณารายเขตปฏิบัติการพบว่า เขตปฏิบัติการที่นักเรียนได้รับวัคซีนมากที่สุดคือ เขตปฏิบัติการที่ 3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม) คิดเป็นร้อยละ 80.79 รองลงมา เขตปฏิบัติการที่ 1 (ไชยา,ท่าชนะ) คิดเป็นร้อยละ 79.52 และน้อยที่สุด เขตปฏิบัติการที่ 2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี) คิดเป็นร้อยละ 79.50

ตาราง 4.4 ข้อมูลพื้นฐานด้านนักเรียนออกกลางคัน

เขตปฏิบัติการที่	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน	ร้อยละ
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	8040	3	1.70
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	5004	0	0.00
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	4115	3	0.07
รวม	17159	6	
เฉลี่ยร้อยละ			0.03

จากตารางที่ 4.4 ข้อมูลพื้นฐานด้านนักเรียนออกกลางคันพบว่า โดยรวมด้านนักเรียนออกกลางคัน คิดเป็นร้อยละ 0.034 เมื่อพิจารณาเขตปฏิบัติการพบว่า เขตปฏิบัติการที่ด้านนักเรียนออกกลางคันมากที่สุดคือ เขตปฏิบัติการที่ 1 (ไชยา,ท่าชนะ) คิดเป็นร้อยละ 1.70 รองลงมา เขตปฏิบัติการที่ 3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม) คิดเป็นร้อยละ 0.07 และเขตปฏิบัติการที่ 2 (ท่าฉาง, พุนพิน, วิภาวดี) ไม่มีนักเรียนออกกลางคัน

ตาราง 4.5 ข้อมูลพื้นฐานด้านการดำเนินการ

เขตปฏิบัติการที่	จำนวนโรงเรียน	มีประกาศเปิดเรียน		อนุมัติให้เปิดเรียน		มีแผนบริหารจัดการ		นร.ได้รับการคัดกรอง ATK	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	46	46	100	46	46	46	46	26	56.5
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	28	28	100	28	28	28	28	28	100
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	47	47	100	47	47	47	47	47	100
เฉลี่ยร้อยละ	121	121	100	100	100	100	100	101	83.47

จากตารางที่ 4.4 ข้อมูลพื้นฐานด้านการดำเนินการพบว่า โรงเรียนที่มีประกาศเปิดเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 อนุมัติให้เปิดเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 มีแผนบริหารจัดการคิดเป็นร้อยละ 100 และนักเรียนได้รับการคัดกรอง Antigen Test Kit (ATK) คิดเป็นร้อยละ 83.47

การคัดกรอง Antigen Test Kit (ATK) นั้นโรงเรียนใช้เงินงบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและอีกส่วนหนึ่งได้รับการบริจาคจากเอกชน ก่อนดำเนินการตรวจ มีการอบรมครูในแต่ละโรงเรียนทุกโรงเรียนโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลประจำอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หลังจากนั้นทางโรงเรียนมีรูปแบบการตรวจ ATK ที่หลากหลาย เช่น มีบางโรงเรียนให้ครูที่ได้รับการอบรมการตรวจ ATK ได้ทำการสุ่มตรวจทั้งครูและนักเรียน บางโรงเรียนส่งครูและนักเรียนไปตรวจที่โรงพยาบาลประจำอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และอีกกรณีหนึ่งคือทางโรงเรียนเชิญเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาตรวจนักเรียนที่โรงเรียนในการสุ่มตรวจสำหรับครูสัปดาห์ละ 2 คน และนักเรียนร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด ต่อสัปดาห์

ส่วนกรณีที่ไม่ได้ตรวจ Antigen Test Kit (ATK) เนื่องจากโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อชุดตรวจ และโรงเรียนไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่มีกลุ่มเสี่ยง

ตอนที่ 2 การดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

โรงเรียนกรณีเปิด Onsite ได้มีแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยได้ปฏิบัติดังนี้

1. ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก (Distancing เว้นระยะห่าง/ Mask wearing สวมหน้ากาก/ Hand washing ล้างมือ/Testing คัดกรองวัดไข้/ Reducing ลดการแออัด/ Cleaning ทำความสะอาด) โรงเรียนได้เน้นย้ำในการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก โดยการ ประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการ

ต่างๆ เช่น แจ้งนักเรียนหน้าเสาธง ผ่านเสียงตามสาย ในชั้นเรียน ป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ รวมถึง การปฏิบัติจัดเตรียมสถานที่ตามมาตรการ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1) *Distancing เว้นระยะห่าง* เช่นเว้นระยะห่าง แต่ละห้องเรียนจะมีนักเรียนไม่เกิน 25 คนระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร

2) *Mask wearing สวมหน้ากาก* ครู นักเรียนบุคลากรและผู้มาติดต่อราชการสวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน และครูจะต้องใส่เฟซชีลด์ (Face Sheild) ขณะปฏิบัติการสอน โดยจะต้องนำหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยมาโรงเรียนอย่างน้อย 2 ชั้น หากนักเรียนหรือผู้มาติดต่อราชการที่โรงเรียนลืมหรือไม่ได้อามา สามารถขอจากทางโรงเรียนได้ซึ่งโรงเรียนจัดหน้ากากผ้าและหน้ากากอนามัยไว้สำรองให้

3) *Hand washing ล้างมือ* จัดเตรียมอ่างล้างมือและเจลแอลกอฮอล์ให้นักเรียนล้างมืออย่างถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ล้างมือด้วยน้ำสบู่และนาน 20 วินาที ให้ผู้รับการตรวจคัดกรองล้างมือด้วยสบู่และน้ำหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ทำความสะอาดมือ ในแต่ละจุดจะมีป้ายแสดงการล้างมือที่ถูกวิธี บริเวณทางเข้าสถานศึกษา บริเวณทางขึ้นอาคารสำนักงาน และบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียน อาคารเรียน หอประชุม โรงอาหาร บริเวณห้องน้ำ นอกจากนี้ยังมีเจลแอลกอฮอล์ในห้องเรียน หน้าห้องสำนักงาน ห้องพักรูห้องประชุม และทางขึ้นอาคารอย่างน้อยห้องละ 1 ขวด หรือนักเรียนพกพามาจากบ้านเพื่อใช้ส่วนตัว

4) *Testing คัดกรองวัดไข้* มีการคัดกรองไข้ สังเกตอาการ ชักประวัตินักเรียนก่อนเข้าสถานศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ หรือครูเวรประจำวันตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย ครูเวรประจำวันทำหน้าที่ต้อนรับนักเรียนและทำหน้าที่ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายแต่ละแถว โดยเน้นระยะห่างระหว่างคน 1 - 1.5 เมตร ผู้มาติดต่อราชการ จะมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายบริเวณทางขึ้นอาคารสำนักงาน โดยเน้นระยะห่างระหว่างคน 1 - 1.5 เมตร บุคคลภายนอกจะต้องลงเบียนการเข้าคน "ไทยชนะ" กำหนดให้สำนักงานและห้องพักรูต้องติดตั้งป้าย QR Code "ไทยชนะ" หรือสมุดลงชื่อไว้ที่หน้าห้องให้เรียบร้อย

5) *Reducing ลดการแออัด* จัดการจัดกิจกรรมกลุ่ม ลดเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร เช่นระหว่างโต๊ะเรียน ที่นั่งเรียน ที่นั่งในโรงอาหาร ที่นั่งพัก ทางเดิน จุดพักคอย ควบคุมจำนวนนักเรียน ที่มาร่วมกิจกรรมลดแออัด ลดเวลาทำกิจกรรมให้สั้นลง มีการจัดการเหลื่อมเวลาทำกิจกรรม โดยถือหลักหลีกเลี่ยง การติดต่อสัมผัสระหว่างกัน และการใช้พื้นที่ใช้สอยบริเวณสถานศึกษา โดยยึดหลัก Social distancing และมีการทำสัญลักษณ์แสดงจุดตำแหน่งชัดเจนในการจัดเว้นระยะห่างระหว่างกัน

6) *Cleaning ทำความสะอาด* ทำความสะอาดพื้นที่สัมผัสร่วม ทำความสะอาดบริเวณพื้นที่สัมผัสทุกวันหลังเลิกเรียนโดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครูและนักเรียนปฏิบัติตามมาตรการข้างต้น ทำให้ทุกคนปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม (Self-care ดูแลตนเอง/ Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว/ Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่/ Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน/ Check สำรวจตรวจสุขภาพ/ Quarantine กักกันตัวเอง) โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 1) ตรวจสอบการดูแลตนเอง รักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด
- 2) ใช้ซ็อกกลางส่วนตัวโดยการนำมาจากบ้านเป็นของตัวเอง ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น ให้นักเรียนนำอาหารและน้ำดื่มมาจากบ้านโดยโรงเรียนจ่ายเงินค่าอาหารกลางวันให้แก่ผู้ปกครอง
- 3) รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่
- 4) ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน บันทึกการเข้า-ออกอย่างเคร่งครัด
- 5) สำรองตรวจสอบบุคคล นักเรียน ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง
- 6) กักกันตัวเองในกรณีที่สัมผัสกลุ่มเสี่ยง 14 วัน

3. ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด (ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และรายงานผ่าน MOECOVID /ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม/ จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ / จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาดคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และการจัดการขยะ/ จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด/ ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน (Seal Route) กรณีรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ/ จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา) โรงเรียนมีวิธีดำเนินการ และผลการดำเนินการปฏิบัติดังนี้

โรงเรียนผ่านการประเมิน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผ่าน MOECOVID การทำกิจกรรมเข้ากลุ่มและจัดชั้นเรียนในห้องเรียนไม่เกิน 25 คน จัดให้เว้นระยะห่างในห้องไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร สำหรับอาหารกลางวันมีการดำเนินการดังนี้ 1) ให้นักเรียนนำอาหารและน้ำดื่มมาจากบ้านโดยโรงเรียนจ่ายเงินค่าอาหารกลางวันให้แก่ผู้ปกครอง และ 2) ให้นักเรียนนำอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารกลางวันและน้ำดื่มมาจากบ้านเป็นของตนเองโดยทางโรงเรียนทำอาหารกลางวันให้นักเรียน ห้องเรียนโล่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก บริเวณโรงเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเรียนสะอาดมีการทำความสะอาดทุกวัน ให้นักเรียนที่มีความเสี่ยงแยกกักตัวในห้องที่โรงเรียนกำหนดไว้ มีแผนเผชิญเหตุรองรับการดูแลรักษาเบื้องต้นกรณีนักเรียน ครูหรือบุคลากรมีผลการตรวจพบเชื้อโควิดจะปิดเรียนทันที มีการควบคุมดูแลการเข้า ออกสถานศึกษาอย่างเข้มข้นโดยหลีกเลี่ยงการไปสัมผัสในพื้นที่เสี่ยง จัดทำข้อมูลผลการประเมิน TST ผลการตรวจ ATK และประวัติการรับวัคซีนของครู บุคลากร นักเรียนและผู้ปกครอง

ผลการดำเนินการ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน รวมถึงผู้ปกครอง ได้ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด นักเรียนมีความตระหนักถึงการรักษาความปลอดภัย ผู้ปกครองมีความมั่นใจในความปลอดภัย ครูครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอน On site ได้อย่างปกติและมีความปลอดภัยของทุกคน

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) มีโรงเรียนที่ได้รับการนิเทศทั้งหมด 121 โรงเรียน สรุปดังตารางที่ 4.5 – 4.6

ตารางที่ 4.6 รูปแบบการจัดการเรียนสอนแบบชั้นเรียน On-Site

เขตปฏิบัติการที่	รูปแบบการจัดการเรียนสอนแบบชั้นเรียน On-Site							
	จำนวนโรงเรียนที่ได้รับการนิเทศ	มาเรียนทุกวันชั้น ปกติ	สลับชั้นมาเรียน	แบบสลับวันคู่-คี่	สลับมาเรียน 5 วัน	มาเรียนทุกวันสลับเวลา	สลับกลุ่มนร.	รูปแบบอื่นๆ
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	46	23	7	0	2	0	5	9
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	28	15	5	0	0	3	4	1
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	47	18	17	3	0	2	4	3
รวม	121	56	29	3	2	5	13	13
ร้อยละ		46.28	23.97	2.48	1.65	4.13	10.74	10.74

จากตารางตารางที่ 4.5 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนสอนแบบชั้นเรียน On-Site มากที่สุดคือ แบบมาเรียนทุกวัน(ชั้นเรียนปกติ) จำนวน 56 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.28 รองลงมา รูปแบบสลับชั้นมาเรียน จำนวน 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.97 และน้อยที่สุดรูปแบบ สลับมาเรียน 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 1.65

ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (On-Site) มีดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ (มาโรงเรียนทุกระดับชั้น) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการ ดังนี้

1) โรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนทุกระดับชั้นๆ ชั้นเรียนละไม่เกิน 25 คน จัดที่นั่งเว้นระยะห่าง 1.50 เมตร

2) นักเรียนชั้นอนุบาลเรียนครึ่งวันเช้าส่วนชั้นอื่นๆเลิกเรียนตามปกติ

3) ครูสามารถนำรูปแบบการสอนอื่นๆมาผสมผสานใช้กับการเรียนการสอนเพิ่มเติมในชั้นเรียนได้ เช่นการสอน On site ควบคู่กับการสอน On line สำหรับนักเรียนเรียนอยู่ที่บ้านไปพร้อมกัน

4) โรงเรียนได้ดำเนินการตามมาตรการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก (Distancing เว้นระยะห่าง/ Mask wearing สวมหน้ากาก/ Hand washing ล้างมือ/ Testing คัดกรองวัดไข้/ Reducing ลดการแออัด/ Cleaning ทำความสะอาด) ปฏิบัติตาม 6

มาตรการเสริม (Self-care ดูแลตนเอง/ Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว/ Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่/ Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน/ Check สำรวจตรวจสอบ/ Quarantine กักกันตัวเอง) และปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด (ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และรายงานผ่าน MOECOVİD /ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลียงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม/ จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ / จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาด คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และ การจัดการขยะ/ จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด/ ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน (Seal Route) กรณีรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ/ จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา)

ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในการส่งนักเรียนมาเรียน On site ครูและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันมีความสุขกับการเรียนมากขึ้น

2. การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนแบบสลับชั้นมาเรียน โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

โรงเรียนจัดให้นักเรียนสลับชั้นมาเรียน เช่นระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) มาเรียนในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี และระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.4 – ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) มาเรียนในวันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ สลับกันไปทุกสัปดาห์ โรงเรียนส่วนในวันนี้นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air On Demand On hand และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน และส่วนใหญ่จะจัดการเรียนการสอน 5 สาระหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาอังกฤษ โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ

3. แบบสลับวันคู่ วันคี่ โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

โรงเรียนที่เปิดสอนแบบสลับวันคู่ วันคี่ เช่นระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถจัด ให้นักเรียนระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) มาเรียนในวันคู่ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 – ป.6) มาเรียนในวันคี่ สลับกันไป ในวันนี้นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air On Demand On hand และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้น ที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้านและครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมเอกสาร ใบงาน ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ ให้กับนักเรียนที่เรียนที่บ้าน

4. แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม)

- ไม่มีโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้

5. แบบเรียนทุกวัน แต่สลับช่วงเวลาเรียน (เช้า-บ่าย) ได้ดำเนินการดังนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ระดับชั้น สลับเวลาเรียนที่โรงเรียน เช้า-บ่าย เพื่อลดการแออัดของนักเรียน

2. โรงเรียนปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด ในการเปิดเรียน On Site ที่โรงเรียน

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้นที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนผ่านระบบทางไกลรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้าน และครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมการสอนมากกว่าการสอนปกติเป็น 2 เท่า

6. แบบสลับกลุ่มนักเรียนมาเรียน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) โรงเรียน มีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

ในห้องเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือนักเรียนกลุ่ม A และ นักเรียนกลุ่ม B โดยนักเรียนกลุ่ม A มาเรียน Onsite ในชั้นเรียนที่โรงเรียน นักเรียนกลุ่ม B จะเรียน Online ผ่านบทเรียนออนไลน์อยู่ที่บ้านและในวันถัดมานักเรียนกลุ่ม A เรียน Online ผ่านบทเรียนออนไลน์อยู่ที่บ้านส่วนนักเรียนกลุ่ม B มาเรียน Onsite ในชั้นเรียนที่โรงเรียน แทน โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้นที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนผ่านระบบทางไกลรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้าน และครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมการสอนมากกว่าการสอนปกติเป็น 2 เท่า

8. รูปแบบอื่นๆ (โปรตรอบุ) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

ดำเนินการเปิดเรียนทุกชั้นยกเว้น ชั้นอนุบาล ยังคงเรียน Online หรือ Onhand หรือกรณีเปิดเรียนครึ่งวันเฉพาะตอนเช้า โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้นที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนผ่านระบบทางไกลรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้าน และครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมการสอนมากกว่าการสอนปกติเป็น 2 เท่า

ตารางที่ 4.7 รูปแบบการดำเนินการกรณีการเรียนการสอนทางไกล

เขตปฏิบัติการที่	การดำเนินการกรณีการเรียนการสอนทางไกล					แบบผสมผสาน
	จำนวนโรงเรียนที่ได้รับบริการนี้	On-AIR	On-Line	On Demand	On-Hand	
1 (ไชยา,ท่าชนะ)	46	2	27	11	31	0
2 (ท่าฉาง, พุนพิน,วิภาวดี)	28	2	11	3	10	2
3 (คีรีรัฐ,บ้านตาขุน,พนม)	47	3	18	17	37	0
รวม	121	7	56	31	78	2
ร้อยละ		5.79	46.28	25.62	64.46	1.65

จากตารางตารางที่ 4.6 แสดงการดำเนินการกรณีการเรียนการสอนทางไกลมากที่สุดคือ รูปแบบ On hand มีจำนวน 74 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.46 รองลงมาคือรูปแบบ On line มีจำนวน 56 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.28 ส่วนน้อยที่สุดคือรูปแบบผสมผสาน มีจำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.65

ผลการสังเคราะห์การเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) (ที่โรงเรียน/บ้าน) มีดังนี้

1. On-Air (เรียนผ่านโทรทัศน์) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนใช้วิธี การให้ผู้ปกครอง-นักเรียนมารับใบงาน และให้นักเรียนเรียนผ่านโทรทัศน์ระบบทางไกล DLTV และส่งใบงานตามระยะเวลาและวันเวลาที่ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นกำหนด โดยใช้ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด

3) ครูผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านช่องทางไลน์กลุ่มห้องเรียน

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

2. Online (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน ผ่านช่องทางการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านระบบ Web Conference เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสองทางนิยมใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้ Google App For Education , Microsoft Office 365 For Education , DEEP, Zoom , Webex ,MS TEAM ,Class Room และโปรแกรมประยุกต์อื่นๆ

3) ครูผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านช่องทางไลน์กลุ่มห้องเรียน

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

3. On-Demand (เรียนผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน โดยส่งสัญญาณ DLTV ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (NEW DLTV) เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบทางเดียวมีครูสอนจากต้นทาง สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทั้งอินเทอร์เน็ตบ้านและมือถือ ผ่าน App DLTV ผ่านเว็บไซต์ DLTV.ac.th ,Youtube ผู้เรียนสามารถรับชมซ้ำและย้อนหลังได้

3) ครูผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านช่องทางไลน์กลุ่มห้องเรียน เพื่อแจ้งข่าวสาร ข้อมูล การรับ-ส่งใบงาน หรือเอกสารหรือคลิปต่าง ๆ

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

4. On-Hand (เรียนผ่านหนังสือ/เอกสาร/ใบงาน) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน โดยให้ผู้ปกครองมารับ – ส่งใบงาน รายอาทิตย ครูผู้สอนใช้ช่องทางไลน์ในการติดต่อ กำกับ ทวงงาน และแจ้งข่าวสารต่าง ๆ

3) โรงเรียนใช้มาตรการ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวดเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

5. แบบผสมผสาน (Blended) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1. ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน โดยให้ผู้ปกครองมารับ – ส่งใบงาน รายอาทิตย์ ครูผู้สอนใช้ใบงาน ใบความรู้ควบคู่กับการสอนออนไลน์ , App ต่างๆ หรือช่องทางสื่อ DLTV สื่อ DLIT ในการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถรับชมย้อนหลังได้

3. โรงเรียนใช้มาตรการ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียน บางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

ตอนที่ 4 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ (ยกตัวอย่างโรงเรียนที่เห็นว่าสามารถเป็นตัวอย่างได้ 3 โรงเรียน)

1) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในช่วงก่อนเปิดเรียน และปฏิบัติตามมาตรการ อย่างเคร่งครัด มีแผนเผชิญเหตุการณ์ โรงเรียนสามารถใช้แผนเผชิญเหตุมาบริหารจัดการภายใน โรงเรียนได้เป็นอย่างดี เมื่อเกิดกรณีพบผู้ติดเชื้อภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนวัดบ่อมะปริง โรงเรียนวัดจาย

2) โรงเรียนที่มีมาตรการในการคัดกรอง ส่งต่อและแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างดี

3) โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่นๆ โดยส่วนมากเป็นโรงเรียนที่อยู่ ในช่วงการทดลองเปิดสอน หรือเปิดเฉพาะโรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว

2) ผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งมีการขอสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านบุคลากรใน การดำเนินการ ตามมาตรการ 6-6-7 จากหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น อบต. ,เทศบาล และ สพ.สต. ใน แต่ละอำเภอ ก่อนเปิดเรียน On Site ได้เป็นอย่างดี

3) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีรูปแบบในการบริหารจัดการ การบริหารลงสู่ การปฏิบัติการในแผนปฏิบัติการและมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบภายใต้กระบวนการบริหาร ของโรงเรียน เช่น

- เขตปฏิบัติการ 1 โรงเรียนบ้านทุ่งพลับ (ใช้รูปแบบการบริหาร WE CARE WE CAN MODEL) โรงเรียนวัดวิโรจนาราม โรงเรียนบ้านห้วยตาหมิง โรงเรียนวัดรัตนาราม

- เขตปฏิบัติการ 2 โรงเรียนบ้านคลองราง, โรงเรียนบ้านคชาธาร , โรงเรียนวัด หัวเตย , โรงเรียนวัดสันติศิริรมย์

- เขตปฏิบัติการ 3 โรงเรียนวัดธัญญาราม, โรงเรียนวัดสองพี่น้อง , โรงเรียน บ้านต้นมะพร้าวมิตรภาพที่ 91

4) ครูเรียนรู้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ รูปแบบผสมผสาน (On Line On Demand และ On Hand) นำไปสู่การทำนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู และครูเปลี่ยนรูปแบบการสอน Onsite ควบคู่กับการสอนรูปแบบ Online

5) ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอน รูปแบบใหม่ รูปแบบผสมผสาน (Onsite On Line On Demand และ On Hand)

2. ข้อจำกัด/ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน

1) โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนงบประมาณในการเตรียมการต่างๆ เช่น ขาดงบประมาณในจัดซื้ออุปกรณ์ในการตรวจ ATK ของนักเรียน

2) นักเรียนขาดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ควบคู่กับการสอน On site

3) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีน้อยในการมาช่วยในการตรวจคัดกรองนักเรียน

4) ผู้ปกครองยังไม่มั่นใจให้นักเรียนอายุเกิน 12 ปีรับวัคซีน

3. แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน

1) โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนงบประมาณ จัดสรรเงินอุดหนุนหรือเงินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบริหารได้ตามสถานการณ์ หรือ ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ

2) ให้นักเรียนที่ขาดความพร้อมให้เรียน Online ใช้รูปแบบ On hand

3) ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้อบรมให้ความรู้ให้กับครู เพื่อเป็นผู้ช่วยในการตรวจคัดกรอง ATK

4) ประชุมผู้ปกครองสร้างความตระหนัก และความเข้าใจในการรับวัคซีนของนักเรียน

4. ข้อเสนอแนะของผู้ติดตาม

1) เน้นให้นักเรียนได้รู้จักสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และติดตามข้อมูลข่าวสารให้เป็นปัจจุบัน และยึดหลักมาตรการ 6-6-7 อย่างเคร่งครัด

2) เน้นย้ำมาตรการทำความสะอาดพื้นผิว บริเวณที่นักเรียนต้องใช้ร่วมกัน เช่น ราวบันได ระเบียง ห้องน้ำ ลูกบิด กลอนประตู ฯ และจัดพื้นที่ห้องเรียนให้สามารถรักษาระยะห่างได้เต็มที่ในห้องเรียนให้เป็นไปตามมาตรการอย่างเคร่งครัด

3) ให้นักเรียนเขียน Time Line ในช่วงปิดปีใหม่ เพื่อวางแผนตัดสินใจในการเปิดเรียน Onsite ต่อไป

4) ประชุมผู้ปกครองสร้างความตระหนัก และความเข้าใจในการรับวัคซีนของนักเรียน

5) โรงเรียนสามารถดำเนินการปรับแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ในงบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เงินรายได้ของสถานศึกษา ที่มีงบประมาณเหลือเพียงพอ

มาใช้บริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยผ่าน การเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

6) ศึกษาคลังความรู้ (Knowledge Bank) ที่สนับสนุนการเรียนการสอนด้วยระบบ เทคโนโลยี ดิจิทัล (Digital Learning Platform)

7) เสนอแนะให้โรงเรียนขอความร่วมมือ/เสนอโครงการ กับ อสม. ในการดำเนินการ ทางด้านสาธารณสุขในโรงเรียน

8) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ยึดตัวชี้วัด ต้องรู้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนตัวชี้วัดควรรู้นั้น ให้นำไปบูรณาการกับกิจกรรม เสริมหลักสูตร กิจกรรมโครงงาน วิชาอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สามารถบูรณาการได้ หรืออาจนำไปบูรณาการทักษะชีวิตขณะที่นักเรียนเรียนอยู่ที่บ้าน เพื่อเป็นการลดภาระงานของ ครูผู้สอนและนักเรียนด้วย

9) สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนผู้ปกครองโดยภาพรวม ทั้งหมดของตนเองว่ามีจำนวนทั้งหมดเท่าไร อาศัยอยู่ในชุมชนใด/หมู่บ้านอะไร แต่ละหมู่บ้านมี นักเรียนกี่คน เป็นต้น

10) แผนเผชิญเหตุควรจัดทำให้เป็นลักษณะของตนเองให้ชัดเจน โดยเฉพาะ รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติหรือ Flow Chart ขั้นตอนต่าง ๆ และระบุชื่อบุคคล/หน่วยงานที่ ประสานงานให้ชัดเจน.

11) ควรปรับปรุง/พัฒนาแผนบริหารจัดการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน/หรือแต่ละภาคเรียน และ ควรมีขั้นตอน /หรือ Flow Chart ที่แสดงถึงการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม

12) ควรจัดการความรู้/หรือถอดบทเรียนกระบวนการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบในรูปแบบต่างๆ ที่ทางสถานศึกษาได้ดำเนินการ On-Site หรือแนวทาง/มาตรการปฏิบัติ 6:6:7 เป็นต้น

13) ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ On Site ควบคู่กับ Online (Google Meet) ให้มากขึ้นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการนิเทศ

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้กระบวนการนิเทศ SPDCA+ สรุปผลการนิเทศได้ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

กลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาที่เปิดเรียนแบบ On Site จำนวน 121 โรงเรียน

แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล

- 1.ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.ครูและบุคลากรทางการศึกษา

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ การสอบถาม และแบบบันทึกการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ค่าเฉลี่ย
- ค่าเฉลี่ยร้อยละ

วิธีดำเนินการ

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 วิธีดำเนินการ ตามกระบวนการนิเทศ SPDC+ ดังนี้

1. Survey การสำรวจความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นและสภาพปัญหา
2. Plan การศึกษาเอกสาร วางแผนการนิเทศ วางแผน สร้างเครื่องมือหรือจัดทำโครงการ
3. Do การนิเทศ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้คำชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รับการนิเทศ
4. Check การสอบถามการนำไปใช้ สัมภาษณ์ สอบถามความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ
5. Act วิเคราะห์และสรุปรายงานผล
6. Accountability หมายถึง ความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น และการเผยแพร่ผลงานต่อ

สาธารณชน

สรุปผลการนิเทศ

1. สภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก (Distancing เว้นระยะห่าง/ Mask wearing สวมหน้ากาก/ Hand washing ล้างมือ/Testing คัดกรองวัดไข้/ Reducing ลดการแออัด/ Cleaning ทำความสะอาด) โรงเรียนได้เน้นย้ำในการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก โดยการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น แจ้งนักเรียนหน้าเสาธง ผ่านเสียงตามสาย ในชั้นเรียน ป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ รวมถึงการปฏิบัติจัดเตรียมสถานที่ตามมาตรการ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1) *Distancing เว้นระยะห่าง* เช่น เว้นระยะห่าง แต่ละห้องเรียนจะมีนักเรียนไม่เกิน 25 คนระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร

2) *Mask wearing สวมหน้ากาก* ครู นักเรียนบุคลากรและผู้มาติดต่อราชการ สวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน และครูจะต้องใส่เฟซชีลด์ (Face Sheild) ขณะปฏิบัติการสอน โดยจะต้องนำหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยมาโรงเรียนอย่างน้อย 2 ชั้น หากนักเรียนหรือผู้มาติดต่อราชการที่โรงเรียนลืมหรือไม่ได้เอามา สามารถขอจากทางโรงเรียนได้ ซึ่งโรงเรียนจัดหน้ากากผ้าและหน้ากากอนามัยไว้สำรองให้

3) *Hand washing ล้างมือ* จัดเตรียมอ่างล้างมือและเจลแอลกอฮอล์ให้นักเรียนล้างมืออย่างถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ล้างมือด้วยน้ำสบู่และนาน 20 วินาที ให้ผู้รับการตรวจคัดกรองล้างมือด้วยสบู่และน้ำหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ทำความสะอาดมือ ในแต่ละจุดจะมีป้ายแสดงการล้างมือที่ถูกวิธี บริเวณทางเข้าสถานศึกษา บริเวณทางขึ้นอาคารสำนักงาน และบริเวณต่างๆ ของโรงเรียน อาคารเรียน หอประชุม โรงอาหาร บริเวณห้องน้ำ นอกจากนี้ยังมีเจลแอลกอฮอล์ใน

ห้องเรียน หน้าห้องสำนักงาน ห้องพักรูห้องประชุม และทางขึ้นอาคารอย่างน้อยห้องละ 1 ขวด หรือนักเรียนพกพามาจากบ้านเพื่อใช้ส่วนตัว

4) *Testing คัดกรองวัดไข้* มีการคัดกรองไข้ สังเกตอาการ ชักประวัตินักเรียน ก่อนเข้าสถานศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ หรือครูเวรประจำวันตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย ครูเวรประจำวันทำหน้าที่ต้อนรับนักเรียนและทำหน้าที่ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายแต่ละแถว โดยเน้นระยะห่างระหว่างคน 1 - 1.5 เมตร ผู้มาติดต่อราชการ จะมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายบริเวณทางขึ้นอาคารสำนักงาน โดยเน้นระยะห่างระหว่างคน 1 - 1.5 เมตร บุคคลภายนอกจะต้องลงเบียนการเช็คอิน “ไทยชนะ” กำหนดให้สำนักงานและห้องพักรูต้องติดตั้งป้าย QR Code “ไทยชนะ” หรือสมุดลงชื่อไว้ที่หน้าห้องให้เรียบร้อย

5) *Reducing ลดการแออัด* จัดการจัดกิจกรรมกลุ่ม ลดเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร เช่นระหว่างโต๊ะเรียน ที่นั่งเรียน ที่นั่งในโรงอาหาร ที่นั่งพัก ทางเดิน จุดพักคอย ควบคุมจำนวนนักเรียน ที่มาร่วมกิจกรรมลดแออัด ลดเวลาทำกิจกรรมให้สั้นลง มีการจัดการเหลื่อมเวลาทำกิจกรรม โดยถือหลักหลีกเลี่ยง การติดต่อสัมผัสระหว่างกัน และ การใช้พื้นที่ใช้สอยบริเวณสถานศึกษา โดยยึดหลัก Social distancing และมีการทำสัญลักษณ์แสดงจุดตำแหน่งชัดเจนในการจัดเว้นระยะห่างระหว่างกัน

6) *Cleaning ทำความสะอาด* ทำความสะอาดพื้นที่สัมผัสร่วม ทำความสะอาดบริเวณพื้นที่สัมผัสทุกวันหลังเลิกเรียนโดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครูและนักเรียนปฏิบัติตามมาตรการข้างต้น ทำให้ทุกคนปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. โรงเรียนปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม (Self-care ดูแลตนเอง/ Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว/ Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่/ Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน/ Check สำรวจตรวจสอบ/ Quarantine กักกันตัวเอง) โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 1) ตรวจสอบการดูแลตนเอง รักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด
- 2) ใช้ช้อนกลางส่วนตัวโดยการนำมาจากบ้านเป็นของตัวเอง ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น ให้นักเรียนนำอาหารและน้ำดื่มมาจากบ้านโดยโรงเรียนจ่ายเงินค่าอาหารกลางวันให้แก่ผู้ปกครอง
- 3) รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่
- 4) ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน บันทึกการเข้า-ออกอย่างเคร่งครัด
- 5) สำรวจตรวจสอบบุคคล นักเรียน ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง
- 6) กักกันตัวเองในกรณีสัมผัสกลุ่มเสี่ยง 14 วัน

3. โรงเรียนปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด (ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และรายงานผ่าน MOECOD /ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม/ จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ / จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาด คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และ การจัดการขยะ/ จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด/ ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน (Seal Route) กรณี

รถรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ/ จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา) โรงเรียนมีวิธีดำเนินการ และผลการดำเนินการปฏิบัติดังนี้

โรงเรียนผ่านการประเมิน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผ่าน MOECOVID การทำกิจกรรมเข้ากลุ่มและจัดชั้นเรียนในห้องเรียนไม่เกิน 25 คน จัดให้เว้นระยะห่างในห้องไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร สำหรับอาหารกลางวันมีการดำเนินการดังนี้ 1) ให้นักเรียนนำอาหารและน้ำดื่มมาจากบ้านโดยโรงเรียนจ่ายเงินค่าอาหารกลางวันให้แก่ผู้ปกครอง และ 2) ให้นักเรียนนำอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารกลางวันและน้ำดื่มมาจากบ้านเป็นของตนเองโดยทางโรงเรียนทำอาหารกลางวันให้นักเรียน ห้องเรียนโล่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก บริเวณโรงเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเรียนสะอาดมีการทำความสะอาดทุกวัน ให้นักเรียนที่มีความเสี่ยงแยกกักตัวในห้องที่โรงเรียนกำหนดไว้ มีแผนเผชิญเหตุรองรับการดูแลรักษาเบื้องต้นกรณีนักเรียน ครูหรือบุคลากรมีผลการตรวจพบเชื้อโควิดจะปิดเรียนทันที มีการควบคุมดูแลการเข้า ออกสถานศึกษาอย่างเข้มข้นโดยหลีกเลี่ยงการไปสัมผัสในพื้นที่เสี่ยง จัดทำข้อมูลผลการประเมิน TST ผลการตรวจ ATK และประวัติการรับวัคซีนของครู บุคลากร นักเรียนและผู้ปกครอง

ข้อสังเกตจากการนิเทศ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้โรงเรียนเข้าใจการเตรียมการเป็นอย่างดี

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้มีการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ผ่านระบบการประชุมทางไกล ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจ แนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และมีหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม ทำให้ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเข้าใจขั้นตอนในการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

3. ผู้บริหารมีความตระหนักและประสพการณ์ในการบริหารภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) และมีแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์สามารถบริหารตามแผนเผชิญเหตุได้ทันที

4. ข้าราชการครูและบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง รู้เข้าใจและตระหนักใน บทบาทของตนเอง เช่น บทบาทของนักเรียน บทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของผู้ปกครองนักเรียน บทบาทขององค์กรสนับสนุน ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานสาธารณสุข องค์กรทางปกครอง องค์กรเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

5. สำนักงานเขตพื้นที่ มีการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน กรณีเปิดการสอนแบบ Onsite ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา-19 (COVID-2019) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยกระบวนการนิเทศแบบ SPDC+ เพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการ

จัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับบริบท และร่วมกันวิเคราะห์และดำเนินการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

6. การติดตามนิเทศได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการกลุ่มงานทุกกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่เกิดการประสานความร่วมมือในการนิเทศ และโรงเรียนได้รับกำลังใจและได้ความรู้ในฝ่ายงานต่างๆ จากผู้อำนวยการกลุ่มงานที่ร่วมไปนิเทศด้วย

2. การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) มีข้อสรุปดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (On-Site) มีดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ (มาโรงเรียนทุกระดับชั้น) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการ ดังนี้

1) โรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนทุกระดับชั้นๆ ชั้นเรียนละไม่เกิน 25 คน จัดที่นั่งเว้นระยะห่าง 1.50 เมตร

2) นักเรียนชั้นอนุบาลเรียนครึ่งวันเช้าส่วนชั้นอื่นๆเรียนตามปกติ

3) ครูสามารถนำรูปแบบการสอนอื่นๆมาผสมผสานใช้กับการเรียนการสอนเพิ่มเติมในชั้นเรียนได้ เช่นการสอน On site ควบคู่กับการสอน On line สำหรับนักเรียนเรียนอยู่ที่บ้านไปพร้อมกัน

4) โรงเรียนได้ดำเนินการตามมาตรการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก (Distancing เว้นระยะห่าง/ Mask wearing สวมหน้ากาก/ Hand washing ล้างมือ/ Testing คัดกรองวัดไข้/ Reducing ลดการแออัด/ Cleaning ทำความสะอาด) ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม (Self-care ดูแลตนเอง/ Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว/ Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่/ Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน/ Check สำรวจตรวจสอบ/ Quarantine กักกันตัวเอง) และปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด (ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และรายงานผ่าน MOECOVID /ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม/ จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ / จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาด คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และการจัดการขยะ/ จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด/ ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน (Seal Route) กรณีรถรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ/ จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา)

ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในการส่งนักเรียนมาเรียน On site ครูและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันมีความสุขกับการเรียนมากขึ้น

2. การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนแบบสลับชั้นมาเรียน โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

โรงเรียนจัดให้นักเรียนสลับชั้นมาเรียน เช่นระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) มาเรียนในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี และระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.4 – ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) มาเรียนในวันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ สลับกันไปทุกสัปดาห์ โรงเรียนส่วนในวันนี้นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air On Demand On hand และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน และส่วนใหญ่จะจัดการเรียนการสอน 5 สาระหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาอังกฤษ โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ

3. แบบสลับวันคู่ วันคี่ โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

โรงเรียนที่เปิดสอนแบบสลับวันคู่ วันคี่ เช่นระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถจัด ให้นักเรียนระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) มาเรียนในวันคู่ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 – ป.6) มาเรียนในวันคี่ สลับกันไป ในวันนี้นักเรียนอยู่ที่บ้านสามารถให้นักเรียนเรียนรู้โดยการเรียนการสอนทางไกลได้ ทั้ง ON Air On Demand On hand และ Online ตามบริบทความพร้อมของนักเรียน โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้น ที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้านและครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมเอกสาร ใบงาน ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ ให้กับนักเรียนที่เรียนที่บ้าน

4. แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม)

- ไม่มีโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้

5. แบบเรียนทุกวัน แต่สลับช่วงเวลาเรียน (เช้า-บ่าย) ได้ดำเนินการดังนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ระดับชั้น สลับเวลาเรียนที่โรงเรียน เช้า-บ่าย เพื่อลดการแออัดของนักเรียน

2. โรงเรียนปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด ในการเปิดเรียน On Site ที่โรงเรียน

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้นที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนผ่านระบบทางไกลรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้าน และครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมการสอนมากกว่าการสอนปกติเป็น 2 เท่า

6. แบบสลับกลุ่มนักเรียนมาเรียน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) โรงเรียน มีวิธีการ และผลการดำเนินการดังนี้

ในห้องเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือนักเรียนกลุ่ม A และ นักเรียนกลุ่ม B โดยนักเรียนกลุ่ม A มาเรียน Onsite ในชั้นเรียนที่โรงเรียน นักเรียนกลุ่ม B จะเรียน Online ผ่าน

บทเรียนออนไลน์อยู่ที่บ้านและในวันถัดมานักเรียนกลุ่ม A เรียน Online ผ่านบทเรียนออนไลน์อยู่ที่บ้านส่วนนักเรียนกลุ่ม B มาเรียน Onsite ในชั้นเรียนที่โรงเรียน แทน โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้นที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนผ่านระบบทางไกลรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้าน และครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมการสอนมากกว่าการสอนปกติเป็น 2 เท่า

8. รูปแบบอื่นๆ (โปรดระบุ) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

ดำเนินการเปิดเรียนทุกชั้นยกเว้น ชั้นอนุบาล ยังคงเรียน Online หรือ Onhand หรือกรณีเปิดเรียนครึ่งวันเฉพาะตอนเช้า โดยมีการปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม และ ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวดอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานทำให้มีครูและมีพื้นที่เพียงพอและสะดวกในการบริหารจัดการ นักเรียนในระดับชั้นที่เรียนรูปแบบ On Site ที่โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากกว่าการเรียนผ่านระบบทางไกลรูปแบบอื่น ๆ ที่บ้าน และครูผู้สอนต้องรับภาระในการจัดเตรียมการสอนมากกว่าการสอนปกติเป็น 2 เท่า

รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล

1. On-Air (เรียนผ่านโทรทัศน์) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนใช้วิธี การให้ผู้ปกครอง-นักเรียนมารับใบงาน และให้นักเรียนเรียนผ่านโทรทัศน์ระบบทางไกล DLTV และส่งใบงานตามระยะเวลาและวันเวลาที่ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นกำหนด โดยใช้ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด

3) ครูผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านช่องทางไลน์กลุ่มห้องเรียน

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

2. Online (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน ผ่านช่องทางการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านระบบ Web Conference เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสองทางนิยมใช้กับ

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้ Google App For Education , Microsoft Office 365 For Education , DEEP, Zoom , Webex ,MS TEAM ,Class Room และโปรแกรมประยุกต์อื่นๆ

3) ครูผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านช่องทางไลน์กลุ่มห้องเรียน

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

3. On-Demand (เรียนผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน โดยส่งสัญญาณ DLTV ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (NEW DLTV) เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบทางเดียวมีครูสอนจากต้นทาง สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทั้งอินเทอร์เน็ตบ้านและมือถือ ผ่าน App DLTV ผ่านเว็บไซต์ DLTV.ac.th ,Youtube ผู้เรียนสามารถรับชมซ้ำและย้อนหลังได้

3) ครูผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านช่องทางไลน์กลุ่มห้องเรียน เพื่อแจ้งข่าวสาร ข้อมูล การรับ-ส่งใบงาน หรือเอกสารหรือคลิปต่าง ๆ

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

4. On-Hand (เรียนผ่านหนังสือ/เอกสาร/ใบงาน) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1) ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน โดยให้ผู้ปกครองมารับ – ส่งใบงาน รายอาทิตย ครูผู้สอนใช้ช่องทางไลน์ในการติดต่อ กำกับ ทวงงาน และแจ้งข่าวสารต่าง ๆ

3) โรงเรียนใช้มาตรการ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวดเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

5. แบบผสมผสาน (Blended) โรงเรียนมีวิธีการและผลการดำเนินการดังนี้

วิธีการ

1. ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติได้/นักเรียนที่เรียนอยู่ที่บ้าน

2. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเรียน โดยให้ผู้ปกครองมารับ – ส่งใบงาน รายอาทิตย ครูผู้สอนใช้ใบงาน ใบความรู้ควบคู่กับการสอนออนไลน์ , App ต่างๆ หรือช่องทางสื่อ DLTV สื่อ DLIT ในการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถรับชมย้อนหลังได้

3. โรงเรียนใช้มาตรการ 6 มาตรการหลัก 6 มาตรการเสริม และ 7 มาตรการเข้มงวด เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

ผลการดำเนินการ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ค่อนข้างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการใช้เรียน

ข้อสังเกตจากการนิเทศ

โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ 5 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการเรียนแบบ On- site คือ การเดินทางมาเรียนที่โรงเรียนซึ่งเหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีปริมาณนักเรียนน้อยสามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการด้านสาธารณสุข โดยรูปแบบการมาเรียนทุกวันปกติ คิดเป็นร้อยละ 46.28 เนื่องจาก โรงเรียนมีมาตรการป้องกันอย่างเคร่งครัด การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองจากการได้รับวัคซีนของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และการได้รับการคัดกรอง ATK ก่อนเข้าสถานศึกษา ซึ่งรูปแบบนี้โดยส่วนมากจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกินห้องเรียนละ 25 คน นอกจากนี้ โรงเรียนเปิดสอนแบบ On- site รูปแบบสลับชั้นมาเรียน แบบสลับวันคู่คี่ สลับมาเรียน 5 วัน สลับมาเรียนทุกวันสลับเวลา สลับกลุ่มนักเรียน และรูปแบบอื่นๆ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานศึกษา เช่นมีนักเรียนมากกว่า 25 คนต่อห้องเรียน

2. การเรียนแบบ On-Air ผ่านระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5.79 เนื่องจาก การเรียนการสอนทางไกลที่บ้าน นักเรียนยังไม่มีความพร้อมในเรื่องของวัสดุ อุปกรณ์ จานดาวเทียม ทำให้รูปแบบนี้ยังใช้เป็นส่วนน้อยที่บ้าน

3. การเรียนแบบ On-Line ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 46.28 นักเรียนที่มีความพร้อมเรื่องอุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งบางโรงเรียนคุณครูสอน Onsite ควบคู่กับการสอน On-line ให้นักเรียนได้เรียนไปพร้อมกัน

4. การเรียนแบบ On-demand ผ่านระบบแอปพลิเคชันโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 25.62 นักเรียนที่มีความพร้อมเรื่องอุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ นักเรียนสามารถย้อนหลังมาดูสื่อต่างๆ ได้

5. การเรียนแบบ On- hand ครูผู้สอนแจกเอกสารใบงานให้กับนักเรียนที่บ้าน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 64.46 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสภาพความพร้อมของนักเรียนที่เรียนที่บ้าน ไม่สามารถใช้การสอนรูปแบบอื่นๆ ได้ และอีกทั้ง คุณครูมีความกระตือรือร้นสร้างนวัตกรรม ชุดแบบฝึก หรือ ใบงานจาก DLTV หรือจากสำนักพิมพ์ต่างๆ ให้นักเรียนได้ทำที่บ้าน

ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

การติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2564 ระหว่างวันที่ 8 – 28 ธันวาคม 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้กระบวนการนิเทศ SPDCa+ มีข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศดังนี้

1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ

1) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในช่วงก่อนเปิดเรียน และปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด มีแผนเผชิญเหตุการณ์ โรงเรียนสามารถใช้แผนเผชิญเหตุมาบริหารจัดการภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เมื่อเกิดกรณีพบผู้ติดเชื้อภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนวัดบ่อมะปริง โรงเรียนวัดจาย (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2564)

2) โรงเรียนที่มีมาตรการในการคัดกรอง ส่งต่อและแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างดี

3) โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่นๆ โดยส่วนมากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในช่วงการทดลองเปิดสอน หรือเปิดเฉพาะโรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว

4) ผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งมีการขอสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านบุคลากรในการดำเนินการ ตามมาตรการ 6-6-7 จากหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น อบต. ,เทศบาล และ สพ.สต. ในแต่ละอำเภอ ก่อนเปิดเรียน On Site ได้เป็นอย่างดี

5) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีรูปแบบในการบริหารจัดการ การบริหารลงสู่การปฏิบัติการในแผนปฏิบัติการและมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบภายใต้กระบวนการบริหารของโรงเรียน เช่น

- เขตปฏิบัติการ 1 โรงเรียนบ้านทุ่งพลับ (ใช้รูปแบบการบริหาร WE CARE WE CAN MODEL) โรงเรียนวัดวิโรจนาราม โรงเรียนบ้านห้วยตาหมิง โรงเรียนวัดรัตนาราม

- เขตปฏิบัติการ 2 โรงเรียนบ้านคลองราง, โรงเรียนบ้านคชาธาร , โรงเรียนวัดหัวเตย , โรงเรียนวัดสันติคีรีรัมย์

- เขตปฏิบัติการ 3 โรงเรียนวัดธัญญาราม, โรงเรียนวัดสองพี่น้อง , โรงเรียนบ้านต้นมะพร้าวมิตรภาพที่ 91

6) ครูเรียนรู้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ รูปแบบผสมผสาน (On Line On Demand และ On Hand) นำไปสู่การทำนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู และครูเปลี่ยนรูปแบบการสอน Onsite ควบคู่กับการสอนรูปแบบ Online

7) ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ รูปแบบผสมผสาน (Onsite On Line On Demand และ On Hand)

2. ข้อจำกัด/ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน

1) โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนงบประมาณในการเตรียมการต่างๆ เช่น ขาดงบประมาณในจัดซื้ออุปกรณ์ในการตรวจ ATK ของนักเรียน

2) นักเรียนขาดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ควบคู่กับการสอน On site

3) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีน้อยในการมาช่วยในการตรวจคัดกรองนักเรียน

4) ผู้ปกครองยังไม่มั่นใจให้นักเรียนอายุเกิน 12 ปีรับวัคซีน

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน

- 1) โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนงบประมาณ จัดสรรเงินอุดหนุนหรือเงินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบริหารได้ตามสถานการณ์ หรือ ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ
- 2) ให้นักเรียนที่ขาดความพร้อมให้เรียนOnline ใช้รูปแบบ On hand
- 3) ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้อบรมให้ความรู้ให้กับครู เพื่อเป็นผู้ช่วยในการตรวจคัดกรอง ATK
- 4) ประชุมผู้ปกครองสร้างความตระหนัก และความเข้าใจในการรับวัคซีนของนักเรียน

4. ข้อเสนอแนะของผู้ติดตาม

- 1) เน้นให้นักเรียนได้รู้จักสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และติดตามข้อมูลข่าวสารให้เป็นปัจจุบัน และยึดหลักมาตรการ 6-7 อย่างเคร่งครัด
- 2) เน้นย้ำมาตรการทำความสะอาดพื้นผิว บริเวณที่นักเรียนต้องใช้ร่วมกัน เช่น ราวบันได ระเบียง ห้องน้ำ ลูกบิด กลอนประตู ฯ และจัดพื้นที่ห้องเรียนให้สามารถรักษาระยะห่างได้เต็มที่ในห้องเรียนให้เป็นไปตามมาตรการอย่างเคร่งครัด
- 3) ให้นักเรียนเขียน Time Line ในช่วงปิดปีใหม่ เพื่อวางแผนตัดสินใจในการเปิดเรียน Onsite ต่อไป
- 4) ประชุมผู้ปกครองสร้างความตระหนัก และความเข้าใจในการรับวัคซีนของนักเรียน
- 5) โรงเรียนสามารถดำเนินการปรับแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ในงบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เงินรายได้ของสถานศึกษา ที่มีงบประมาณเหลือเพียงพอ มาใช้บริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
- 6) ศึกษาคลังความรู้ (Knowledge Bank) ที่สนับสนุนการเรียนการสอนด้วยระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล (Digital Learning Platform)
- 7) เสนอแนะให้โรงเรียนขอความร่วมมือ/เสนอโครงการ กับ อสม. ในการดำเนินการทางด้านสาธารณสุขในโรงเรียน

8) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ยึดตัวชี้วัดต้องรู้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนตัวชี้วัดควรรู้นั้น ให้นำไปบูรณาการกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมโครงงาน วิชาอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สามารถบูรณาการได้ หรืออาจนำไปบูรณาการทักษะชีวิตขณะที่นักเรียนเรียนอยู่ที่บ้าน เพื่อเป็นการลดภาระงานของครูผู้สอนและนักเรียนด้วย

9) สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนผู้ปกครองโดยภาพรวมทั้งหมดของตนเองว่ามีจำนวนทั้งหมดเท่าไร อาศัยอยู่ในชุมชนใด/หมู่บ้านอะไร แต่ละหมู่บ้านมีนักเรียนกี่คน เป็นต้น

10) แผนเผชิญเหตุควรจัดทำให้เป็นลักษณะของตนเองให้ชัดเจน โดยเฉพาะรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติหรือ Flow Chart ขั้นตอนต่าง ๆ และระบุชื่อบุคคล/หน่วยงานที่ประสานงานให้ชัดเจน.

11) ควรปรับปรุง/พัฒนาแผนบริหารจัดการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน/หรือแต่ละภาคเรียน และควรมีขั้นตอน /หรือ Flow Chart ที่แสดงถึงการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม

12) ควรจัดการความรู้/หรือถอดบทเรียนกระบวนการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบในรูปแบบต่างๆ ที่ทางสถานศึกษาได้ดำเนินการ On-Site หรือแนวทาง/มาตรการปฏิบัติ 6:6:7 เป็นต้น

13) ควรมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้แบบ On Site ควบคู่กับOnline (Google Meet)ให้มากขึ้นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการติดตาม นิเทศการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ปัญหาอุปสรรค

- 1) การเปลี่ยนแปลงการเปิด ปิดของโรงเรียน ทำให้การติดตามนิเทศฯ ไม่ได้เป็นตามแผนที่วางไว้
- 2) การติตราวด่วนของผู้นิเทศฯทำให้ได้ได้เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนดไว้

ปัญหาอุปสรรค

- 1) แจ้งเปลี่ยนแปลงนัดหมายผู้บริหาร

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ เชาว์ช่างเหล็ก. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข. (2564). คู่มือการปฏิบัติมาตรการ Sandbox Safety Zone in School เปิดเรียนมั่นใจ ปลอดภัย ไร้โควิด19 ในสถานศึกษา. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19). กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ ศิริเมือง. (2555). รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพตามวงจรคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายันนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษาและการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธนา นนทพุทธ. [ม.ป.ป.]. [ออนไลน์] [สืบค้นวันที่ 27 ธันวาคม 2564]. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/458284>
- ปารณีย์ ขาวเจริญ. (2559). การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยวิธีการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงของครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระสุคำ สุธา. (2553). การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธของโรงเรียนในอำเภอดงจังหวัดเชียงใหม่. การศึกษานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พาสนา ชลบุรีพันธ์. (2559). รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภูวนาท มูลเขียน. (2553). การพัฒนากระบวนการจัดการความรู้เพื่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเซอร์วิส จำกัด
- ยงยุทธ พรหมบุตร. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาชีพโดยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- Beglau, M. (2011). **Technology, Coaching, and Community Power Partners for Improved Professional Development in Primary and Secondary Education** An ISTE white Paper, special Conference Release. USA: ISTE.
- Deming, E. W. (1994). **The New Economics : for Industry, Government, Education.** London : Cambridge.
- Grant, A. M. (2003). The impact of life coaching on goal attainment, metacognition and mental health. **Social Behaviour and Personality**, 31(3), 253–263.
- Knight, J. (2004). Instructional coaches make progress through partnership: Intensive support can improve teaching. **Journal of Staff Development**, 25(2), 32–37.
- Roger, M. (2005). **Peer Coaching: Enabling Skills Development and Diversity Awareness in Corporate South Africa.** USA: International Coach Federation's Third International Research Symposium in California.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการนิเทศ

**แผนติดตาม และนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)**

**กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2**

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศเรื่องหลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 32) ลงวันที่ 20 กันยายน 2564 นั้น เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยมีแนวโน้มของสถานการณ์คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ประกอบกับนายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ศบค.) ได้ออกข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34) กำหนดให้ส่วนราชการถือปฏิบัติโดยในส่วนของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมและกระทรวงสาธารณสุขกำหนดประกอบกับเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียนในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 อาศัยอำนาจตามความในข้อ 4 (1) ของข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 34) จึงยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องหลักเกณฑ์การเปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 32) ลงวันที่ 20 กันยายน 2564

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่แก่นักเรียนผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวทางการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนก่อนการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 และระหว่างที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการกำหนดทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการรอบการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ได้แก่ 1) On-Site (เรียนที่โรงเรียน School) 2) On-Air เรียนโดย DLTV (KU-Band) 3) On-Line (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต Internet ด้วยระบบ Video Conference/ Platform/ Meet/Class start) 4) On-Demand (เรียนผ่าน Application ด้วยระบบ DLTV ผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th/ Application/ You Tube) และ 5) On- Hand เรียนที่บ้านโดยหนังสือเรียนแบบฝึกหัดเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้สร้างความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาได้จัดทำแผนติดตามและนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาคเรียน

ที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับบริบทมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกระทรวงศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

กลุ่มเป้าหมาย

ติดตามและนิเทศการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ภาพความสำเร็จ

สถานศึกษาในสังกัดทุกโรงมีความพร้อมและแนวทางปฏิบัติในการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 และแนวทางจัดการการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ระยะเวลาในการติดตามและนิเทศ

ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564

รูปแบบการติดตาม/นิเทศ

ใช้กระบวนการนิเทศแบบ SPDCA+ โดยความร่วมมือภายในเครือข่ายเขตปฏิบัติ

การดำเนินการติดตามและนิเทศ

1. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และแผนติดตามและนิเทศโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
2. สร้างความเข้าใจให้โรงเรียนในสังกัด
3. ดำเนินการนิเทศโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย
4. สรุปผลและรายงานผลการติดตามและนิเทศ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการนิเทศ

เครื่องมือติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 20 ธันวาคม 2564

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

โรงเรียน.....เครือข่าย.....

ข้อมูลพื้นฐาน

- โรงเรียนเปิดสอนระดับ.....จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
- จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด.....คนได้รับวัคซีนแล้ว.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ที่ยังไม่ได้รับวัคซีน.....คน ชื่อ-สกุล.....
- เหตุที่ไม่ได้รับวัคซีน.....
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป.....คนได้รับวัคซีนแล้ว.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปีคนได้รับวัคซีนแล้ว.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ผู้ปกครองนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ออกนอกกระบบคน (ออกกลางคัน/ตกหล่น)
 ชื่อ-สกุล.....

- มีประกาศเปิดเรียนของสถานศึกษา ☐ มี ☐ ไม่มี
- มีใบอนุญาตจาก ศปก.อำเภอ ให้เปิดเรียน (On-Site) ☐ มี ☐ ไม่มี
- นักเรียนได้รับการตรวจคัดกรองด้วย Antigen Test Kit (ATK) ในวันเปิดเรียน ☐ มี ☐ ไม่มี
 * ระบุวิธีการตรวจ ATK ให้นักเรียน (เช่น ตรวจเฉพาะนักเรียน/ผู้ปกครองที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง/อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง หรือ ตรวจทุกคน เป็นต้น ตรวจโดย জনท.อสม./ครู/จนท.สาธารณสุขอำเภอหรือ อื่นๆ เป็นต้น)

- มีแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
 ☐ มี ☐ ไม่มี
- มีแผนบริหารจัดการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
 ☐ มี ☐ ไม่มี
- มีการรายงานผลการจัดการเรียนการสอนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกำหนด ผ่านช่องทาง <http://202.29.173.26/open2564> (ทุกวันศุกร์)
 ☐ มี ☐ ไม่มี

ที่	ประเด็น	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
3	ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด 1. ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และรายงานผ่าน MOECOVİD 2. ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม 3. จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ 4. จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศภายในอาคาร การทำความสะอาด คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค และการจัดการขยะ 5. จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด 6. ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน (Seal Route) กรณีรถรับ-ส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสารสาธารณะ 7. จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา				

ประเด็นที่ 3 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ

.....

.....

.....

.....

ข้อจำกัด/ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน

.....

.....

.....

แนวทางในการแก้ไขปัญห

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
(.....)
...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
(.....)
...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างบันทึกการนิเทศ

เขตปฏิบัติการ 1 อำเภอไชยาท่าชนะ

เครื่องมือติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 – 20 ธันวาคม 2564
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

โรงเรียน บ้านทุ่งพริก เครือข่าย ท่าชนะ

ข้อมูลพื้นฐาน

- โรงเรียนเปิดสอนระดับ: ๒ - ๖ จำนวนนักเรียนทั้งหมด 127 คน
- จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 13 คน ได้รับวัคซีนแล้ว 13 คน คิดเป็นร้อยละ 100
ที่ยังไม่ได้รับวัคซีน - คน ชื่อ-สกุล -
เหตุที่ไม่ได้รับวัคซีน -
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป 9 คน ได้รับวัคซีนแล้ว 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี - คน ได้รับวัคซีนแล้ว - คน คิดเป็นร้อยละ -
- ผู้ปกครองนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว - คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- จำนวนนักเรียนที่ออกนอกโรงเรียน - คน (ออกกลางคัน/ตกหล่น)
ชื่อ-สกุล -

- มีประกาศเปิดเรียนของสถานศึกษา ☒ มี ☐ ไม่มี
- มีใบอนุญาตจาก สปก.อำเภอ ให้เปิดเรียน (On-Site) ☒ มี ☐ ไม่มี
- นักเรียนได้รับการตรวจคัดกรองด้วย Antigen Test Kit (ATK) ในวันเปิดเรียน ☐ มี ☒ ไม่มี
* ระบุวิธีการตรวจ ATK ให้นักเรียน (เช่น ตรวจเฉพาะนักเรียน/ผู้ปกครองที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง/อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง หรือ ตรวจทุกคน เป็นต้น ตรวจโดย জনท.อสม./ครู/จนท.สาธารณสุขอำเภอหรืออื่นๆ เป็นต้น)

ไม่มีการคัดกรอง เนื่องจากไม่มีความเสี่ยง

- มีแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
☒ มี ☐ ไม่มี
- มีแผนบริหารจัดการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
☒ มี ☐ ไม่มี
- มีการรายงานผลการจัดการเรียนการสอนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกำหนด ผ่านช่องทาง
<http://202.29.173.26/open2564> (ทุกวันศุกร์)
☒ มี ☐ ไม่มี

ประเด็นที่ 1 การดำเนินการของโรงเรียน กรณีเปิด On-Site

ที่	ประเด็น	วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (On-Site) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ☒ จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ (มาโรงเรียนทุกระดับชั้น) ☐ แบบสลับชั้นมาเรียน ☐ แบบสลับวันคู่ วันคี่ ☐ แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) ☐ แบบเรียนทุกวัน แต่สลับช่วงเวลามาเรียน (เช้า-บ่าย) ☐ แบบสลับกลุ่มนักเรียนมาเรียน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) ☐ รูปแบบอื่นๆ (โปรดระบุ)	ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับ ผู้ปกครอง ประกาศเปิดเรียนของสถานศึกษา ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด ซึ่งโรงเรียนมีผลัดเลิกรับ On 11.20 น.	
2	รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) (ที่โรงเรียน/บ้าน) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ☐ On-Air (เรียนผ่านโทรทัศน์) ☐ Online (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน) ☐ On-Demand (เรียนผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต) ☐ On-Hand (เรียนผ่านหนังสือ/เอกสาร/ใบงาน) ☐ แบบผสมผสาน (Blended)		

ประเด็นที่ 3 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ

โรงเรียนมีมาตรฐานการวัดประเมินผลด้วย Model We care We can
โรงเรียนมีเว็บไซต์รายงานผลการประเมินผลต่อชุมชนออนไลน์ 700/สัปดาห์

2. ข้อจำกัด/ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน

ชุมชนและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ การนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ 2019

3. แนวทางในการแก้ไขปัญห

โรงเรียนมีการสร้างความรู้ให้กับผู้ปกครองและนักเรียนโดยผ่านการ
เป็นการจัดทำแผนการปรับปรุง และการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน
ทางออนไลน์เพื่อให้เกิดประโยชน์ 2019 (COVID 19)

4. ข้อเสนอแนะ

แนะนำโรงเรียนให้จัดทำแผนการปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับ
สถานการณ์ ๑. เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ๑๐๐% อย่างเต็มรูปแบบ
ต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นางสาววิไล ดิษฐ์ทอง)
14 / 8.9 / 64

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นางสาววิไล ดิษฐ์ทอง)
14 / 8.9 / 64

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นางสาววิไล ดิษฐ์ทอง)
14 / 8.9 / 64

เขตปฏิบัติการ 2 อำเภอท่าฉาง พุนพิน วิกาวดี

1

เครื่องมือติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 - 20 ธันวาคม 2564
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

โรงเรียน วัดท่าแคปทุมวิภา เครือข่าย วิภาวดี

ข้อมูลพื้นฐาน

- โรงเรียนเปิดสอนระดับ อนุบาล - ม.3 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 496 คน
- จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 95 คน ได้รับวัคซีนแล้ว 25 คน คิดเป็นร้อยละ 100%
ที่ยังไม่ได้รับวัคซีน 16 คน ชื่อ-สกุล.....
เหตุที่ไม่ได้รับวัคซีน.....
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป 192 คน ได้รับวัคซีนแล้ว 164 คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปีคน ได้รับวัคซีนแล้ว.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ผู้ปกครองนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว 320 คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ออกนอกโรงเรียนคน (ออกกลางคัน/ตกหล่น)
ชื่อ-สกุล.....

- มีประกาศเปิดเรียนของสถานศึกษา ☒ มี ☐ ไม่มี
- มีใบอนุมัติจาก สปก.อำเภอ ให้เปิดเรียน (On-Site) ☒ มี ☐ ไม่มี
- นักเรียนได้รับการตรวจคัดกรองด้วย Antigen Test Kit (ATK) ในวันเปิดเรียน ☒ มี ☐ ไม่มี
* ระบุวิธีการตรวจ ATK ให้นักเรียน (เช่น ตรวจเฉพาะนักเรียน/ผู้ปกครองที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง/อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง หรือ ตรวจทุกคน เป็นต้น ตรวจโดย จนท.อสม./ครู/จนท.สาธารณสุขอำเภอหรือ อื่นๆ เป็นต้น)

ผลตรวจ ATK: กลุ่ม/โรงเรียน 3 %

- มีแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
☒ มี ☐ ไม่มี
- มีแผนบริหารจัดการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
☒ มี ☐ ไม่มี
- มีการรายงานผลการจัดการเรียนการสอนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกำหนด ผ่านช่องทาง
<http://202.29.173.26/open2564> (ทุกวันศุกร์)
☒ มี ☐ ไม่มี

ที่	ประเด็น	วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (On-Site) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ☐ จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ (มาโรงเรียนทุกระดับชั้น) ☐ แบบสลับชั้นมาเรียน ☐ แบบสลับวันคู่ วันคี่ ☐ แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) ☐ แบบเรียนทุกวัน แต่สลับช่วงเวลา来เรียน (เช้า-บ่าย) ☐ แบบสลับกลุ่มนักเรียนมาเรียน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) ☒ รูปแบบอื่นๆ (โปรดระบุ)	เปิดสอน / ตามแผนจัดการ การเรียนรู้ / วันที่ ๑๔ / สัปดาห์ ออนไลน์ / วันที่ ๑๕ / สัปดาห์ ปิด โรงเรียน / วันที่ ๑๖ / สัปดาห์ ในวันจันทร์ - ศุกร์	
2	รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) (ที่บ้าน) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ☐ On-Air (เรียนผ่านโทรทัศน์) ☐ Online (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน) ☐ On-Demand (เรียนผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชั่น DLTV บนสมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต) ☒ On-Hand (เรียนผ่านหนังสือ/เอกสาร/ใบงาน) ☐ แบบผสมผสาน (Blended)	แจกคู่มือฉบับสื่อ ใบงาน ให้นักเรียนทำที่บ้าน วิเคราะห์ผล // เรียนผ่านทีวี ในวันที่ ๑๕ วันเสาร์ / ๑๖ / สัปดาห์	

ที่	ประเด็น	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
1	ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 1. Distancing เว้นระยะห่าง 2. Mask wearing สวมหน้ากาก 3. Hand washing ล้างมือ 4. Testing คัดกรองวัดไข้ 5. Reducing ลดการแออัด 6. Cleaning ทำความสะอาด	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓		ชุมชนได้ทบทวน ที่โรงเรียนของโรงเรียน ให้เด็กนักเรียน ฝึกซ้อมป้องกันโรค/ไข้ คัดกรองแบบเร็วเร็ว ลดความแออัดในโรงเรียน ทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัส เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	
2	ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม 1. Self-care ดูแลตนเอง 2. Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว 3. Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่ 4. Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน 5. Check สำรวจตรวจสอบ 6. Quarantine กักกันตัวเอง	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓		ฝึกซ้อมใช้หน้ากาก ใช้ช้อนส่วนตัว ลดพื้นที่ในโรงอาหาร คัดกรองหากผู้ปกครองหากไข้ วัดอุณหภูมิของโรงเรียน	
3	ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด 1. ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และ รายงานผ่าน MOECOVID 2. ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม 3. จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลัก สุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ 4. จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตาม เกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศ ภายในอาคาร การทำความสะอาด คุณภาพ น้ำอุปโภคบริโภค และ การจัดการขยะ 5. จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญ เหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด 6. ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไป โรงเรียน (Seal Route) กรณีรถรับ-ส่ง นักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสาร สาธารณะ 7. จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓		ดำเนินการแล้ว หน้าโรงเรียนมีการคุม Substance control โรคระบาด มีเจ้าหน้าที่ดูแล มีแผนเผชิญเหตุ มีการซักซ้อม มีการวัดอุณหภูมิ	

ประเด็นที่ 3 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ

- ทักษะการสังเกตและใช้เครื่องมือ 3 ข้อ
- ใช้ระบบให้ 1 ชม 1 ชม. ไปเน้นคัดกรอง
- มีการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน

2. ข้อจำกัด/ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน

- วัสดุเครื่องมือจำนวนมาก ขาดการเก็บรักษาให้เหมาะสม
- 1. วัสดุเครื่องมือ ขาดการเก็บรักษาให้เหมาะสม

3. แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

- การจัดทำแผนการดำเนินงานให้เหมาะสม

4. ข้อเสนอแนะ

- ให้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานให้เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้แทน
(นางสาว ใจเย็น)
20 / 82 / 64

ลงชื่อ.....ผู้แทน
(นางสาว ใจเย็น)
20 / 82 / 64

ลงชื่อ.....ผู้แทน
(.....)
...../...../.....

เขตปฏิบัติการ 3: ศิริรัฐนิคม-พหลม บ้านตาขุน

เครื่องมือติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 8 - 20 ธันวาคม 2564
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

โรงเรียน บ้านตาขุน เครือข่าย ศิริรัฐนิคม 3
ข้อมูลพื้นฐาน
โรงเรียนเปิดสอนระดับ อ. 2 - 4.6 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 1025 คน

- จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 17 คน คนได้รับวัคซีนแล้ว 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100
ที่ยังไม่ได้รับวัคซีน - คน ชื่อ-สกุล -
เหตุที่ไม่ได้รับวัคซีน -
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป 45 คน ได้รับวัคซีนแล้ว 45 คน คิดเป็นร้อยละ 96
- จำนวนนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี 280 คน ได้รับวัคซีนแล้ว - คน คิดเป็นร้อยละ -
- ผู้ปกครองนักเรียนได้รับวัคซีนแล้ว 239 คน คิดเป็นร้อยละ 79
ทั้งหมด 314 คน
- จำนวนนักเรียนที่ออกนอกโรงเรียน - คน (ออกกลางคัน/ตกหล่น)
ชื่อ-สกุล -

- มีประกาศเปิดเรียนของสถานศึกษา ☒ มี ☐ ไม่มี
- มีใบอนุมัติจาก ศปท. อำเภอ ให้เปิดเรียน (On-Site) ☒ มี ☐ ไม่มี
- นักเรียนได้รับการตรวจคัดกรองด้วย Antigen Test Kit (ATK) ในวันเปิดเรียน ☒ มี ☐ ไม่มี

ระเบียบการตรวจ ATK ให้นักเรียน (เช่น ตรวจเฉพาะนักเรียน/ผู้ปกครองที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง หรือ ตรวจทุกคน เป็นต้น ตรวจโดย จบท.อสม./ครู/จนท.สาธารณสุขอำเภอหรืออื่นๆ)
ตรวจ ATK ให้แก่นักเรียนที่มาเรียน On-Site ทุกวันในสัปดาห์ และ
หลังจากพื้นที่เสี่ยง 2 สัปดาห์ 1 ครั้ง ทุกวันในสัปดาห์ และ
ได้รับแจ้งให้มาตรวจ จาก รพ.สต. นักศึกษา

- มีแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
☒ มี ☐ ไม่มี
- มีแผนบริหารจัดการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
☒ มี ☐ ไม่มี

• มีทราวยางานผลการจัดการเรียนการสอนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกำหนด ผ่านช่องทาง
http://202.29.173.26/open2564 (ทุกวันศุกร์)

☒ มี ☐ ไม่มี

ประเด็นที่ 1 การดำเนินการของโรงเรียน-กรณีเปิด On-Site

ที่	ประเด็น	วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน (On-Site) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ☐ จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ (มาโรงเรียนทุกระดับชั้น) ☐ แบบสลับชั้นมาเรียน ☐ แบบสลับวันคู่ วัน ☐ แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) ☐ แบบเรียนทุกวัน แต่สลับช่วงเวลามาเรียน (เช้า-บ่าย) ☒ แบบสลับกลุ่มนักเรียนมาเรียน (แบ่งนักเรียนในห้องเป็น 2 กลุ่ม) ☐ รูปแบบอื่นๆ (โปรดระบุ)	จัดการเรียนการสอนแบบ On-Site วันที่ ๑.๒ - ๗.๕ โดยปกติ แบ่งนักเรียนในห้องเรียนเป็น ๒ กลุ่ม แบบสลับมาเรียน ทำเป็นตารางเรียน โดย ส.๒-๓.๓ จัดการเรียน วันที่ ๑๒.๑๐ น. น. ๑-๓ จัด เรียนวันที่ ๑๕.๐๐ น. น. ๔-๖ จัดเรียนวันที่ ๑๕.๐๐ น. ปกติ On-Site น. ๗.๑๐ น. เรียนวันที่ ๑๖-๑๗ จัดเรียน วันที่ ๑๘.๑๐ น. และ ๑.๒ - ๗.๕ จัดเรียน วันที่ ๑๐ จัดเรียนวันที่ ๑๖.๑๐ น. วันที่ ๑๖.๑๐ น. แบ่งกลุ่มนักเรียน	
2	รูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) (ที่โรงเรียน/บ้าน) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ☒ On-Air (เรียนผ่านโทรทัศน์) ☒ Online (เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน) ☒ On-Demand (เรียนผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) หรือ ช่อง YouTube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต) ☒ On-Hand (เรียนผ่านหนังสือ/เอกสาร/ใบงาน) แบบผสมผสาน (Blended)	การจัดการเรียน ๑.๑ - ๗.๕ โดย On-Air On-Demand On-Site จัดการเรียนการสอน ๗.๑๐ - ๗.๕ โดย On-Line On-Hand	

ประเด็นที่ 2 แนวปฏิบัติของสถานศึกษา

ที่	ประเด็น	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
1	ปฏิบัติตาม 6 มาตรการหลัก 1. Distancing เว้นระยะห่าง 2. Mask wearing สวมหน้ากาก 3. Hand washing ล้างมือ 4. Testing คัดกรองวัดไข้ 5. Reducing ลดการแออัด 6. Cleaning ทำความสะอาด	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓		การเว้นระยะห่างระหว่าง 1-2 เมตร ทำกิจกรรม คนเดียว หน้ากากอนามัย ตลอดเวลา ไม่คลุกคลี กันมาก สวมหน้ากาก และลดแออัดในห้องเรียน ลดการรวมกลุ่มกิจกรรม ในห้องเรียน ยกเว้น การคัดกรองวัดไข้ ประจำวัน ทำสะอาดสถานที่ เมื่อมีผู้มาติดต่อ และใช้พื้นที่เรียน ทำกิจกรรมวัดไข้ ทุกวัน จนถึงเลิกเรียน ทุกวัน	
2	ปฏิบัติตาม 6 มาตรการเสริม 1. Self-care ดูแลตนเอง 2. Spoon ใช้ช้อนกลางส่วนตัว 3. Eating กินอาหารปรุงสุกใหม่ 4. Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน 5. Check สำรองตรวจสอบ 6. Quarantine กักกันตัวเอง	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓		- จัดทำเอกสารคู่มือ - ลงทะเบียน - พกยาชุดส่วนตัว - ทำประวัติส่วนตัว และประวัติ - สำรองข้อมูล - ทำรายงานให้ทัน - ทำประวัติส่วนตัว - ทำประวัติส่วนตัว - Check การติดตาม - ทำประวัติส่วนตัว - มีกักกันที่แยกต่าง	

3	ปฏิบัติตาม 7 มาตรการเข้มงวด			
1. ประเมินความพร้อมผ่าน TSC+ และ รายงานผ่าน MOECOVID	✓		- รร. ส่งคืนเอกสารผ่าน ผ่าน TSC+ เสร็จสิ้น	
2. ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Double หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมข้ามกลุ่ม	✓		- ไม่ให้กิจกรรมข้าม กลุ่ม	
3. จัดระบบการให้บริการอาหารตามหลัก สุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ	✓		- จัดเก็บขยะอาหาร ตามหลักและตามสุขาภิบาล	
4. จัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตาม เกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การระบายอากาศ ภายในอาคาร การทำความสะอาด คุณภาพ น้ำอุปโภคบริโภค และ การจัดการขยะ	✓		- รร. จัดของเสีย และจัด ตามเกณฑ์มาตรฐาน Campus	
5. จัดให้มี School Isolation มีแผนเผชิญ เหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด	✓		- รร. มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด	
6. ควบคุมดูแลการเดินทางจากบ้านไป โรงเรียน (Seat Route) กรณีได้รับส่ง นักเรียน รถส่วนบุคคล และพาหนะโดยสาร สาธารณะ	✓		- ไม่มีการส่งนักเรียน รถส่วนบุคคล	
7. จัดให้มี School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติ วิธีดำเนินการ/ผลการดำเนินการหมายเหตุ ปฏิบัติ	✓		- จัดทำ School Pass ตาม 12 ขั้นตอน 1 ข้อ เพิ่มเติมจาก 100% พร้อมแจกจ่าย On Site	

ประเด็นที่ 3 ข้อค้นพบในการติดตามและนิเทศ

1. จุดเด่นที่โรงเรียนดำเนินการ

2. ข้อจำกัด/ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน

3. แนวทางในการแก้ไขปัญหา

4. ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้แทน
(นพ.ศิริวิภา เทวีธาดา)
17 / ธันวาคม, 2564

ลงชื่อ.....ผู้แทน
(นพ.ศิริวิภา เทวีธาดา)
17 / ธันวาคม, 2564

ลงชื่อ.....ผู้แทน
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก ง
ภาพถ่ายกิจกรรม

ภาพประกอบการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
เขตปฏิบัติการที่ 1 อำเภอลำปลายมาศ ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564

โรงเรียนตลาดหนองหวาย

โรงเรียนบ้านอุ่มตะเภา

โรงเรียน ตชด.ราชบุรีพิทักษ์

โรงเรียนบ้านหนองปรือ

โรงเรียนบ้านทุ่งพลับ

โรงเรียนบ้านทุ่งเสียน

โรงเรียนวัดวิชิตธาราราม

โรงเรียนวัดศรีพนม

โรงเรียนบ้านห้วยพูน

โรงเรียนวัดพระบรมธาตุไชยา

ภาพประกอบการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน เปิดเรียน On - site

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ระหว่างวันที่ 8 - 28 ธันวาคม 2564 เขตปฏิบัติการที่ 2 อำเภอลำปาง พุนพิน วิทยาดี
วันที่ 20 ธันวาคม 2564

โรงเรียนบ้านโพธิ์หนา ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนบ้านวังผักแว่น ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และแนะนำให้จัดทำผังกันให้เด็กปฐมวัยแยกนอน

โรงเรียนบ้านท่านนงวิทยา ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

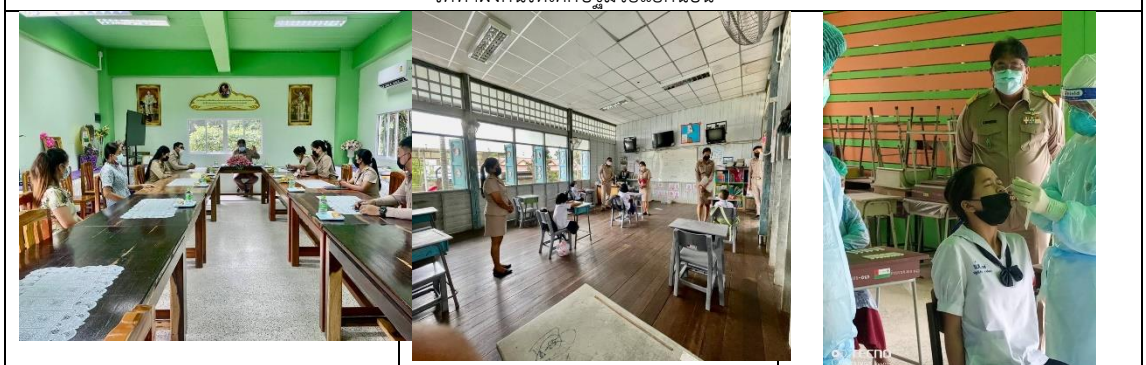
โรงเรียนสหกรณ์นิคม ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนบ้านท่าแซะ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการ
เฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดประตู่ใหญ่ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง
การเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และแนะนำให้
จัดทำฝักกันให้เด็กปฐมวัยแยกนอน

โรงเรียนวัดบางคราม ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการ
เฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดอัมพาราม ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการ
เฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

วันที่ 21 ธันวาคม 2564

โรงเรียนวัดเขตรวิชัย ข้อค้นพบ นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดบางปลา ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดสามัคคีธรรมาราม ข้อค้นพบ ที่แตกต่างจากที่อื่น คือ การเปิดเรียนครึ่งวัน มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดหัวเตย ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

วันที่ 22 ธันวาคม 2564

โรงเรียนวัดธาราราม ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนคลองราง ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน นักเรียนกล้าแสดงออก มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดทุ่งโพธิ์ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดแหลมไผ่ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

วันที่ 23 ธันวาคม 2564

โรงเรียนวัดน้ำรอบ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนบ้านนาค้อ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนบ้านทองงาม ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดเกษม ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีความโดดเด่นในเรื่องสถานที่ที่มีความสวยงาม สะอาดเรียบร้อย มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

วันที่ 24 ธันวาคม 2564

โรงเรียนวัดสันติคีรีมย์ ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง การเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดทุ่งเขียด ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง การเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดประชาวงศาواس ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง การเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนบ้านอ่างทอง ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง การเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

โรงเรียนวัดนาควาส ข้อค้นพบ มีการบริหารจัดการตามมาตรการป้องกันโรคติดต่ออย่างครบถ้วน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง การเฝ้าระวังและการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

ภาพประกอบการติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนกรณีเปิดสอนแบบ On-Site
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของ
สถานศึกษาในอำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร อำเภอบ้านตาขุน อำเภอพนม
ระหว่างวันที่ 8-28 ธันวาคม 2564

โรงเรียนวัดนิลาราม

โรงเรียนบ้านวังปลาย

โรงเรียนบ้านยาง

โรงเรียนบ้านวังปลาย

โรงเรียนบ้านมะเลาะ

โรงเรียนบ้านโตนยาง

โรงเรียนวัดนิลาราม

โรงเรียนบ้านยาง

โรงเรียนบ้านโตนยาง

โรงเรียนบ้านวังปลาย

โรงเรียนบ้านวังปลาย

โรงเรียนบ้านมะเลาะ

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายประทีป ทองด้วง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นายศรีสินธุ์ ศรีนภาธร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นางจิรฉัตร ไชยสกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นางสุรียา เครือรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นางมณีนรัตน์ อินทร์คง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

คณะทำงาน

นายศรีสินธุ์ ศรีนภาธร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นางจิรฉัตร ไชยสกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นางสุรียา เครือรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 นางมณีนรัตน์ อินทร์คง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
 นางประนอม โอมาก ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 นายจักริน อักษรสม ผู้อำนวยการกฎหมายและคดี
 นางสาววิลาวรรณ พุนมาตร นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
 นางสาวอัจฉรา ชุมวราธิ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
 นางสุทิศา วงศ์ณศรี ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 นางยุพิน เกื้อสาย ผู้อำนวยการการเงินและสินทรัพย์
 นางศิริพร พลวิชัย ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
 นางสาววันเพ็ญ สิงห์แก้ว ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
 นางสาวกิตติยา ชูช่วย นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
 นางสาวนิตยา ภูมิไชยา ศึกษานิเทศก์
 นายกฤษณ์ ท่องจีน ศึกษานิเทศก์
 นางสาวสุภาภรณ์ ใจสุข ศึกษานิเทศก์
 นางสาวศุภรัตน์ อินทรสุวรรณ ศึกษานิเทศก์
 นางสาวบุบผา พรหมหลง ศึกษานิเทศก์
 นางวิภาวดี ไตรรัตน์ ศึกษานิเทศก์
 นายสุวัฒน์ อนุพัฒน์ ศึกษานิเทศก์
 นางสาวนิตา สุวรรณสินธุ์ ศึกษานิเทศก์
 นางสาวกณีนัย ชุ่มชนะ ศึกษานิเทศก์
 นางกาญจนา ปาละคะเชนทร์ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ออกแบบ/กราฟิก

นางสาวบุบผา พรหมหลง ศึกษานิเทศก์
 นางสาวบุญฤทธิ ศรีสุจริต พนักงานพิมพ์ดีด